

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

**ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
ЗА 2017 Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	5
II.	ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	12
III.	ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКИТЕ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	13
1.	1600.01.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ”	14
2.	1600.02.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”	19
3.	1600.03.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ”	28
IV.	ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ	29
1.	1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”	29
2.	1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	46
3.	1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	55
4.	1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ НА ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА”	71
5.	1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	77
6.	1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО”	86
7.	1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ”	93
8.	1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ”	100
9.	1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”	105
10.	1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	110
11.	1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”	119
12.	1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”	123

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВРБ - Второстепенни разпоредители с бюджет

ДАЗД - Държавна агенция за закрила на детето

ДМСГД - Дом за медико-социални грижи за деца

ДСГ - Диагностично-свързана група

ДПБ - Държавна психиатрична болница

ДПБЛНА - Държавна психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм

ЕС - Европейски съюз

ЗБИЯЕ - Закон за безопасно използване на ядрената енергия

ЗДБРБ - Закон за държавния бюджет на Република България

ЗДОИ – Закон за достъп до обществена информация

ЗЗ - Закон за здравето

ЗЗВВХВС - Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси

ЗЗО - Закон за здравното осигуряване

ЗККК - Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането

ЗКНВП - Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите

ЗИД - Закон за изменение и допълнение

ЗЛЗ - Закон за лечебните заведения

ЗЛПХМ - Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина

ЗОЗЗ - Закон за опазване на земеделските земи

ЗУТ - Закон за устройство на територията

ИАЛ- Изпълнителна агенция по лекарствата

ИАМО - Изпълнителна агенция „Медицински одит“

ИАТ - Изпълнителна агенция по трансплантация

КАБКИС - кабинети за безплатно и анонимно консултиране и изследване за СПИН

ЛЗБП - Лечебно заведение за болнична помощ

ЛЗИБП - Лечебно заведение за извънболнична помощ

ЛЗТД - Лечебно заведение – търговско дружество

МБАЛ - Многопрофилна болница за активно лечение

МВнР - Министерство на външните работи

МВР - Министерство на вътрешните работи

МЗ- Министерство на здравеопазването

ММК - мобилни медицински кабинети

МОН - Министерство на образованието и науката

МОСВ - Министерство на околната среда и водите

МС - Министерски съвет

МФ - Министерство на финансите

НЕЛК - Национална експертна лекарска комисия
НЗК - Национална здравна карта
НЗОК - Национална здравноосигурителна каса
НПО - Неправителствена организация
НППХНБ - Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести
НРЛ - Национална референтна лаборатория
НСЦРЛП - Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти
НЦН - Национален център по наркомании
НЦОЗА - Национален център по обществено здраве и анализи
НЦРРЗ - Национален център по радиология и радиационна защита
НЦТХ - Национален център по трансфузиология и хематология
ООН - Организация на обединените нации
ОПЛ - Общо практикуващи лекари
ОПРР - Оперативна програма „Регионално развитие“
ОПРЧР - Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ПМС - Постановление на Министерски съвет
РЗИ - Регионална здравна инспекция
РЗОК - Регионална здравноосигурителна каса
РИОСВ - Регионална инспекция по околна среда и води
РЦТХ - Регионален център по трансфузиология и хематология
СБ - Световна банка
СБАЛББ - Специализирана болница за активно лечение по белодробни болести
СЕ - Съвет на Европа
СЗО - Световна здравна организация
СОЗ - Санитарно-охранителна зона
СПИН - Синдром на придобита имунна недостатъчност
ТЕЛК - Трудово експертна лекарска комисия
УМБАЛ - Университетска многопрофилна болница за активно лечение
УПМСНА - Устройствен правилник на Министерския съвет и на неговата администрация
ЦАР - Център за асистирана репродукция
ЦПЗ - Център за психично здраве
ЦСМП - Център за спешна медицинска помощ
ЦФЛД - Център „Фонд за лечение на деца“

I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

Министерство на здравеопазването финансира здравни и лечебни заведения с национално значение, осъществяващи спешна, специализирана и консултативна медицинска помощ, както и лечебни заведения за болнична помощ.

ОПИСАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ

За 2017 г. по бюджета на Министерство на здравеопазването са планирани приходи в размер на 40 000 000 лв. Общите приходи обхващат събираните от администрацията на министерството приходи, както и приходите, събирани от второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването.

В неданъчните приходи са включени приходи от държавни такси, глоби и санкции, други приходи, както и приходи и доходи от управление на собствеността

Приходите се събират на основание Закона за здравето, Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП), Закон за защита от вредното въздействие на химически вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и др. нормативни актове.

В таблицата по-долу са представени данни по закон, уточнен план и отчет на приходите за отчетния период по агрегирани икономически показатели.

Отчет на приходите по бюджета по бюджета на Министерство на здравеопазването

РИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	40 000 000	42 086 234	38 308 999
<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
<i>Неданъчни приходи</i>	40 000 000	40 001 586	34 939 614
Приходи и доходи от собственост	7 000 000	7 000 000	5 029 446
Държавни такси	31 000 000	31 000 000	28 913 336
Глоби, санкции и наказателни лихви	2 000 000	2 000 000	1 288 406
Други	0	1 586	-233 337
Постъпления от продажби на нефинансови активи	0	0	10 006
Внесено ДДС и други данъци в/у продажбите	0	0	-68 243
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>	0	2 084 648	3 369 385

Съгласно уточнения план към 31.12.2017 г. приходите са в размер на 42 086 234 лв. при планирани по закон 40 000 000 лв.

През периода са извършени промени по бюджета на министерството, както следва:

- В увеличение на помощите, даренията и други безвъзмездно получени суми в размер на 2 084 648 лв. на основание получени средства във връзка с изпълнението на Споразуменията между Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария и Министерство на здравеопазването на Република България за предоставяне на

безвъзмездна помощ по програми „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” и „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза“, дарения за обезпечаване на дейностите свързани с изпълнението на проекти със средства от страни извън Европейския съюз и получени дарения от страната предоставени на Домовете за медико-социални грижи за деца.;

- В увеличение на приходите от застрахователни обезщетения с 1 586 лв.

В хода на изпълнение на бюджета към 31.12.2017 г. събраните приходи са в размер на 38 308 999 лв.

С най-голям относителен дял от отчетените към 31.12.2017 г. приходи са тези от държавните такси, които са в размер на 28 913 336 лв. при уточнен план 31 000 000 лв., което представлява 93,27 на сто изпълнение.

През 2017 г. приходи са събрани от Изпълнителната агенция по лекарствата, съгласно Тарифа за таксите по ЗЛПХМ в размер на 20 929 993 лева, съгласно Тарифата за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето – 5 552 840 лева и съгласно Наредбата за условията, правилата и реда за регулиране и регистриране на цените на лекарствените продукти в размер на 889 986 лева.

Приходите и доходите от собственост включват приходите от продажба на услуги, стоки и продукция и приходи от наеми и други приходи. Към 31.12.2017 г. те са в размер на 5 029 446 лв., което представлява 71,85 % от уточнения план за приходи, който е в размер на 7 000 000 лв. Приходите, събрани от Центровете по трансфузионна хематология в размер на 4 156 940 лв. са с най-голям относителен дял, събрани на основание на чл. 5 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането (ЗККК), както и от извършване на имунохематологични изследвания, съгласно сключени договори.

Отчетените приходи от глоби, санкции и наказателни лихви към 31.12.2017 г. са в размер на 1 288 406 лв. лева, или 64,42 на сто спрямо уточнения план за 2017 г., който е в размер на 2 000 000 лв.

Отчетените приходи от помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми към 31.12.2017 г. са в размер на 3 369 385 лв., като от страната са получени 345 656 лева, а от чужбина 3 023 729 лв.

Приходите от дарения, постъпили от страната са отчетени както следва:

- дарения на Център за асистирана репродукция /ЦАР/ в размер на 145 550 лв.;
- дарения на Център „Фонд за лечение на деца“ /ЦФЛД/ в размер на 165 939 лв.;
- дарения на Домовете за медико-социални грижи за деца/ДМСГД/ в размер на 34167лв.

Приходите от помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина са за:

- Министерството на здравеопазването–Централно управление в размер на 2 673 504лв.;
- Национални центрове в размер на 232 376 лв.;
- Изпълнителна агенция по лекарствата в размер на 117 849 лв.

ОПИСАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

В таблиците по-долу са представени разходите на министерството по области на политики и бюджетни програми, в т.ч. и класифицирани по ведомствени и администрирани разходни параграфи.

Във ведомствените разходи по бюджета на министерството са отчетени средства за персонал (заплати, възнаграждения и осигурителни вноски), средства за издръжка на администрацията на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, и ведомствени капиталови разходи.

В отчета на администрираните разходни параграфи по бюджета на министерството са включени средства за : централна доставка на лекарствени продукти; национални програми; организационно и финансово подпомагане на лечение на български граждани в чужбина, за лечение на деца до 18-годишна възраст и за извършване на дейности по асистирана репродукция в лечебни заведения в Република България; субсидии за държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ за дейности.

Източници на финансиране на консолидираните разходи

Източници на финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния и ориентиран към резултатите бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
1	2	3	4
Общо консолидирани разходи:	458 847 700	479 443 731	487 635 985
Общо финансиране:	458 847 700	479 443 731	487 635 985
По бюджета на ПРБ, в т. ч. за сметка на :	458 847 700	479 443 731	477 446 520
Собствени приходи	40 000 000	42 086 234	38 308 999
Субсидия от държавния бюджет	442 847 700	475 305 275	477 699 887
Други трансфери	-24 000 000	-28 498 471	-28 396 037
Заеми	0	-10 782 957	-10 782 957
Друго вътрешно финансиране	0	0	277 961
Други източници на финансиране	0	1 333 650	319 623
По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	0	0	10 189 465
Централен бюджет, в т. ч.	0	0	0
Държавни инвестиционни заеми	0	0	0
Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)	0	0	573 821
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор	0	0	9 615 644
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ	0	0	0
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	0	0	0

**Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми на
Министерство на здравеопазването**

Класификационен код	Разходи (в лева)	Закон 2017	Уточнен към 31.12.2017	Отчет към 31.12.2017
1	2	3	4	5
	Общо разходи по бюджета на ПРБ Министерство на здравеопазването:	458 847 700	479 443 731	477 446 520
1600-01-00	ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПРОМОЦИЯ ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ	69 145 000	98 886 035	98 499 003
1600-01-01	<i>Бюджетна програма "Държавен здравен контрол"</i>	15 181 600	15 196 875	15 194 817
1600-01-02	<i>Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести"</i>	8 336 900	8 640 686	8 469 724
1600-01-03	<i>Бюджетна програма "Профилактика и надзор на заразните болести"</i>	44 248 200	73 775 074	73 561 134
1600-01-04	<i>Бюджетна програма "Намаляване търсенето на наркотични вещества"</i>	1 378 300	1 273 400	1 273 328
1600-02-00	ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	344 612 500	340 068 592	339 994 430
1600-02-01	<i>Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“</i>	7 204 300	7 374 067	7 327 390
1600-02-02	<i>Бюджетна програма "Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението"</i>	49 550 800	46 129 578	46 112 112
1600-02-03	<i>Бюджетна програма "Спешна медицинска помощ"</i>	160 921 300	162 916 433	162 916 434
1600-02-04	<i>Бюджетна програма "Психиатрична помощ"</i>	53 406 500	53 379 725	53 379 725
1600-02-05	<i>Бюджетна програма "Осигуряване на кръв и кръвни продукти"</i>	21 768 900	21 999 350	21 999 350
1600-02-06	<i>Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“</i>	51 760 700	48 269 439	48 259 419
1600-03-00	ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	27 931 100	26 622 160	26 059 395
1600-03-01	<i>Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"</i>	27 931 100	26 622 160	26 059 395
1600-04-00	Бюджетна програма "Администрация"	17 159 100	13 866 944	12 893 692

Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Общо консолидирани разходи (в лева)	Ведомствени разходи (в лева)			Администрирани разходи (в лева)		
			Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Общо разходи		487 603 460	271 947 463	261 790 523	10 156 940	215 655 997	215 655 997	0
1600.01.00	Политика в областта на ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ	99 911 220	36 807 846	35 395 629	1 412 217	63 103 374	63 103 374	0
1600.01.01	Бюджетна програма "Държавен здравен контрол"	15 201 969	15 077 727	15 070 575	7 152	124 242	124 242	0
1600.01.02	Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести"	9 603 725	7 828 001	6 694 000	1 134 001	1 775 724	1 775 724	0
1600.01.03	Бюджетна програма "Профилактика и надзор на заразните болести"	73 766 819	13 226 737	13 021 052	205 685	60 540 082	60 540 082	0
1600.01.04	Бюджетна програма "Намаляване търсенето на наркотични вещества"	1 338 707	675 381	610 002	65 379	663 326	663 326	0
1600.02.00	Политика в областта на ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	348 739 153	216 451 448	207 706 725	8 744 723	132 287 705	132 287 705	0
1600.02.01	Бюджетна програма "Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване"	7 327 390	7 315 642	7 315 642	0	11 748	11 748	0
1600.02.02	Бюджетна програма "Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението"	46 440 747	4 967 303	4 638 668	328 635	41 473 444	41 473 444	0
1600.02.03	Бюджетна програма "Спешна медицинска помощ"	163 162 542	136 621 194	136 375 086	246 108	26 541 348	26 541 348	0
1600.02.04	Бюджетна програма "Психиатрична помощ"	53 842 210	27 428 403	26 965 918	462 485	26 413 807	26 413 807	0
1600.02.05	Бюджетна програма "Осигуряване на кръв и кръвни продукти"	21 999 350	11 419 813	11 419 813	0	10 579 537	10 579 537	0

1600.02.06	Бюджетна програма "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване"	55 966 914	28 699 093	20 991 598	7 707 495	27 267 821	27 267 821	0
1600.03.00	Политика в областта на ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	26 059 395	6 746 990	6 746 990	0	19 312 405	19 312 405	0
1600.03.01	Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"	26 059 395	6 746 990	6 746 990	0	19 312 405	19 312 405	0
1600.04.00	Бюджетна програма "Администрация"	12 893 692	11 941 179	11 941 179	0	952 513	952 513	0

Уточненият план разходи към 31.12.2017 г. са в размер на 479 443 731 лв. Изпълнението е 477 446 520 лв. или 99,58 % от средствата по уточнен план, от които за Министерство на здравеопазването-Централно управление в размер на 198 484 823 лв. и за второстепенните разпоредители с бюджет в размер на 278 961 697 лв.

Отчетените ведомствени разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването към 31.12.2017 г. са в размер на 261 790 523 лв., както следва:

✓ Разходи за персонал в размер на 206 544 545 лв., които включват заплатите и възнагражденията за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения; други плащания и възнаграждения, разходи за възнаграждения на извънцатния персонал, обезщетения по Кодекса на труда и Закона за държавния служител; задължителните осигурителни вноски от работодатели.

✓ Разходи за ведомствена издръжка на системата в размер на 54 044 475 лв. Голяма част от разходите са отчетени от Центровете за спешна медицинска помощ в размер на 16 804 921 лв., Държавните психиатрични болници в размер на 8 576 256 лв. и Регионалните здравни инспекции 7 759 794 лв.

✓ Средства за капиталови разходи 1 201 503 лв. за инвестиционни проекти на второстепенните разпоредители с бюджет .

Отчетените към 31.12.2017 г. администрирани разходни параграфи по бюджета на Министерството на здравеопазването са в размер на 215 655 997 лв. и включват разходи за:

- ✓ Централни доставки в размер на 75 137 501 лв., в т.ч.:
 - Ваксини и тестове в размер на 47 551 049 лева;
 - Лекарствени продукти /Наредба 34/2005г./ в размер на 17 388 260 лева;
 - За радиоактивни лекарствени продукти, радионуклидни генератори, китове и радионуклидни прекурсори /Наредба 34/2005 г./ в размер на 1 871 622 лева;
 - Медицински изделия по чл.7 и чл.9 от Наредба №26/2007 г. в размер на 232 571 лв.;

- За медицински изделия за вземане, диагностициране, преработване и съхраняване на кръв и кръвни съставки по ЗККК в размер на 8 070 000 лв.
- ✓ Национални програми в размер на 5 507 251 лв., в т.ч.:
 - Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България в размер на 1 096 473 лева.
 - Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в размер на 1 425 963 лв.;
 - Национална програма за майчино и детско здраве в размер на 2 014 076 лв. Разходите по програмата са отчетени като Субсидии за нефинансови предприятия-други;
 - Национална програма НС за интегриране на ромите в размер на 228 172 лева.
 - Национална програма за профилактика и контрол на векторно предавани трансмисивни инфекции в размер на 189 711 лева.
 - Национална програма за готовност за грипна пандемия в размер на 98 824 лева.
 - Национална програма Превенция и контрол на туберкулозата в Република България в размер на 47 436 лева.
 - Национална програма Намаляване въздействието на радона в сградите – 117 942 лв.
 - Национална програма Превенция на хронични незаразни болести в размер на 101 214 лева;
 - Национална програма за изпълнение на Плана за действие Националната стратегия за борба срещу наркотиците в размер на 137 314 лв.
 - Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка в размер на 9 986 лв.
 - Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в размер на 29 124 лв.
- ✓ Отчетените разходи по чл.82 ал.1 и 3 от Закона за здравето за организационно и финансово подпомагане на лечение на български граждани в чужбина, за лечение на деца до 18-годишна възраст и за извършване на дейности по асистирана репродукция в лечебни заведения в Република България са в размер на 23 244 780 лв. и включват извършени разходи, както следва:
 - За лечение на български граждани в чужбина в размер на 321 564 лв.;
 - За дейности по асистирана репродукция в размер на 13 918 900 лв.;
 - За лечение на деца до 18 годишна възраст в размер на 9 004 316 лв.
- ✓ Отчетените субсидии за държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ за дейности, които съгласно действащи закони са определени като държавна отговорност, както и други дейности, извършвани в болниците, които не са обхванати като финансиране от НЗОК, като общия размер на разходите е 97 567 936 лв., в т.ч.:
 - Размерът на средствата, отчетени за лечебните заведения за болнична помощ по утвърдената за 2017 г. Методика за субсидиране на лечебните заведения към 31.12.2017 г. е 86 581 736 лв.

Дейности, които съгласно действащото законодателство се субсидират по реда на утвърдената методика за 2017 г., чрез бюджета на Министерството на здравеопазването, са:

- оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение;

- осигуряване на лекарствени продукти при определени състояния на пациентите;
 - стационарно лечение на пациенти с психични заболявания;
 - амбулаторно проследяване (диспансеризация) и активно лечение на пациенти с активна туберкулоза;
 - продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания;
 - лечение на пациенти с инфекциозни заболявания;
 - медицински дейности и дейности за отдых, профилактика и рехабилитация за ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали;
 - медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК;
 - поддържане на медицински регистри;
 - дневни психорехабилитационни програми;
 - програми за лечение с метадон;
 - осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;
 - терапевтична афереза;
 - бъбречно-заместителна терапия;
 - осигуряване на медицински изделия за интервенционално лечение на мозъчно-съдови заболявания, които не се заплащат от бюджета на НЗОК.
- Разходите за извършена дейност по реда на Закона за трансплантации на органи тъкани и клетки и чл.7 ал.1 от Наредба № 29/2007 г. са в размер 10 986 200 лв.
- ✓ Отчетените субсидии за организации с нестопанска цел са в размер на 1 235 845 лв. са във връзка с изпълнението на Споразуменията между Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария и Министерство на здравеопазването на Република България за предоставяне на безвъзмездна помощ по програми „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” и „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза“.
 - ✓ Средствата за капиталови разходи за инвестиционни проекти на лечебните заведения, отчетени като капиталови трансфери са в размер на 11 610 329 лв.
 - ✓ Със средства в размер на 867 243 лв. са изплатени финансовите ангажименти за членски внос към СЗО, Рамкова конвенция за контрол на тютюна, Здравна мрежа на югоизточна Европа и др.

II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

През 2017 г. са извършени промени в организационната структура в системата на Министерството на здравеопазването.

С влизане в сила на нов Устройствен правилник, приет с ПМС № 148 от 24.07.2017 г. е определена общата численост на персонала на министерството - 279 щатни бройки. Министерството е структурирано в 13 дирекции, звено „Вътрешен одит“, звено „Сигурност на информацията“ и Инспекторат.

Дирекциите са структурирани, както следва: в общата администрация 4 дирекции, в специализираната администрация 9 дирекции.

Общият брой на второстепенните разпоредители с бюджет (ВРБ) към Министерството на здравеопазването през 2017 е 102 бр.:

- 27 Центрове по спешна медицинска помощ (ЦСМП);
- 28 Регионални здравни инспекции (РЗИ);
- 5 Национални центрове;
- 18 Домове за медико-социални грижи за деца в неравностойно социално положение (ДМСГД);
- 12 лечебни заведения за психиатрична помощ (ДПБ);
- 4 центъра по трансфузионна хематология (РЦТХ);
- Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ);
- Изпълнителна агенция по трансплантация (ИАТ);
- Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК);
- Център „Фонд за лечение на деца” (ЦФЛД);
- Център за асистирана репродукция (ЦАР);
- Изпълнителна агенция „Медицински одит” (ИАМО);
- Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.
- Националният център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ (за отчетния период няма разходи).

III. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКИТЕ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

В изпълнение на чл.133, ал. 3 от Закона за публичните финанси, Министерството на здравеопазването изготвя и представя отчет за степента на изпълнението на програмния и ориентиран към резултатите бюджет, като идентифицира следните стратегически цели в рамките на основните политики:

❖ Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве

Осигуряване на ефективен здравен контрол и ограничаване на заболяемостта, чрез осъществяване на ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ на незаразните болести, профилактика и надзор на заразните болести, намаляване търсенето на наркотици.

❖ Политика в областта на диагностиката и лечението

Осигуряване на достъпна и качествена медицинска помощ и услуги: контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване, осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението, психиатрична помощ, медицинска помощ при спешни състояния, осигуряване на кръв и кръвни продукти, осигуряване на медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване.

❖ Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия

Осигуряване на навременен достъп до лекарствени продукти и медицински изделия, отговарящи на стандартите за качество, безопасност и ефективност.

Отчетът за изпълнението на политиките и програмите на Министерството на здравеопазването към 31.12.2017 г., съдържа информация за изпълнението и постигането на целите на министерството въз основа на дейностите, които са извършени през този период.

Отчетът съдържа информация за отделните дейности и обвързва изпълнението на политиките, провеждани от министерството, с разходите по отделните програми, в рамките на средствата, одобрени по бюджета за 2017 г.

Заложените стратегически и оперативни цели в политиките и програмите предполагат постоянна, системна и продължителна работа в областта на здравеопазването.

Очакваните ползи/ефекти от дейността ще могат да бъдат отчетени след по-продължителен период от време.

1. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ”

Цел на политиката: Осигуряване на ефективен здравен контрол и ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести.

Оперативни цели:

- Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда;
- Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност;
- Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.

В областта на опазването на общественото здраве, освен контролът по спазване на нормативно определените здравни изисквания се изпълняват и редица национални програми, планове и стратегии.

В изпълнение на посочените цели, дейността на дирекция „Здравен контрол“, дирекция „Промоция и профилактика на болести и зависимости“, дирекция „Лекарствена политика“, РЗИ, НЦРРЗ, НЦЗПБ и НЦОЗА беше насочена към тяхното цялостно реализиране, като са планирани своевременно съответните задачи и дейности въз основа на оценка на риска и провеждането на цялостната политика по опазване здравето на населението, чрез провеждане на ефективен здравен контрол и прилагане на мерки за ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести.

За реализирането на целите на Министерството на здравеопазването по отношение повишаване ефективността на държавния здравен контрол, подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот и ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести, са предприети мерки и са реализирани редица дейности в областта на общественото здраве:

- Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето и Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение и дейностите със значение за здравето на човека;

- Усъвършенстване на системите за мониторинг на жизнената среда;
- Повишаване капацитета на лабораторната дейност на Регионалните здравни инспекции;
- Контрол за разпространението на пазара на продукти и стоки със значение за здравето на човека, които не отговарят на нормативните изисквания;
- Поддържане на висок имунизационен обхват и организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации;
- Повишаване готовността на страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;
- Опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм;
- Организиране на защитата на населението от инциденти с химични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер;
- Повишаване информираността на населението за влиянието на рисковите фактори върху здравето;
- Непрекъснато усъвършенстване и хармонизиране на нормативната уредба в системата на здравеопазването в съответствие с научните достижения и правото на Европейския съюз.

Експерти от дирекция „Здравен контрол“, НЦРРЗ, НЦОЗА и НЦЗПБ участват в комитетите и работните групи към Европейската комисия, както и в съответните работни групи и комитети на Съвета на Европа като представители на Министерството на здравеопазването, както и в работни групи и комитети към Съвета на Европейския съюз, Европейския орган по безопасност на храните, Европейската комисия, Световната здравна организация, Европейската агенция по химикали и др.

Приложение № 4 - Отчет на показателите за полза/ефект

№	1600.01.00 Политика в областта на „Промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве”	Мерна единица	Целева стойност	Отчет 31.12.2017 г.
	<i>Показатели за ползи/ефекти:</i>			
1	<i>Ефективност на извършвания здравен контрол върху обектите с обществено предназначение, продуктите и стоките, имащи значение за здравето на населението</i>	Качествен показател		
2	<i>Постепенно намаляване на заболяемостта и смъртността от най-често срещаните незаразни заболявания</i>	Качествен показател		
3	<i>Ограничаване разпространението на рисковите за здравето фактори на жизнената среда и такива, свързани с поведението</i>	Качествен показател		
4	<i>Поддържане на ефективен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести</i>	Качествен показател		

-	<i>Укрепване на институционалната и изпълнителна рамка за провеждане на ефективен епидемиологичен надзор, мониторинг и оценка на ХИВ и СПИН</i>	Брой функциониращи звена за второ поколение епидемиологичен надзор на ХИВ и СПИН		13 звена (1 централно към НЦЗПБ и 12 регионални към РЗИ)
-	<i>Укрепване на системата за епидемиологичен надзор на туберкулозата</i>	Брой лечебни заведения, които да отговарят за поддържане на регионални регистри на пациенти с туберкулоза, съмнителните и контактни лица, както и да изпращат регулярно индивидуални данни до МЗ		29 регионални лечебни заведения,
5	<i>Осигуряване на висок имунизационен обхват при плановете имунизации, съгласно националния Имунизационен календар</i>	%	90%	92 %
6	<i>Изпълнение на задачите, произтичащи от национални и регионални програми по профилактиката, контрола и надзора на заразните болести</i>	Качествен показател		
-	<i>Задържане на ниското разпространение на ХИВ сред младите хора на възраст 15-24 г. под 1%</i>	Процент ХИВ положителни от общия брой млади хора на възраст 15-24 г.		< 1%
-	<i>Намалена заболяемост от туберкулоза*</i>	Показател: Брой регистрирани новооткрити случаи на туберкулоза (всички форми) през годината на 100 000 население	23,7/100 000	20,04/ 100 000 през 2017 По предварителни данни регистрираните случаи с туберкулоза през 2017 г. (всички- са 1 462).
-	<i>Подобрен изход от лечението на новооткритите болни с белодробна туберкулоза с положителна микроскопия на храчка*</i>	Показател: Брой и процент на новооткритите случаи с белодробна туберкулоза с положително микроскопско и/или културелно изследване през годината, които са излекувани и които са завършили лечението	> 88%	86% (596/692) за пациентите, регистриран и през 2015г.- по данни на Д "ППБЗ"
-	<i>Увеличаване на покритието на групите в най-висок риск с доброволно консултиране и изследване за ХИВ</i>	Показател: Брой лица от групите в най-висок риск, които получават услуги за доброволно консултиране и изследване за ХИВ и научават своя резултат	82 565	38 907 - по предварителни данни към 15.02.2018 г.
-	<i>Обхват на Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“, финансирана от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария със здравно-превантивен фокус сред най-рисковите групи</i>	Брой областни центрове		21

		Брой сключени договори за изпълнение на дейности		15 договора с НПО
-	<i>Обхват на Програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза“, финансирани от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария</i>	Брой областни центрове		28
		Брой лечебни заведения		29 (в т. ч. 15 СБАЛББ и 14 МБАЛ)
		Брой патронажни сестри участващи в наблюдаване на лечението на пациентите в продължителната фаза		68
		Брой затвори обхванати от програмите на глобалния фонд		13
		Брой специализирани болници за активно лечение на лица лишени от свобода		2
		Брой сключени договори		25 с НПО и 28 с ЛЗ
-	<i>„Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата“</i>	Брой обхванати контактни лица на болни от туберкулоза		7 979 (по предварителни данни)
		Брой лица, на които е проведена химиопрофилактика		3 842
7	<i>Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата на с наркотични вещества – координиране на изпълнението на превантивни програми от Превантивните информационни центрове към 27-те Общински съвети по наркотични вещества. ДИРЕКЦИЯ ЛП</i>	бр .	27	27
8	<i>Брой пациенти обхванати в програми за лечение с опиоиди агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, субсидирани от МЗ</i>	бр.	3900	2492
9	<i>Брой пациенти, обхванати в програми за психосоциална рехабилитация, субсидирани от МЗ</i>	бр.	600	204

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката:

- ✓ Министерство на околната среда и водите
- ✓ Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- ✓ Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- ✓ Министерство на икономиката

- ✓ Министерство на енергетиката
- ✓ Министерство на туризма
- ✓ Министерство на земеделието, храните и горите
- ✓ Министерство на вътрешните работи
- ✓ Министерство на образованието и науката
- ✓ Министерство на труда и социалната политика
- ✓ Министерство на финансите
- ✓ Изпълнителна агенция по лекарствата
- ✓ Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти
- ✓ Неправителствени организации
- ✓ Структури на централните ведомства на национално и регионално ниво
- ✓ Областни и общински администрации

Източници на информация

Информацията е налична в специализираните дирекции в Министерството на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и националните центрове по проблемите на общественото здраве.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмите са отчетени на базата на постигнатите резултати по показателите планирани за 2017 г. от специализираните дирекции в Министерството на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и националните центрове по проблемите на общественото здраве.

Отговорност за изпълнението на целите в съответната област на политика

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата. Съгласно Закона за здравето държавната здравна политика се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване и осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и държавен здравен контрол.

На областно ниво, държавната здравна политика се провежда от регионални здравни инспекции. Регионалните здравни инспекции осъществяват дейностите по държавен здравен контрол, мониторинг на факторите на жизнената среда и на дейностите със значение за здравето на населението, лабораторни анализи и изпитвания, разработване и изпълнение на регионални здравни програми и проекти, координация и изпълнение на национални и международни здравни програми и проекти, методическа, консултативна и експертна помощ, следдипломно практическо обучение в областта на опазване на общественото здраве, проверки по сигнали на граждани, свързани с опазването на общественото здраве, планиране и организиране на здравните дейности при бедствия и аварии на територията на съответната област.

За изпълнението на политиката отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директорите на дирекция „ЗК“, дирекция „ЛП“ и дирекция „ППБЗ“, директорите на РЗИ, НЦРРЗ, НЦЗПБ и НЦОЗА.

2. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”

Цел на политиката: осигуряване равен достъп до медицинска помощ с необходимото качество на всички български граждани.

Формулираните оперативни цели за 2017 г. са насочени към:

- Удовлетворяване потребностите на населението от качествена първична и специализирана извънболнична медицинска помощ;
- Удовлетворяване потребностите на населението от качествена и достъпна болнична медицинска помощ;
- Оптимизиране процеса на независимата оценка на качеството на медицинската дейност – акредитация;
- Преструктуриране на организацията и дейностите на медицинска експертиза;
- Въвеждане и прилагане на нови технологии;
- Активно издирване и диспансеризация на приоритетни групи заболявания извън обхвата на здравното осигуряване.

Изпълнението на така заложените цели на политиката през 2017 г. е съобразено и синхронизирано с изпълнението на целите и приоритетите на националните стратегически и програмни документи, действащи през 2017 г.

• Националната програма за развитие България 2020

Приоритет 1 “Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила”:

Подприоритет 1.4 „Повишаване качеството и ефективността на здравните услуги” се предвижда:

- стабилизиране на здравноосигурителния модел и повишаване финансовата самостоятелност на здравния сектор;
- промяна в начина на финансиране на лечебните заведения;
- развитие на електронното здравеопазване и телемедицинските услуги;
- оптимизиране структурите на експертните лекарски комисии;
- подобряване качествените характеристики на човешките ресурси в здравеопазването и особено в спешната помощ.

• Национална програма за реформи

Здравеопазването е включено като подприоритет в Приоритет 1, чиято основна цел е да допринесе за постигане на приобщаващ растеж за периода 2014-2020 г.

Включените в подприоритет „Здравеопазване“ мерки са съобразени със Специфичната препоръка на Съвета на Европа от 12 юли 2016 г.: България „да подобри ефективността на системата на здравеопазване чрез подобряване на достъпа и финансирането, както и на здравните резултати.“:

Мерките за подобряване ефективността на системата на здравеопазване са насочени към постигането на петте основни цели от Стратегическата рамка на политиката на здравеопазването за подобряване здравето на нацията през периода 2014 – 2020 г. Те са свързани с актуализиране на нормативната уредба, регламентираща пакета здравни дейности, които се заплащат от НЗОК и обхвата на профилактичните прегледи и диспансеризацията на пациентите с хронични заболявания, подобряване инфраструктурата

и материално-техническата осигуреност на системата на спешна медицинска помощ, развитие на високотехнологични медицински дейности за интервенционално лечение на мозъчно-съдови заболявания.

• **Национална здравна стратегия 2020**

Продължава изпълнението на мерките, заложи в Плана за действие към Националната здравна стратегия 2020, свързани с постигането на петте национални здравни цели:

1. Сnižаване на смъртността при децата от 0-1 годишна възраст до 6,8 на 1000 живородени деца;
2. Сnižаване на смъртността при децата от 1-9 годишна възраст до 0,24 на 1000;
3. Сnižаване на смъртността при подрастващите и младите хора от 10-19 годишна възраст до 0,28 на 1000;
4. Сnižаване на смъртността при лицата в икономически активните групи от 20-65 годишна възраст до 4,19 на 1000;
5. Увеличаване на средната продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст до 16,4 години;

Дейности за реализация на целите - насочени в 2 основни направления:

- **Общи системни мерки** за усъвършенстване на управлението на системата на здравеопазване в частта, осигуряваща диагностиката и лечението на заболяванията;
- **Специфични мерки**, насочени към лечебно-диагностичните дейности, финансирани със средства по програмите от политиката в областта на диагностиката и лечението.

Конкретните дейности извършени по двете направления са както следва:

Общите мерки, имащи неделим и дългосрочен ефект върху системата на здравеопазване са насочени в следните основни направления:

- **Усъвършенстване на нормативната уредба в областта на диагностиката и лечението, в т.ч. на структурата, организацията, финансирането и контрола на диагностично-лечебните дейности:**

Основните усилия през отчетния период отново бяха насочени към усъвършенстване на нормативната уредба, регламентираща дейностите, свързани с диагностиката и лечение в съответствие с формулираните на национално и секторно ниво цели и приоритети.

- **Национална здравна карта на Република България, приета с Решение № 202 от 24.03.2016 г. на Министерския съвет**

Основната цел на приетата през 2016 г. Национална здравна карта е адаптиране структурата на здравната мрежа към потребностите на населението, гарантирайки на всеки български гражданин равнопоставен достъп на здравни услуги на всички нива в извънболничната и болничната помощ. По този начин се подкрепя реализацията на националните здравни цели, заложи в Концепцията „Цели за здраве 2020“, насочени към устойчиво подобряване на здравните показатели на населението.

През отчетния период във връзка с постъпили заявления по чл. 37а и 37б от Закона за лечебните заведения продължи работата на Националната комисия за изработване на Националната здравна карта до нейното отменяне в края на месец октомври, след което започна организация по изработване на нова Национална здравна карта.

- **Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 42 от 2004 г. за въвеждане на класификационни статистически системи за кодиране на болестите и проблемите, свързани със**

здравето, и на медицинските процедури (обн., ДВ, бр. 75 от 2014 г., изм. и доп., бр. 106 от 2014 г.)

Изготвен е проект и е приета Наредба за изменение на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 42 от 2004 г. за въвеждане на Международната статистическа класификация на болестите и проблемите, свързани със здравето – десета ревизия.

Изменението на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 42 отлага срока за пълното внедряване на Австралийската класификация на медицинските процедури – българска ревизия до 1 януари 2019 г. В хода на работа до момента по внедряване на новата класификация беше установена необходимост от допълнително време за прецизиране на кодовете, адаптиране на софтуерните продукти и пробното им използване в практиката с цел отстраняване на възможни технически грешки. След приключване на този процес следва да се организира обучително прилагане и поетапно преминаване към отчитане по новата класификационна система.

Очакваният резултат от въвеждането на промяната е плавно преминаване към кодиране и отчитане на медицинските процедури по новата класификационна система, без това да създаде затруднения в работата на медицинските специалисти, лечебните заведения и НЗОК.

Финансовите средства за прилагане на новата уредба са в рамките на утвърдения бюджет на НЗОК.

- **През отчетния период беше подготвен и проект на Наредба за допълнение на Наредба № 2 от 2016 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса**

С проекта е заложено към приложение № 3 към чл. 1, ал. 1 от наредбата, а именно „Дентална извънболнична медицинска помощ“, да бъдат допълнени нови дейности по възстановяване функцията на дъвкателния апарат при частично или цялостно обеззъбени възрастни над 65 години. До момента със средства на НЗОК се заплаща единствено денталната помощ.

С наредбата се залага поетапно включване на пациентите, като за пациентите на възраст над 75 години наредбата да влезе в сила от 1 юли 2017 г. Отчетено е, че необходимите средства са осигурени в рамките на разходната част на бюджета на НЗОК, съгласно закона за бюджета на НЗОК за 2017 г. в частта на здравноосигурителните плащания за дентална помощ при съобразяване на възможността за разпределяне на средства от резерва на НЗОК.

За останалите групи пациенти – на възраст от 70 до 74 години и от 65 до 69 години, се предвижда дейностите да бъдат въведени съответно от 1 януари 2018 г. и 1 юни 2018 г., като по този начин се осигурява възможност средствата за това да бъдат предвидени по бюджета на НЗОК за 2018 г. при спазване на разпоредбата на чл. 19 от Закона за публичните финанси.

- **През 2017 г. беше изготвена и обнародвана нова Наредба за медицинската експертиза, приета с ПМС № 120 от 23.06.2017 г., обн., ДВ, бр. 51 от 27.06.2017 г., в сила от 27.06.2017 г.**

С проекта на наредба се цели да се създаде мотивирана правна регламентация на принципите и критериите на медицинската експертиза и редът за нейното извършване. Същността на медицинската експертиза е свързана с определяне наличието на временна или трайна неработоспособност/вид и степен на увреждане, както и тяхната количествена характеристика. С правната регулация се осигурява утвърждаване на принципи, правила, организация и уеднаквяване на територията на цялата страна на дейностите, свързани с медицинската експертиза.

- **През отчетния период бяха изготвени промени в Постановление № 25 на МС от 9.02.2009 г. за създаване на Център за асистирана репродукция и Правилника за организацията на работа и дейността на Център за асистирана репродукция**

Промените и на двата нормативни акта влизат в сила от 01.01.2018 г.

С промените на Постановление № 25 на МС от 2009 г. за създаване на Център за асистирана репродукция се увеличава броят на процедурите, които финансира Центърът. От три процедурите се увеличават на четири. Предвидени са и четири ембриотрансфера на замразени ембриони – дейност, която до сега не е финансирана от ЦАР.

Оптимизиран е състава на Комисията към Центъра за асистирана репродукция чрез включване на специалист с опит в областта на образната диагностика. Създава се възможност за упражняване на по-ефективен контрол от страна на ЦАР - да налага финансови санкции при констатирано нарушение и да осъществява самостоятелни проверки на лечебните заведения – договорни партньори на Фонда.

Промените са във връзка с мерките за изпълнение на демографската политика в Република България, свързани с подкрепа на раждаемостта.

- **През 2017 г. беше изготвен Правилник за изменение и допълнение на Правилника за дейността и организацията на работата на Център „Фонд за лечение на деца“**

Промяната на Правилника за дейността и организацията на работата на Център „Фонд за лечение на деца“ /ЦФЛД/ е изготвен във връзка с направен анализ на организацията на работа на фонда и на основание чл. 60, ал. 2 от Закона за администрацията.

Причините за разработване на проекта на правилник са свързани с необходимостта от подобряване на организацията и преодоляване на констатирани затруднения в дейността на фонда, свързани със заплащането от ЦФЛД на медицински изделия. Очакваните резултати от прилагането на проекта са да се подобрят условията за работа на Център „Фонд за лечение на деца“, с което да се осигури своевременно и качествено лечение на децата в страната и чужбина чрез гарантиране обективност и навременност на решенията за подпомагане на нуждаещите се деца.

- **През отчетния период беше изготвена и обнародвана Наредба № 2 от 6.10.2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Ортопедия и травматология", обн., ДВ, бр. 84 от 20.10.2017 г.**

Проектът на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Ортопедия и травматология“ е изготвен във връзка със съществуващия основен порок на действащата преди това Наредба № 9 от 04.11.2016 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Ортопедия и травматология“, отм., бр. 84 от 20.10.2017 г., изразяващ се в липсата на мотиви при приемането на наредбата.

Друга причина, която налага приемането на нормативния акт, е свързана с необходимостта от промяна в регламента на Наредба № 9 от 2016 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Ортопедия и травматология“, която се изразява в допълване на определени процедури в областта на спиналната и гръдната хирургия, изпълнявани на съответните нива на компетентност. С това се цели да се разшири обхватът на дейността на специалистите по ортопедия и травматология, а с това и осигуряване на по-добър достъп на пациентите до качествена медицинска грижа.

Промяната в изискванията към минималния необходим брой на лекарите и лекарите с придобита специалност по ортопедия и травматология за II и III ниво на компетентност в лечебните заведения за болнична помощ също е причина за изготвяне на проекта на наредбата.

- **През 2017 г. беше изготвена и обнародвана Наредба № 3 от 6.10.2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Спешна медицина" (обн., ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г.)**

Изготвянето на проект на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“ е свързано и с Решение № 8552 на Върховния административен съд (ВАС) на РБ от 11.07.2016 г., с което се отменят разпоредби на Наредба № 12 от 30.12.2015 г. за утвърждаване на предходния медицински стандарт „Спешна медицина“, издадена от министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 4 от 15 януари 2016 г., в сила от 15.01.2016 г.).

Резултатите от прилагането на наредбата са свързани с постигане на най-важната цел – осигуряване на достъп на пациентите до по-високо качество на медицинските дейности в областта на спешната медицина чрез прилагане на единни и обосновани принципи, правила и критерии за извършването на медицинските дейности в обхвата на медицинската специалност „Спешна медицина“ и единни качествени и количествени показатели за качеството на извършваната медицинска дейност.

- **През 2017 г. беше изготвен проект на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Ендокринология и болести на обмяната“**

Основната причина за изготвяне на проекта на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Ендокринология и болести на обмяната“ е отменянето на Наредба №6 от 10.02.2005 г. за утвърждаване на медицински стандарт по „Ендокринология и болести на обмяната“ с Решение № 815/20.01.2017г. на ВАС на РБ - бр. 56 от 11.07.2017г., в сила от 11.07.2017 г. Основен порок на отменения нормативен акт е липсата на мотиви към момента на обнародването му, както и при повечето последващи изменения.

Друга съществена причина за изготвяне на проекта е регламентирането на Национален регистър на пациентите с диабет в Република България, който е обособен в самостоятелен раздел на медицинския стандарт.

През месец декември 2017 г. проектът на нормативен акт беше публикуван за обществено обсъждане и предстои обнародването му през 2018 г.

- **През 2017 г. експерти от МЗ работиха върху проект на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Акушерство и гинекология“**

Проектът на нормативния акт е изготвен за компенсиране на съществуваща непълнота в текста по отношение на определението за потенциално жизнеспособен плод, както и до повишаване на качеството на медицинската услуга и удовлетвореността на пациентите от това, чрез прецизиране на изискванията към диагностичните възможности на различните нива на компетентност.

Общественото обсъждане и обнародването на нормативния акт предстои през 2018 г.

- **През 2017 г. беше изготвен проект на наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Медицинска онкология“** във връзка с отмяната на Наредба № 30 от 2010г. за утвърждаване на медицински стандарт „Медицинска онкология“.

Общественото обсъждане и обнародването на нормативния акт предстои през 2018 г.

- **12. През 2017 г. беше изготвен проект на наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Гастроентерология“** във връзка с отмяната на Наредба № 25 от 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Гастроентерология“.

Общественото обсъждане и обнародването на нормативния акт предстои през 2018 г.

- **13. Беше изготвен проект на Наредба за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за извънболнична помощ, хосписите и факултетите, извършващи лечебна дейност по чл. 2а от Закона за лечебните заведения и здравните изисквания към тях**

Проектът е изготвен на основание чл. 39, ал. 4 от Закона за лечебните заведения, като тази правна норма е въведена с изменение на Закона за лечебните заведения през 2010 г. (обн., ДВ, бр. 98 от 2010 г.) и е в сила от 14.12.2010 г.

Регистрацията на лечебните заведения за извънболнична помощ се основава на остарели административни актове – указания, инструкции и др., които в много отношения са архаични. Същото се отнася и за регламента по отношение на устройството, дейността и вътрешния ред на този вид лечебни заведения – липсва нормативен акт, който да регламентира цялостно, във своята функционална свързаност тези норми. Липсата на регламент за изискванията към устройството, дейността и вътрешния ред на лечебните заведения за извънболнична помощ, хосписи и факултети, в които се осъществява лечебна дейност и здравните изисквания към тях създава предпоставки за субективна и противоречива административна практика.

С проекта на наредба се цели да се създаде сигурност и предвидимост както у субектите, които предоставят медицински услуги, така и у пациентите, на които да се гарантира спазването на техните права и ясни изисквания към материалното осигуряване на лечебните заведения за извънболнична помощ, което е предпоставка за качеството медицинските услуги.

- **Изготвен е проект на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2007г. за условията и реда за регистриране и отчитане на дейностите по експертиза, вземане, присаждане, обработка, преработка, съхраняване и етикетиране на органи, тъкани и клетки и за изготвяне на ежегодни отчети от лечебните заведения (обн., ДВ., бр. 39 от 2007г., изм. и доп., ДВ., бр. 66 от 2012 г.).**

Основната цел е гарантиране проследимостта на човешките тъкани и клетки в хода на целия процес - от даряването и доставянето до употребата при човека, и/или тяхното унищожаване, и/или нотификацията на възникнали сериозни нежелани реакции или инциденти. Тази проследимост ще бъде осигурена, както чрез кодиране на тъканите и клетките, така и чрез допълнителна информация в придружаващата документация. С цел улесняване проследимостта е необходимо да се създаде уникален идентификатор, който се прилага за тъкани и клетки, разпространявани в ЕС - „Единен европейски код“ и който предоставя информация за главните характеристики и свойства на тъканите и клетките.

- **През 2017 г. беше изготвен проект на Наредба за конкретните видове дейности по здравно консултиране, профилактичните прегледи и изследванията, при извършването на които при непълнолетни лица, навършили 16 г., не е необходимо съгласието на родител или попечител**

Проектът на нормативния акт е изготвен на основание чл. 87 ал. 3 от Закона за здравето, като с него се цели да се създадат условия за положително повлияване на редица констатирани изключително тревожни тенденции по отношение на здравето на децата и младите хора, свързани с тяхното поведение.

Включени са дейности по здравно консултиране, за които не е задължително съгласието на родител/попечител, по въпросите на поведенческия здравен риск, по въпросите на психичното здраве и личностното развитие, по въпросите на сексуалното и репродуктивно здраве, по въпросите на денталното здраве, както и за повишаване на културата по отношение на здравната система и поведението при заболявания.

С оглед гарантиране на опазване на здравето на непълнолетните, в случай на установяване на отклонения от здравословното състояние/заболяване в хода на провежданите здравни консултации, прегледи и/или изследвания, е заложен задължителен ангажимент на лекаря, установил отклонението, своевременно да уведомява родителя или попечителя на лицето.

Очакваните резултати от прилагането на проекта са да бъдат уредени видовете медицински дейности, които биха посрещнали специфични потребности на младите хора във възрастта 16-18 г.

- **През 2017 г. беше изготвен проекти на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 11.05.2011 г. за изискванията за физическа годност към водачите на моторни превозни средства и условията и реда за извършване на медицинските прегледи за установяване на физическата годност за водачите от различните категории**

Необходимостта от транспониране в българското законодателство на Директива (ЕС) 2016/1106 на Комисията от 7 юли 2016 година за изменение на Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно свидетелствата за управление на превозни средства е основната причина за изготвянето на нормативния акт.

Предложеният проект отразява най-новите разбирания за заболяванията на сърцето и кръвоносните съдове, които крият действителен или потенциален риск от значителен, внезапен или инвалидизиращ инцидент и могат да попречат на дадено лице да управлява безопасно своето моторно превозно средство.

Очакваният резултат от прилагането на наредбата е свързан с намаляване на произшествията с моторни превозни средства и намаляване броя на загиналите и инвалидизирани хора в резултат на пътнотранспортни произшествия в рамките на Европейския съюз.

- **През 2017 г. беше изготвена и обнародвана Наредба № 1 от 19.07.2017 г. за реда за установяване употребата на алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози - издадена от министъра на здравеопазването, министъра на вътрешните работи и министъра на правосъдието, обн., ДВ, бр. 61 от 28.07.2017 г., в сила от 29.09.2017 г.**

Предложеният проект е изготвен във връзка с необходимостта от създаване на ред за установяване употребата на алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози от водачите на моторни превозни средства, различен от реда по действащата до момента Наредба № 30 от 2001 г. за реда за установяване употребата на алкохол или друго упойващо вещество от водачите на моторни превозни средства (Обн. ДВ. бр. 63 от 2001 г.), съобразен със съвременните стандарти, както и да бъдат отстранени констатирани неточности, пропуски и практически затруднения.

- **На 13.01.2017г. беше утвърдена Методика за субсидиране на лечебните заведения през 2017г. Основните дейности, които се финансират по нея са:**
 1. Оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение;
 2. Осигуряване на лекарствени продукти за лечение при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии;
 3. Стационарно лечение на пациенти с психични заболявания;
 4. Амбулаторно проследяване (диспансеризация) и активно лечение на пациенти с активна туберкулоза;
 5. Продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и с неспецифични белодробни заболявания;
 6. Лечение на пациенти с инфекциозни заболявания;
 7. Медицински дейности за ветерани от войните;
 8. Отдых (един път годишно) и профилактика и рехабилитация (два пъти годишно) на военноинвалиди и военнопострадали;
 9. Медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛЖ;
 10. Поддържане на медицински регистри;
 11. Дневни психорехабилитационни програми;
 12. Програми за лечение с метадон;
 13. Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;
 14. Терапевтична афереза;

15. Бъбречно-заместителна терапия;
16. Осигуряване на медицински изделия за интервенционално лечение на мозъчно-съдови заболявания, които не се заплащат от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

- **Разработване на стратегическата рамка на политиките в системата на здравеопазване, в т.ч. в областта на диагностиката и лечението.**

През отчетния период в полето на дейност на дирекция „Медицински дейности“ бяха извършени и дейности по изпълнение на следните стратегически документи:

1. Концепция „Цели за здраве 2020“ – приета на 18.02.2015 г. ;
2. Национална здравна стратегия 2020 г. и план за действие към нея, приета с Решение на Народното събрание от 17.12.2015 г. и обнародвана в ДВ бр.101/2015 г.;
3. Концепция за развитие на спешната медицинска помощ в Република България;
4. Проект на План за действие за изпълнение на националната стратегия за хората с увреждания 2016-2020 г. за периода 2016-2018 г.
5. Актуализиран план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“;
6. Национална програма за закрила на детето 2017г.

През 2017 г. експерти от МЗ се включиха в разработването на насоките за кандидатстване по процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижа за деца“, финансирана по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, както и в подготовката на проектното предложение по тази процедура. Експерти на МЗ работиха активно по разработването на концепцията на операцията „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите“ – Етап 1 – Подготовка за закриване на ДМСГД и ДДЛРГ и Етап 2 – Предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

През 2017 г. стартира Проект „BG05M9OP001-3.010 „Експертиза на работоспособността“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. В работата водеща институция е МТСП, а МЗ и НОИ са партньори. Работата по проекта е в контекста на цялостната промяна в модела на медицинската експертиза и експертизата на работоспособността с цел прилагането на съвременните достижения на СЗО и добрите практики в тази област в световен мащаб.

Специфични мерки, насочени към лечебно-диагностичните дейности, финансирани със средства по програмите от политиката в областта на диагностиката и лечението

Специфичните мерки, насочени към осигуряване на лечебно-диагностичните дейности, финансирани със средства по програмите от политиката в областта на диагностиката и лечението, реализирани през отчетния период от Дирекция „Медицински дейности“, са посочени в отчета на съответните програми.

➤ **Описание на степента на достигане на очакваната полза/ефект за обществото от постигането на заложените цели за съответната област на политика**

През 2017г. са реализирани значителен обем дейности, в т.ч. разработване на редица нормативни актове, които пряко изпълняват поставените оперативни цели и създават предпоставки за успешната реализация на политиката в бъдеще.

По отношение на стратегическата цел на политиката за „Осигуряване равен достъп до

медицинска помощ с необходимото качество на всички български граждани“ в контекста на целите и приоритетите, заложи в основните национални стратегически и програмни документи за подобряване на здравето и качеството на живот на гражданите, липсват убедителни данни за реализирани ползи по отношение на основните здравно-демографски показатели.

Както беше отбелязано в предходните анализи към отчетите по бюджетните програми, следва да се има предвид, че днешното здравно и демографско състояние на българското население е резултат от продължително действие на множество фактори и влияния. Една част от тях са свързани с общи тенденции в демографското развитие на европейските страни, други – със специфичните особености на историческото, социално-икономическото и културно развитие на България.

Влияние върху демографското развитие на населението оказват общите за развитите страни демографски процеси – намалена раждаемост, по-малко бракове, засилена урбанизация, както и специфичните за развиващи се страни и страни в преход - по-високи нива на смъртност и интензивна външна миграция.

➤ Кратко описание на показателите за полза/ ефект

Показателите полза/ефект са свързани с оценка на основните здравно-демографски показатели за смъртност и продължителност на живота. Изборът на тези показатели е свързан с обстоятелството, че от една страна те са пряко свързани с качеството на живот и благополучие на населението, в т.ч. ползваната медицинска помощ, а от друга страна са строго обективни, измерими и съпоставими на национално и международно ниво.

Приложение №4 - Отчет на показателите полза/ефект

1600-02-00 Политика в областта на диагностиката и лечението Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност 2020
Снижаване на смъртността при децата от 0-1 годишна възраст - до 6.8 на 1000 живородени деца;	На 1000	6,8
Снижаване на смъртността при децата от 1-9 годишна възраст - до 0.24 на 1000;	На 1000	0,24
Снижаване на смъртността до 0.28 на 1000 при подрастващите и младите хора от 10-19 годишна възраст;	На 1000	0,28
Снижаване на смъртността при лицата в икономически активните групи от 20-65 годишна възраст до 4.19 на 1000;	На 1000	4,19
Увеличаване на средната продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст до 16,4 години;	години	16,4

Постигането на полза/ефект, измерено чрез съпоставяне на достигнатите стойности на горните показатели (от таблицата) с целевите стойности, може да се оцени след публикуване на официалните данни на тези показатели, което обичайно става към полугодията на следващата календарна година, в случая – 2018 г.

Други институции, допринесли за постигането на ползата/ ефекта

Изпълнението на политиката се осъществява с участието на голям брой изпълнители в системата на здравеопазването – Национален център за обществено здраве и анализи, Изпълнителна агенция „Медицински одит“, регионалните здравни инспекции, Център „Фонд за лечение на деца“, Център за асистирана репродукция, Изпълнителна агенция по трансплантация и лечебните заведения под координацията на Дирекция „Медицински дейности“. Изпълнението на заложените цели в политиката в областта на диагностиката и

лечението не може да бъде постигнато без обединяването на усилията на различни институции и организации в страната. От основно значение е взаимодействието с Националната здравноосигурителна каса, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на образованието и науката, както и висшите медицински училища, съсловните организации – БЛС, БЗС, БФС, БАПЗГ, пациентските организации и др.

Източници на информация за данните по показателите за полза ефект

Годишната и оперативната статистика на ИА МО, НЦОЗА, РЗИ, Ц ФЛД, Ц АР и ИАТ са източник на подробна и разнообразна информация, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката по диагностика и лечение. Данни за въздействие на политиката се осигуряват от Националния статистически институт, чрез официалната статистика на страната.

Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Отговорен за изпълнение на политиката е заместник-министъра на здравеопазването по въпросите, свързани с политиката в областта на медицинските дейности, както и директорите на дирекция „Медицински дейности“, дирекция „Лекарствена политика“ и дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване“ в Министерството на здравеопазването, РЗИ, Ц ФЛД, Ц АР, ИАТ, ИА МО, НЦОЗА и лечебните заведения.

3. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ“

Цел на политиката: Осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия, които отговарят на стандартите за качество, безопасност и ефикасност.

За целта е извършено следното:

- Осъвременяване на нормативната база в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия, отговарящи на правото на Европейския съюз;
- Осигурен е непрекъснат контрол и мониторинг на качеството, безопасността и ефикасността на разрешените за употреба лекарствени продукти в страната, както и текущо актуализиране на нормите и стандартите за производство, разрешаване на употреба, разпространение, предписване и отпускане на лекарствени продукти и медицински изделия;
- Провеждане на реимбурсна и ценова политика в областта на лекарствените продукти, осъществявана от Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (НСЦРЛП).

Приложение № 4 - Отчет на показателите за полза/ефект

	1600.03.00 Политика в областта на „Лекарствените продукти и медицинските изделия“	Мерна единица	Целева стойност	Отчет 31.12.2017 г.
	<i>Показатели за ползи/ефекти:</i>			
1	<i>Качествени лекарствени продукти и медицински изделия, според здравните потребности на населението</i>	Качествен показател		
2	<i>Дефинирани отговорности в сферата на лекарствената регулация</i>	Качествен показател		
3	<i>Удовлетвореност на населението и медицинските специалисти от функционирането и резултатите на фармацевтичната система</i>	Качествен показател		

Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта – целите на политиката:

В страната:

- ✓ Лечебни заведения за първична и специализирана извънболнична помощ;
- ✓ Лечебни заведения за болнична помощ в страната;
- ✓ Медицинските университети в страната;
- ✓ Висшите медицински училища и Медицинските колежи в страната;
- ✓ Производители на лекарствени продукти и медицински изделия;
- ✓ Търговски субекти – търговци на едро и дребно;
- ✓ Съсловни, браншови и пациентски организации.

С международни организации:

- ✓ Световна здравна организация;
- ✓ NCCLS - Международен комитет по стандартизация на клинични лаборатории;
- ✓ Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика:

- ✓ Министерство на здравеопазването – дирекция ”Лекарствена политика”;
- ✓ Второстепенни разпоредители с бюджет - Изпълнителна агенция по лекарствата, НСЦРЛП;
- ✓ НЗОК

Отчет на разходите за 2017 г. по бюджета на Министерството на здравеопазването по области на политики и бюджетни програми

№	Наименование на областта на политиката/бюджетната програма	Разходи (в хил. лева)		
		Закон 2017 г.	Уточнен план към 31.12.2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
1	2	3	4	5
1	Политика в областта на ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ	69 145,0	98 886,0	98 499,0
2	Политика в областта на ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	344 612,5	340 068,6	339 994,4
3	Политика в областта на ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	27 931,1	26 622,2	26 059,4
4	Бюджетна програма „Администрация“	17 159,1	13 866,9	12 893,7
ОБЩО:		458 847,7	479 443,7	477 446,5

IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ

1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”

Цел на програмата: осигуряване на безопасна жизнена среда и предприемане на навременни и адекватни мерки за отстраняване на възникналите рискове за здравето на хората.

Не са установявани сериозни и непосредствени опасности свързани с риска за здравето на населението, което е постигнато благодарение на предприети навременни мерки

при установяване на рискове и адекватно решаване на възникващите предизвикателства пред органите на държавния здравен контрол.

Оперативните цели на програмата през 2017 г., върху които е фокусирана дейността на органите на държавния здравен контрол са следните:

- Опазване здравето на гражданите, чрез усъвършенстване на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда (шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения, питейни води, води за къпане, минерални води и др.);
- Извършване на периодичен анализ и оценка на данните за състоянието на жизнената среда и здравния статус на населението, разработване и провеждане на мерки за ограничаване, намаляване и ликвидиране на негативните ефекти от въздействието на факторите на средата и предприемане на навременни мерки за защита от възникване на рискове за човешкото здраве;
- Осигуряване на безопасни продукти, стоки и фактори на жизнената среда чрез подобряване контролната дейност;
- Повишаване на капацитета за извършване на лабораторни анализи на продукти и стоки със значение за здравето на човека, с цел идентифициране на рисковете за здравето и предприемането на навременни мерки;
- Осигуряването на устойчиво развитие и укрепване на капацитета на общественото здраве и достигането на високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда, което да спомогне като цяло за подобряване качеството на живота и предотвратяване възникването на риск за човешкото здраве.

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне:

През отчетния период експертите от дирекция „ЗК” са инициирали, разработили и/или участвали при изготвяне на нормативни актове, които са от компетентността на министерство на здравеопазването и същите са обнародвани:

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, финни прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух;
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 за класификация на отпадъците;
- Наредба за специфичните изисквания към казеините и казеинатите, предназначени за консумация от човека.
- Правилник за организацията и дейността на Експертния съвет по биоциди.

Разработени са законови и подзаконови нормативни актове съвместно с други ведомства, както следва:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия;
- Проект на Закона за храните;
- Проект на Закон за хранителната верига;

- Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за формата и съдържанието на документите, необходими за издаване на разрешение за предоставяне на пазара на биоцид или на група биоциди по чл. 18 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;
- Проект на Постановление за изменение и допълнение на Тарифа за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 2007 г.;
- Проект на Наредба за стандартите за ранно детско развитие;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води предназначени за питейни цели;
- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от шума в околната среда;
- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето;
- Проект на Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на нормативни актове, с което се прави изменение и допълнение на следните нормативни актове:
- Наредбата за изискванията към диетичните храни за специални медицински цели, приета с Постановление № 248 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 107 от 2002 г., изм. и доп., бр. 75 от 2007 г. и бр. 84 от 2013 г.)
- Наредбата за изискванията към състава, характеристиките и наименованията на храните за кърмачета и преходните храни, приета с Постановление № 312 на Министерския съвет от 2007 г. (обн., ДВ, бр. 110 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 37 от 2009 г., бр. 84 от 2013 г., бр. 28 от 2014 г. и бр. 71 от 2016 г.)
- Наредбата за изискванията към храните за нискоенергийни диети за намаляване на телесното тегло, приета с Постановление № 252 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 107 от 2002 г., изм. и доп., бр. 75 от 2007 г.)
- Наредба за изискванията към храните на зърнена основа и към детските храни, предназначени за кърмачета и малки деца, приета с Постановление № 66 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 27 от 2003 г., изм. и доп., ДВ, бр. 55 от 2004 г.).
- Проект на Наредба за радиационна защита.

През отчетния период активно се работи и по следните **проекти на нормативни документи**:

- ЗИД на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси с цел регламентиране на национална процедура за получаване на разрешение за освобождаване на лица от задълженията за регистрация, разрешаване и/или ограничаване съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);

- ЗИД на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси с цел въвеждане на мерки за прилагане на Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака;
- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравословни и безопасни условия на труд;
- Проект на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение);
- Проект на Национална програма по здраве и безопасност 2018-2020;
- Проект на Стратегия за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2028;
- Проект на Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022;
- Проект на Наредба за здравните изисквания към устройството и експлоатацията на обществените перални;
- Проект на Наредба за условията и реда за защита на лицата при медицинско облъчване;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 32 за условията и реда за извършване на индивидуален дозиметричен контрол на лицата, работещи с източници на йонизиращи лъчения;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 29 за здравните норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 28 за условията и реда за регистрация, обработка и съхраняване на данни, съдържащи се в регистъра на лицата, които работят или са работили в среда на йонизиращи лъчения;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария.
- Проект на Наредба за физиологичните норми за хранене на населението;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 за изискванията към използване на добавки в храните;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 за определяне на максимално допустимите количества замърсители в храните;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 за изискванията към използването на екстракционни разтворители при производството на храни и хранителни съставки;
- Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от регионалните здравни инспекции.

През 2017 г. са изготвени от изпълнителите по програмата:

- Указание за планиране дейността на дирекциите „Обществено здраве” и „Лабораторни изследвания” в РЗИ през 2017 г., която се включва в консолидирания вариант на Указанието за планиране дейността на РЗИ през 2017 г.;
- Списък с данни за зоните за къпане за сезон 2017 г. за Европейската комисия;

- Годишен доклад за изпълнението на Единния многогодишен национален контролен план за храни, фуражи, здравеопазване на животните, хуманно отношение към тях и защита на растенията за 2016 г., съгласно изискванията на чл. 44 на Регламент (ЕО) 882/2004 и Резюме/Обобщение към годишния доклад за изпълнение на Плана;
- Обобщени годишни доклади за акустичната обстановка в урбанизираните територии на ниво област и на национално ниво.

Участие на експерти в редовните заседания на:

- Национален експертен съвет по устройство на територията и регионална политика при Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Общинските и областните съвети по устройство на територията;
- Висшия експертен екологичен съвет (ВЕЕС) към Министерство на околната среда и водите и Екологичните експертни съвети към съответните РИОСВ;
- Комисията за земеделските земи към Министерство на земеделието, храните и горите и Комисиите към областните дирекции по земеделие;
- Комисията за регистриране на службите по трудова медицина, създадена със заповед на министъра на здравеопазването;
- Експертният съвет по биоциди;
- Експертните съвети по здравно-техническа експертиза в МЗ и РЗИ;
- Екологични експертни съвети в РЗИ;
- Техническите комитети на Българския съюз по стандартизация;
- Постоянната експертна комисия, която подпомага, посредством мотивирани становища, министъра на здравеопазването при упражняване на правомощията му по чл. 39, ал. 3 и чл. 134, ал. 7 от Закона за устройство на територията (ЗУТ);
- Постоянната междуведомствена консултативна комисия по биологично земеделие;
- Постоянната консултативна комисия за избор на промоционални програми;
- Постоянната междуведомствена консултативна комисия по географските означения и храни с традиционно специфичен характер.
- Експертният съвет за оценка на приоритетни вещества към Министерство на околната среда и водите.

Дирекцията организира и администрира дейността на:

- Експертен съвет по биоциди (ЕСБ) - Съветът подпомага министъра на здравеопазването при изпълнение на правомощията му по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди, като извършва оценка на риска за човека, животните и околната среда и оценка на биологичната ефективност, въз основа на внесените от заявителите документи и на данните в тях. На базата на тази оценка ЕСБ прави предложение за издаване на разрешение за предоставянето на пазара и употребата на биоциди. През

отчетния период са проведени 19 заседания, на които са докладвани извършените оценки на над 500 биоцида.

- Комисия за регистриране на службите по трудова медицина - комисията е създадена със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 25в от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и го подпомага при издаване на удостоверения за регистрация и промяна на регистрацията на службите по трудова медицина. През отчетния период са проведени 10 заседания, на които са разгледани са 66 заявления за регистрация и промяна на регистрацията..
- Експертен съвет по здравна и техническа експертиза – експертния съвет е консултативен орган към главния държавен здравен инспектор и го подпомага при изпълнение на правомощията му по чл. 35 от Закона за здравето, свързани със съгласуване на устройствени планове и оценка на съответствието на инвестиционни проекти. През отчетния период са разгледани 5 инвестиционни проекта и 2 подробни устройствени плана.

Дейностите, изпълнени през отчетния период по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“ от изпълнителите по програмата са посочени в таблица „Отчет на показателите за изпълнение по програмата“, като освен данните, предоставени в таблицата по всеки показател, са извършени и следните дейности:

- Своевременно е анализирана информацията постъпваща по системите на Европейската комисия за опасни продукти и стоки пуснати на пазара, като е организирано и извършването на проверки на територията на страната както за продукти и стоки, по които Република България е засегната страна, така и за продукти и стоки, които са пуснати на пазара на Общността. За резултатите от проверките своевременно е представяна информация и до Европейската комисия, като същевременно е предоставяна информация и за продуктите и стоките установявани на територията на страната, за които е установено, че не са безопасни за ползване от потребителите. В областта на контрола на бутилираните води през отчетния период са извършени значително по-голям брой проверки и анализи от планираните, поради възникнала необходимост от проследяване на несъответстващи продукти в търговската мрежа.
- Събрана и анализирана е информация относно подобряване качеството на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции и кадровата обезпеченост, вкл. и информация за състоянието на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда, продукти и стоки със значение за здравето на човека, включително и възможностите за извършване на лабораторни анализи на опасни продукти и стоки със значение здравето на човека.
- През отчетния период приключи оперативната фаза на Петия европейски координиран проект REACH EN-Force-5 (REF-5) за контрол на разширените информационни листове за безопасност и сценариите на експозиция съгласно Регламент REACH. През отчетния период стартира подготовката на Шести координиран европейски проект (REF-6) на Форума за обмен на информация по въпросите на прилагането на Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси (CLP) към Европейската агенция по химикали (ECHA). Темата на проекта ще бъде контрол на изискванията на Регламент CLP за класификация и етикетирване на смеси. Оперативната фаза ще се проведе през

2018 г., а резултатите ще бъдат обобщени в началото на 2019 г. Участието по пилотния проект за прилагане (REF) беше разширено с допълнителна част, която ще обхване изискванията за пускане на пазара на биоциди.

През 2017 г. органите на държавния здравен контрол изпълниха и редица спешни задачи с цел осигуряване защита здравето на гражданите:

- Събрани и обобщени са ежедневно данни по организация защитата на населението вследствие на възникналите извънредни ситуации в различни части на страната;
- Своевременно са изготвяни указания за предприемане на мерки съобразно възникналата ситуация от страна на МЗ и РЗИ към съответните ведомства отговорни за тяхното изпълнение, както и провеждане на собствен мониторинг на факторите на жизнената среда в засегнатите територии от страна на РЗИ при възникналите в страната извънредни ситуации, включително прекъснато питейно водоподаване.
- Участие в областните комисии за готовността на водните площи (плувни басейни и места за къпане) преди началото на сезона за къпане.
- Участия в съвместни проверки с органите на МВР, ДАНС, Прокуратурата, Дирекция „Инспекция по труда“, Териториалните отдели на ДАЗД, ОДБХ и др. Проверките са извършени в различни части на денонощието, вкл. и в часовете от 23.00 - 06.00 ч.
- Своевременно са изготвени отговори на постъпили сигнали, жалби, запитвания и др. от физически и юридически лица. През отчетния период броят на постъпилите жалби и сигнали, свързани с опасения за здравето от източниците на нейонизиращи лъчения, ситуирани в урбанизирани територии, беше значително увеличен, което наложи извършването на допълнителни и повторни измервания на електромагнитни полета.
- Съгласувани са в срок всички нормативни и поднормативни актове, изготвени от други дирекции в МЗ и други ведомства.
- Своевременно е предоставяна информация на обществеността, относно актуални проблеми по дейността на държавния здравен контрол.
- Участие в работни групи към Европейската комисия и Европейската агенция по химикали.
- Действия по възникнали спешни ситуации, изискващи предприемане на адекватни мерки на национално ниво: Във връзка с установените отклонения в качеството на питейните води в някои райони на страната, а именно завишено съдържание на естествен уран (над максимално допустимата стойност от 0,03 mg/l) и надвишаване контролното ниво на обща алфа-активност (над определеното контролно ниво от 0,1 Bq/l) в проби вода са реализирани следните дейности:
 - Проведени оперативни срещи на регионално и национално ниво с ВиК оператори, областна и общинска администрации;
 - По инициатива на министерство на здравеопазването се проведе среща с министъра на околната среда и водите и министъра на регионалното развитие и благоустройството, на която бяха обсъдени възможностите за координиране на съвместните действия за решаване на проблема и проучване на причините, довели до установените отклонения;
 - Със Заповед № РД-02-52/11.04.2017 г. на тримата министри бе създадена междуведомствена работна група за предприемане на мерки за предотвратяване на

- здравния риск за населението, провеждане на съвместен мониторинг за наблюдение на показателите, проучване и установяване на причините довели до ситуацията;
- Изготвени и изпратени са указателни писма до РЗИ, на чиято територия са установени отклоненията за учестен мониторинг и като превантивна мярка към населението е дадена препоръка водата от централното водоснабдяване да не се използва за питейни цели (пиене и готвене);
 - Създадена е организация за координация на дейностите на териториалните структури на отделните компетентни ведомства по изпълнение на нормативно установените мерки, обмен на информация и предприемане на съвместни действия за предотвратяване на здравния риск;
 - Събиране и обобщаване на оперативна информация за качеството на питейната вода на територията на цялата страна;
 - Изготвени и изпратени указателни писма до всички РЗИ за стриктно спазване на нормативната уредба за повишаване контрола и взискателността към водоснабдителните дружества и предприемането на навременни и адекватни мерки от тяхна страна при установяване на отклонения в качеството на питейната вода;
 - Изготвяне на периодична информация за населението и медиите.

Външни фактори, които са оказали въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които създават риск за неизпълнение на целите на програмата в необходимия обем и с необходимото качество, поради намаляване на планираните прогнозни целеви стойности на показателите са:

- ✓ Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълняват по държавен здравен контрол;
- ✓ Промени в законодателството;
- ✓ Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- ✓ Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата води до невъзможност за предоставяне на данни в областта на мониторинга на факторите на жизнената среда съгласно изискванията на европейското законодателство.
- ✓ Увеличаване броя на обектите на общия фон на постоянно намаляване числеността на оперативните служители;
- ✓ Увеличаване броя на опасните продукти и стоки и необходимостта от повишаване взискателността на контрола на пазара, както и увеличаване броя на лабораторните анализи, вкл. и скъпоструващи такива;
- ✓ Намаляване на числеността на персонала, работещ като държавни здравни инспектори. Отлив на висококвалифицирани служители и липса на привлекателни условия за привличане на млади кадри;
- ✓ Възникване на бедствия и аварии със засягане на жилищни зони и обекти, подлежащи на здравна защита и липсата на финансова обезпеченост на системите за проследяване и мониторинг на влошените фактори на жизнената среда в резултат на създалата се извънредна ситуация;

✓ Липсата на финансов ресурс за обезпечаване на мерките заложи в Националната здравна стратегия 2015-2020 г. и Плана за действие към нея поражда съществен риск да не се изпълни дори основния пакет от дейности;

✓ Липса на научно и методическо осигуряване на работата по държавния здравен контрол от националните центрове по проблемите на общественото здраве, по въпроси иновативни и на европейско ниво, както и липсата на информация, може да доведе до затруднения при взимането на информирани решения, неадекватна оценка на здравния риск и неправилно планиране и приоритизиране на мерките, несъвършенства в нормативната уредба.

Настъпването на описаните външни фактори в бъдеще ще застраши изпълнението на някои от задълженията на Република България по прилагане изискванията на Европейското законодателство и ще изправи България пред опасността от налагане на санкции.

Дейности по Национални програми:

- ***Национална програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население 2013-2017 г. приета с Решение № 537 от 12.09.2013г. на Министерският съвет.***

Изготвен е отчет за изпълнение на заложените дейности по Националната програма за 2016 г. на регионално и национално ниво, който е одобрен на заседание на Националния координационен съвет.

През 2017 г. беше създадена организация и стартира нов етап на представителното Национално проучване за нивата на радон в сгради, като са подменени поставените при първото проучване по 100 детектора в жилищни сгради на територията на всяка област в страната, съгласно разпределението, посочено в утвърдената Процедура за провеждане на представително национално проучване.

В изпълнение на дейностите по националната програма през втората половина на 2017г. областните координатори изготвиха писма до участниците в проведеното проучване, с което да бъдат информирани за конкретно установените резултати при проведеното проучване в техните жилища.

На всеки участник е предоставена информация за резултата за средногодишната концентрация на радон в жилището, както и периода в който е проведено измерването. Обобщени резултати по общини за съответната област са предоставени чрез интернет страницата на регионалната здравна инспекция.

Регионални здравни инспекции:

С цел да се защити здравето на гражданите на територията на Република България от страна на Министерство на здравеопазването, чрез регионалните здравни инспекции са извършвани следните дейности през отчетния период:

- систематичен и насочен здравен контрол по спазването на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението и на фактори на жизнената среда;
- контрол по спазването на здравните изисквания към лицата, работещи в детски заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните

- обекти, предприятията, които произвеждат и търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони, по отношение на тяхното здравословно състояние;
- контрол върху химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. детергенти и повърхностноактивни вещества, предназначени за детергенти и биоциди за проверка на съответствието им с изискванията на Регламентите на Европейската комисия (Регламент (ЕС) № 528/2012, Регламент (ЕО) № 1272/2008, Регламент (ЕО) № 1907/2006, Регламент (ЕО) № 648/2004) по отношение на класифицирането, етикетирането и опаковането им, наличието на актуален информационен лист за безопасност, вкл. разрешенията за предоставяне и употреба на биоциди;
 - контрол по спазване на изискването за забрана за предоставяне на прекурсори на взривни вещества под ограничение на масовия потребител, в изпълнение на **Регламент (ЕО) № 98/2013**;
 - вземане на проби и образци в необходимите количества и извършване на съответните лабораторни изпитвания и измервания;
 - изготвяне на комплексна документация във връзка с процедурите по акредитирането и преакредитирането на лабораториите;
 - осигуряване високо качество на извършваната лабораторна дейност чрез спазване и поддържане изискванията на внедрената Система за управление на качеството съгласно БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020;
 - осигуряване изпълнението на изискванията за метрологична проследимост на използваните средства за измерване;
 - участие в национални и международни изпитвания за пригодност;
 - участие в анкетирането на епидемичните взривове, възникнали по хранителен, воден и контактно-битов път, и извършване на контрол по изпълнението на предприетите мерки за тяхното ограничаване и ликвидиране;
 - съвместно с митническите власти са извършвани дейности за недопускане на внос на стоки, застрашаващи здравето на населението;
 - извършване на контрол върху дейността на службите по трудова медицина и изготвяне на информация за здравното състояние на работещите на територията на съответната област;
 - издаване на разрешение за извършване на дейности по разрушаване или демонтаж на азбест и/или азбестосъдържащи материали с цел осигуряване на защита на здравето на работещите в съответствие с европейските изисквания;
 - участия в състава на експертните съвети по устройство на територията, съгласуване при необходимост на устройствени планове, участия в оценката на съответствието на инвестиционните проекти, когато тя се извършва с приемане от експертен съвет на одобряващата администрация или по искане на физически или юридически лица, дадени становище по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройството на територията;
 - изпълнение на регионални програми и проекти в областта на здравния контрол;
 - участие в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на здравния контрол;
 - събиране, обработване и обобщаване на оперативната информация относно дейността по държавния здравен контрол;

- създаване и поддържане на база данни с резултати от лабораторните изследвания/измервания и извършва периодичен анализ и оценка на данните;
- извършване на анализ и оценка на данните за състоянието на факторите на жизнената среда и здравния статус на населението на територията на съответната област на база проведения систематичен и насочен контрол и резултатите от лабораторните изпитвания;
- във връзка с установените отклонения в качеството на питейната вода в отделни населени места в страната по радиологични показатели и въведените ограничения и забрани е увеличен броя на проверките върху дейността на ВиК операторите и контролните анализи на качеството на питейната вода за установяване на ефекта от коригиращите действия, предприети от водоснабдителните дружества.

През 2017 г. всички РЗИ в страната са извършили редица дейности свързани с контрола по прилагане на националното законодателство за здравословното хранене на децата от организирани детски и ученически колективи. На подлежащите на контрол 1903 обекти са извършени 4835 проверки и 1079 оценки на храненето на децата и учениците. За констатираните от РЗИ несъответствия с действащото законодателство са издадени 95 предписания и са предприети 17 административнонаказателни мерки. Оценката на храненето е извършена на база на дневни и седмични менюта; калкулационните ведомости; оценка на сезонни менюта. Оценени са дневен енергиен прием; дневен прием на основни хранителни вещества – белтъчини, мазнини и въглехидрати; среднодневен прием на храни, съобразно примерния продуктов набор. Приоритет при оценката са били заведения с констатирано отклонение при предходни проверки и оценки и заведения на които не е извършвана оценка. Проследено е осигуряването на пълноценна и разнообразна храна, ежедневна консумация на плодове и зеленчуци, достатъчен прием на мляко, млечни продукти и други богати на белтък храни, увеличаване консумацията на пълнозърнести храни, ограничаване приема на сол, захар и мазнини.

За периода ноември-декември 2017 г., във връзка с образувана прокурорска преписка, РЗИ участваха в съвместни засилени проверки с ОДБХ, КЗП и МВР по места, на търговски обекти на територията на учебни заведения и такива, разположени в непосредствена близост до учебни и детски заведения и училищни столове. Обект на проверката бе „Спазване на изискванията на Наредба № 37 на МЗ за здравословно хранене на учениците и съответствието на предлаганите в столовете и търговските обекти храни със законодателството, включително използването на „Сборник с рецепти за ученическите столове и бюфети за приготвяне на храната“. Резултатите от проверката се обобщават.

Приложение № 5 - Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми

1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политика за осъществяване на здравен контрол			
1. Изготвени нормативни актове в срок	бр.	6	11
2. Участия в работни групи	бр.	28	41
3. Разработени указателни писма	бр.	35	36

4. Разработени указания, инструкции, ръководства и др.	бр.	2	12
Осъществяване на контрол върху спазването на здравните изисквания			
1. Проведени експертни съвети по здравно-техническа експертиза към МЗ и РЗИ	бр.	1000	1026
2. Участия в експертни съвети по устройство на територията (ЕСУТ) към други ведомства	бр.	2200	1680
3. Участия в експертни екологични съвети (ЕЕС) към МОСВ и РИОСВ	бр.	80	71
4. Участия в експертни съвети към МЗХ и Областните дирекции по земеделие	бр.	250	183
5. Участия в приемателни комисии по ЗУТ за въвеждане в експлоатация	бр.	1500	1221
6. Разгледани документации по ЗУТ за устройствени схеми и планове	бр.	9500	11999
7. Разгледани инвестиционни проекти по ЗУТ	бр.	9500	9330
8. Разгледани документации по ЗОЗЗ	бр.	3000	2956
9. Издадени здравни заключения за устройствени схеми и планове	бр.	2600	2447
10. Издадени здравни заключения за инвестиционни проекти	бр.	2000	1482
11. Издадени становища относно необходимостта от извършване на Екологична оценка (ЕО) по ЗООС	бр.	600	411
12. Издадени становища относно необходимостта от извършване на ОВОС по ЗООС	бр.	1400	1840
13. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ЕО по ЗООС	бр.	180	57
14. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ОВОС по ЗООС	бр.	200	58
15. Издадени становища относно качеството на изготвената ЕО по ЗООС	бр.	80	16
16. Издадени становища относно качеството на изготвен доклад по ОВОС по ЗООС	бр.	130	38
17. Издадени становища за съгласуване на инвестиционен проект	бр.	3000	1569
18. Издадени становища за съгласуване на устройствени схеми и планове	бр.	3000	2634
19. Издадени становища в хода на процедурите по чл. 99б и чл. 114 от ЗООС	бр.	110	19
20. Издадени становища във връзка с извеждане от експлоатация на обекти работещи с източници на йонизиращи лъчения	бр.	5	0
21. Брой издадени здравни заключения във връзка с издаване на лицензия по чл. 60, ал. 2 от ЗБИЯЕ	бр.	210	182
22. Становище по проект за оразмеряване, изграждане и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди	бр.	80	76
Показатели за проверка на бутилирани води			
1. Извършени проверки в обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	250	329
2. Извършени проверки на обекти за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	6200	13183
3. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на пазара	бр.	60	37

Показатели за контрол на обекти с обществено предназначение(ООП) и на продукти и стоки със значение за здравето на човека			
1. Проверки на ООП	бр.	142000	162361
2. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни стоки на пазара	бр.	15000	6360
Показатели за контрол върху дейността на службите по трудова медицина			
1. Проверки	бр.	600	556
2. Проведени заседания на Комисията за регистрация на служби по трудова медицина	бр.	12	10
3. Издадени Удостоверения за регистрация и промяна на регистрация на служби по трудова медицина	бр.	50	66
Показатели за контрол върху химични вещества и смеси			
1. Проведени заседания на Експертния съвет по биоциди	бр.	24	19
2. Проверки на биоциди	бр.	7200	8607
3. Проверки на детергенти	бр.	3500	2560
4. Проверки на химични вещества и смеси	бр.	5400	5456
Показатели за радиационна защита			
1. Извършени проверки на обекти с източници на йонизиращи лъчения	бр.	3600	3236
2. Извършени контролни измервания	бр.	12000	49403
3. Оценени дози	бр.	145000	19944
4. Установени и коригирани референтни нива	бр.	4	28
5. Анализ на резултатите от извършени прегледи на лица	бр.	11000	13217
Регистрационен и разрешителен режим			
1. Регистрирани обекти по Закона за храните за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	2	2
2. Регистрирани обекти с обществено предназначение по Закон за здравето	бр.	4000	8090
3. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лечения	бр.	1	0
4. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност по изпитване на качеството на медицинска и радиологична апаратура	бр.	1	0
5. Издадени удостоверения за регистрация и пререгистрация на служби по трудова медицина	бр.	70	66
6. Издадени разрешения за пускане на пазара на биоциди	бр.	290	424
7. Издадени разрешения за облъчване на определен вид храна с йонизиращи лъчения	бр.	1	0
8. Издадени разрешения за разрушаване (демонтаж) на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия или кораби	бр.	25	14
9. Издадени разрешения за пренасяне на тленни останки извън страната	бр.	90	108
10. Издадени удостоверения за съответствие на обработката на натурални минерални и изворни води	бр.	1	0
11. Издадени сертификати за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	7	4

12. Издадени балнеологични оценки за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	10	27
13. Издадени здравни сертификати за износ на продукти и стоки със значение за здравето на човека	бр.	20	45
14. Издадени сертификати за внос на бутилирана натурална минерална вода	бр.	1	0
15. Изготвяне на становища за издаване, подновяване и промяна на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди	бр.	350	430
16. Изготвяне на оценки за одобряване или подновяване одобрението на активни вещества	бр.	1	0
Лабораторни изследвания по държавен здравен контрол			
<i>Показатели за фактори на жизнената среда</i>			
1. Лабораторни анализи на питейни води	бр.	300000	322963
2. Лабораторни анализи на води за къпане	бр.	2400	2095
3. Лабораторни анализи на минерални води	бр.	7500	9118
4. Лабораторни анализи на води в плувни басейни	бр.	50000	53286
5. Измервания на атмосферен въздух	бр.	42000	39313
6. Измервания и изчисления на шум и вибрации	бр.	9000	10655
7. Измервания на електромагнитни полета	бр.	5000	19104
8. Измервания на осветеност, микроклимат, прах и др.	бр.	20000	29161
<i>Показатели за продукти и стоки със значение за здравето на човека</i>			
1. Лабораторни анализи на козметични продукти	бр.	5000	7893
2. Лабораторни анализи на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	10000	18653
3. Лабораторни анализи на химични вещества и смеси, в.т. и приготвени разтвори за дезинфекция	бр.	2100	3316
<i>Показатели за радионуклеиди</i>			
1. Лабораторни анализи	бр.	3000	7125
2. Измервания	бр.	5000	5550
<i>Показатели за изследвания</i>			
1. Проведени специализирани медицински изследвания и биологична дозиметрия	бр.	100000	103318
Мониторингови програми			
1. Изготвени мониторингови програми (нови и актуализирани)	бр.	180	241
2. Разработване и прилагане на системи за мониторинг за шум, въздух и нейонизиращи лъчения	бр.	41	41
Други			
1. Въвеждане на данни в информационната система за мониторинга на питейните води	бр. работни дни	1900	1018
2. Изготвени профили на зоните за къпане (нови и актуализирани) и обобщени анализи за състоянието на зоните за къпане	бр.	30	95
3. Изготвени доклади до Европейската комисия относно качеството на питейните води и водите за къпане и по изпълнение на Единния многогодишен национален контролен план	бр.	2	2

4 Изготвени планове, отчети, доклади, справки, анализи и др., свързани с дейността по държавен здравен контрол	бр.	420	5948
5. Участия в заседания на комисии за бедствия на централно и регионално ниво	бр.	50	17
6. Изготвени доклади/справки във връзка с въведени бедствени положения и извънредни ситуации на централно и регионално ниво	бр.	70	22
7. Дежурства в аварийна готовност	бр. работни дни	1 132	2 258
8. Участия в аварийни ситуации	бр.	41	12
9. Проверки за спазване на седмични разписания	бр.	2800	2758
10. Проверки за спазване на забраната за тютюнопушене	бр.	100 000	118 152
11. Проверки по храненето на организирани колективи за спазване на здравните изисквания	бр.	5700	6554
Предоставяне на обучение			
1. Проведени обучения, курсове и семинари по проблемите на държавния здравен контрол	бр.	50	186
2. Лица преминали специализирано обучение, курсове, семинари и др. по проблемите на държавния здравен контрол	бр.	400	1147
Научна дейност			
1. Участия в конгреси, научни конференции, семинари с доклади или постери	бр.	40	43
2. Изготвени доклади, съобщения на национални и международни форуми	бр.	30	60
3. Участие в написването на учебници/монографии	бр.	3	1
4. Публикации в научни списания	бр.	30	24
5. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	3	3
6. Изготвени рецензии на научни трудове - дисертации, проекти, теми	бр.	50	20
7. Научно ръководство на докторанти, дисертанти	бр.	5	10
8. Внедряване на разработки в практиката	бр.	6	3
Научно-приложна дейност			
1. Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху здравето на рискови групи и население като цяло	бр.	15	2
1.1. Оценка на състоянието на изменения в очната леща на персонал работещ с ИЙЛ	бр. изследвани лица	50	3114
1.2. Проучване на действието на цитогенетични ефекти при рискови групи и население като цяло	бр. изследвани лица	200	75
1.3. Епидемиологично проучване за оценка на риска от облъчване на лица работещи в среда на йонизиращи лъчения и население в специфични райони на България	бр. наблюдавани единици	300	75
1.4. Мониторинг, анализ и оценка на обект с исторически източници	бр. измервания	100	2
1.5. Оценка на риска за пациенти, възрастни и деца при медицинско облъчване с йонизиращо лъчение	бр. дози	4000	42
1.6. Обучение на работещите в спешната помощ и общопрактикуващи лекари за действие при радиационни аварии и ядрен тероризъм	бр. обучени лица	80	1
Дейности по национални програми			

<i>Национална програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население</i>			
1. Проведени заседания на координационните съвети (областни и национален)	бр.	29	53
2. Изготвени анализи и отчети за извършените дейности по програмата	бр.	58	96
3. Проведени анкетни проучвания	бр.	1 100	777
4. Поставени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	5600	8689
5. Отчетени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	5600	4872
6. Проведени здравно-образователни дейности за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране – общо	бр.	60	161
7. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране – общо	бр.	900	2347
- от тях професионално ангажирани лица	бр.	100	377
- от тях заинтересовани лица от населението	бр.	800	2070
8. Проведени кампании и информационни дни	бр.	50	88
9. Изготвени информационни и методични материали	бр.	6000	235
10. Разпространени информационни материали	бр.	5500	15519
11. Участия и публикации в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	40	129
12. Предоставени обучения на медицински и немедицински специалисти	бр.	100	143

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение:

Министерство на здравеопазването, дирекция ”Здравен контрол”, второстепенни разпоредители с бюджет - РЗИ, НЦРРЗ, НЦОЗА.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	15 076 000	15 070 575	15 077 727
	Персонал	11 431 300	11 513 494	11 513 494
	Издръжка	3 644 700	3 550 722	3 556 707
	Капиталови разходи	0	6 359	7 526
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	15 076 000	15 070 575	15 070 575
	Персонал	11 431 300	11 513 494	11 513 494
	Издръжка	3 644 700	3 550 722	3 550 722
	Капиталови разходи		6 359	6 359
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	7 152

	Персонал			
	Издръжка			5985
	Капиталови разходи			1167
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	105 600	126 300	124 242
	Издръжка	100 000	120 000	117 942
	- разходи за изпълнение на национални програми	100 000	120 000	117 942
	Стипендии	5 600	6 300	6 300
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	105 600	126 300	124 242
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	15 181 600	15 196 875	15 194 817
	Общо разходи (I.+II.+III.):	15 181 600	15 196 875	15 201 969
	Численост на щатния персонал	1 107	1 107	953

Отговорност за изпълнението на програмата

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата. Съгласно Закона за здравето държавната здравна политика се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване и осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и държавен здравен контрол.

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от регионални здравни инспекции. Регионалните здравни инспекции осъществяват на територията на съответната област дейностите по държавен здравен контрол, мониторинг на факторите на жизнената среда и на дейностите със значение за здравето на населението, лабораторни анализи и изпитвания, разработване и изпълнение на регионални здравни програми и проекти, координация и изпълнение на национални и международни здравни програми и проекти, методическа, консултативна и експертна помощ, следдипломно практическо обучение в областта на опазване на общественото здраве, проверки по сигнали на граждани, свързани с опазването на общественото здраве, планиране и организиране на здравните дейности при бедствия и аварии на територията на съответната област.

Държавен здравен контрол за спазване на изискванията за защита на лицата от въздействието на йонизиращи лъчения се осъществява от определени от министъра на здравеопазването регионални здравни инспекции – Бургас, Варна, Враца, Пловдив и Русе и от НЦРРЗ.

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Здравен контрол“, директорите на РЗИ и директора на НЦРРЗ.

1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цел на бюджетната програма: Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност.

Оперативните цели на програмата през 2017 г. върху които е била фокусирана дейността са следните:

- Разработване на нормативна уредба;
- Подобряване информираността на населението за основните рискови фактори, които имат отношение към сърдечно-съдовите заболявания (ССЗ), онкологичните заболявания, диабета, хронични белодробни болести (ХББ) и др.;
- Повишаване компетентността на медицинските и немедицински специалисти и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа с цел превенция на основните хронични незаразни болести (ХНБ): ССЗ, онкологични, ХББ, диабет;
- Подобряване на оралното здраве на децата и намаляване на интензитета на зъбния кариес;
- Осигуряване на равен достъп на уязвимите групи (включително роми) до услуги и дейности, свързани с промоция на здравето, намаляване на факторите на риска и превенция на хроничните незаразни болести.

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне.

Нормативна дейност по националното законодателство

През отчетния период са инициирани, разработени и/или са взети участия при изготвяне на нормативни актове, които са от компетентността на министерство на здравеопазването и същите са обнародвани:

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания.

През отчетния период са изготвени следните указания, анализи и доклади:

- Анализ на здравния статус на жените и мъжете в сравнителен план, базиран на демографски и здравни статистически данни, в изпълнение на Националния план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2016 г.
- Информация за изпълнените дейности от МЗ по Плана за действие за 2016 г. по Националната стратегия за младежта (2010-2020) и План за 2017 г.;
- Изготвен доклад към Националния фокусен център за наркотици и наркомании гр. София относно политиката по отношение на злоупотребата с алкохол и ограничаване на тютюнопушенето в Република България за 2016 г.;
- Изготвен доклад към омбудсмана на Република България за Годишния доклад за 2016 г. във връзка с изпълнението на Конвенцията на ООН за правата на детето и факултативните протоколи към нея;
- Създадена работна група (Заповед № РД-11-108/07.04.2017 г.), относно актуализация на информационна система – Национален скринингов регистър и система за известяване. Изготвен доклад с предложение за обществена поръчка.
- Своевременно са изготвяни отговори на постъпили жалби от граждани;

- Съгласувани са в срок всички нормативни и поднормативни документи, изготвени от други дирекции в МЗ и други ведомства;
- Участия в работни групи по заповеди на министъра на здравеопазването и други ведомства.

Външни фактори, които са оказали въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които създават риск за неизпълнение на целите на програмата в необходимия обем и с необходимото качество, поради намаляване на планираните прогнозни целеви стойности на показателите са:

- ✓ Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата, така и за реализиране на промотивни дейности за ограничаване на най-честите рискови фактори, водещи до ХНБ и популяризиране на здравословен начин на живот и физическата активност;
- ✓ Липсата на финансов ресурс за обезпечаване на мерките заложи в Националната здравна стратегия и Плана за действие към нея поражда съществен риск да не се изпълни дори основния пакет от дейности.

Дейности по Национални програми:

- **Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г. (НППХНБ), приета с Решение № 538 от 12.09.2013 г. на Министерския съвет.**

Изготвена е план-сметка за 2017 г. за финансово обезпечаване на НППХНБ и възлагателни заповеди за разпределение на финансовите средства за реализиране на дейности по програмата през 2017 г. от НЦОЗА и 28-те РЗИ.

През отчетния период финализира Националния ученически конкурс „Посланици на здравето” с две подтеми:

„На тах бѐди БЕЗ тютюнопушене и алкохол ТИ!” и

„На тах бѐди СЪС спорт и здравословно хранене ТИ!”

Конкурсът се реализира съвместно с Министерство на образованието и науката, Министерство на младежта и спорта, Министерство на културата, Министерство на околната среда и водите и Представителството на Европейската комисия в България. Общо 3 750 ученици от цялата страна разработиха 30 проекта, както в областта на превенцията и отказването от тютюнопушене, така и на други поведенчески рискови за здравето фактори - хранене, физическа активност и употреба с алкохол. Въз основа на утвърдената план-сметка са осигурени финансови средства в размер на 7 000 лв. за награди за финалистите участвали в Националния ученически конкурс.

С подходящи мероприятия (кампании, дискусии, дебати, викторини, безплатни измервания на нивото на въглероден оксид в издишан въздух, интернет послания на принципа „Предай нататък!”) са отбелязани:

10 май - Световен ден за движение – за здраве

19 май - Европейски ден за борба със затлъстяването

31 май - Световен ден без тютюн - през 2017 г. СЗО определи тема за Световния ден без тютюн: е „Тютюнът – заплаха за развитието”. СЗО приканва държавите-членки да ускорят усилията за контрол на тютюна, което ще подпомогне за предпазване здравето на обществото от вредите, причинени от употребата на тютюн и за намаляване на ефекта му върху устойчивото развитие на всички страни, вкл. икономическото благосъстояние на гражданите. Освен защитата на човешки живот, цялостният контрол върху тютюна съдържа

неблагоприятното въздействие върху околната среда от отглеждането, производството, търговията и потреблението на тютюн.

МЗ, в рамките на своите правомощия, си постави за цел да насочи усилия към реализиране на ефективни превантивни и контролни дейности. В изготвеното указание до РЗИ се акцентира върху реализирането на образователни мероприятия (радио и телевизионни програми, публикации, пресконференции, информационни кампании и др.) за повишаване на знанията и мотивацията на населението от различни възрастови групи за изграждане на здравословен модел на хранене и физическа активност, за разясняване на опасностите от злоупотребата с алкохол и тютюнопушенето.

Проведени са няколко работни срещи с медицински и немедицински специалисти, с цел обмен на информация по основните рискови фактори за възникване на ХНБ заболявания, обучение и отчитане на извършената дейност:

- Работна среща за планиране на дейности, които да се извършат от РЗИ за 2017г. по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести;

- Работна среща по проблемите на здравословното хранене на организирани детски и ученически колективи и прилагането на наредбите на МЗ за здравословно хранене на децата и учениците;

- Работна среща с националните и регионални координатори по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести за отчитане на дейностите за 2017 и планиране на дейности за 2018г.;

- Втора Национална работна среща по реформулиране на храните с участието на представители на индустрията за обсъждане възможностите за създаване и използване на национално лого за здравословни храни с цел повишаване информираността на потребителите, хранителни профили на здравословни храни и представяне на международния опит в посочените аспекти.

Общо за периода, по фактор „Тютюнопушене“, са организирани и проведени 49 кампании, отбелязани са 46 световни, международни и тематични дни, и празници. Излъчени са: 70 ТВ предавания, 79 радиопредавания, 275 аудио и видеоклипове, видеопокази; публикувани са 80 материала в местни и централни ежедневници, 117 в интернет; организирана е 1 пресконференция; изнесени са 183 лекции (с 6465 участници) и 244 беседи (с 6678 участници); проведени са 54 семинара (с 1626 участници), 39 тренинга (с 1292 участници), 51 дискусии (с 1265 участници), 2289 индивидуални и групови обучения. Проведени са 2 проучвания с 248 участници. Тиражирани и разпространени са 516 здравнообразователни материала, с тираж 11762 (методични помагала, дигитални, плакати, стикери, календари и др.)

Ограничаване злоупотребата с алкохол - реализирани са дейности във връзка с „Месец на трезвеността“, с демонстрация на алко-очила, беседи, дискусии, дебати „За и против алкохола“, „Защо не трябва да се употребява алкохол по време на шофиране?“, „Защо животните не пият алкохол“; видеопокази на филми „42 градуса“ и „Животът е с предимство“, по проект „Информирани и здрави“; организирана е кампания на 14 февруари „Ден на влюбените“, с акцент върху вредата от злоупотребата с алкохол; проведени са масови мероприятия - хепънинг, с излъчване на CD Last Cor; реализирани са дейности по повод „Месец на безопасността на движението по пътищата“, с раздаване на брошури и флаери; организиране на дидактични игри по безопасност на движението „Да се употребява ли алкохол, когато се кара?“, „Какво правят полицаите?“; изнесени са лекции и беседи за вредата от употребата на алкохол; „Рисково поведение, свързано с употребата на алкохол“, „Алкохол, пиене, алкохолизъм“, „Алкохол и вредата от него“ и други.

За повишаване информираността на населението за значението на поведенческите рискови фактори и последствията за здравето са проведени 17 кампании, отбелязани са 7 световни, международни и тематични дни, и празници. Излъчени са: 27 ТВ предавания, 31 радиопредавания, 150 аудио и видеоклипове, видеопокази; публикувани са 31 материала в

местни и централни ежедневници, 32 в интернет; изнесени са 166 лекции (с 4285 участници) и 200 беседи (с 3575 участници); проведени са 45 семинара (с 948 участници); 29 тренинги (с 809 участници); 38 дискусии (с 1067 участници); 244 индивидуални и групови обучения. Проведени са 2 проучвания с 743 участници. Тиражирани и разпространени са 338 здравнообразователни материала, с тираж 6669 (методични помагала, дигитални, плакати, стикери, календари и др.

През отчетния период в изпълнение на дейностите, заложи в Програмата са изпратени поименни покани до 6 000 души от определените за провеждане на профилактични прегледи и ранна диагностика на три социално значими онкологични заболявания целеви групи. Извършени са прегледи и изследвания от 75 лечебни заведения от цялата страна на 13,40% от поканените за скрининг за рак на дебелото и правото черво. За останалите две локализации за скрининг са се отзовали 13,35 % за рак на шийката на матката и 20, 35% за рак на млечна жлеза.

▪ **Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България 2015-2020 г.**

Изготвена е План сметка за 2017 г. за финансовото обезпечаване на разходите за извършване на дейности по Националната програма;

Изготвени са технически условия и изисквания за изпълнение на обществени поръчки за реализиране на дейностите по Програмата;

Проведена е обществена поръчка по реда на ЗОП и са сключени договори с предмет:

- „Избор на изпълнител за организиране, обучение и реализиране поставянето на силанти на първите постоянни молари на деца от 5 до 8 г. по Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България, 2015-2020 г.“
- „Избор на изпълнител за организиране и провеждане на мероприятия и дейности за повишаване на информираността на определени целеви групи от населението за профилактика на оралните заболявания по Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0-18 годишна възраст в Република България - Организиране и провеждане на годишен форум, насочен към профилактика и лечение на оралните заболявания и популяризиране на Националната програма“;
- Избор на изпълнител за организиране и провеждане на мероприятия и дейности за повишаване на информираността на определени целеви групи от населението за профилактика на оралните заболявания по Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0-18 годишна възраст в Република България - Организиране и провеждане на семинари по профилактика на оралните заболявания с медицинските специалисти от детските градини и училищата, учители, възпитатели и други специалисти, участващи в отглеждането, възпитанието и обучението на децата, както и с административните ръководители в дадената административна област“.

Във всеки регион в страната са проведени срещи-беседи между лекарите по дентална медицина, извършващи силанизирането и родителите и децата, на които ще се извършва силанизирането. На срещите са разяснени процедурата по силанизиране, нейното значение за профилактиката на зъбния кариес, както и правилното поддържане на устната хигиена на децата с цел профилактика. Силанизирани са 45 100 зъба на 13 436 деца от 405 лекари по дентална медицина. За всяко силанизирано дете е попълнена декларация от родител за информирано съгласие за извършване на силанизирането и амбулаторен лист по образец на Възложителя. Изпълнителят е извършил контрол на 2% от децата, на които е извършено силанизиране, подбрани на случаен принцип.

▪ **Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г., приоритет „Здравеопазване“:**

Министерството на здравеопазването е водеща институция за изпълнение на целите в Стратегията в приоритет „Здравеопазване“: осигуряване на равенство в достъпа до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства; повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация; повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система; развиване на медиаторството и на различни форми на работа за и в общността.

През отчетния период дейностите по изпълнение на Стратегията са били фокусирани върху:

- Изготвяне на мониторингов доклад за 2016 г. по изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020г., приоритет „Здравеопазване“;
- Разпределение на 23-те мобилни кабинета (5 кабинета за общи профилактични прегледи, 2 флуорографа, 2 мамографа, 3 кабинета за ехографски прегледи, 3 кабинета за лабораторни изследвания, 4 кабинета за педиатрични прегледи и 4 кабинета за гинекологични прегледи.) в различни области на страната;
- Изготвяне на разчет на средствата, необходими за привеждане в готовност за работа на мобилните единици през 2017 г. Изготвени са възлагателни заповеди за изпълнение на дейности по Стратегията за 2017г.;
- Утвърдена е план сметка за 2017 г. за финансовото обезпечаване на разходите за извършване на дейности по Стратегията от РЗИ в страната;
- Осигуряване на финансиране на обучението на здравни медиатори;
- В изпълнение на Заповед № РД-02-38/27.03.2017 г. на министъра на здравеопазването е създадена работна група, която да извърши компенсирани промени по бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за 2017 г.;
- Изготвено указателно писмо до РЗИ за изпълнение на дейностите по Стратегията през 2017 г. относно привеждане в готовност за работа на мобилните кабинети; за организиране на профилактични прегледи и за организиране на обучения, кампании за повишаване на здравните знания и информираността на ромското население.
- Дейности, извършени за 2017 г. с мобилните кабинети са общо 15 309 прегледа (10 101) и изследвания (5 208): С 21 мобилни кабинети са извършени профилактични прегледи на здравно неосигурени лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения в 17 области на страната (Бургас, Варна, Враца, Добрич, Кюстендил, Монтана, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Разград, Силистра, Сливен, Софийска област, Стара Загора, Търговище, Хасково и Шумен). Всички лица, при които са констатирани заболявания са насочени към съответни специалисти за последващо лечение.

Дейности, които не са включени в плана

През 2017 г. продължиха и приключиха успешно дейностите по проект на ЕК «Съвместни дейности по хранене и физическа активност» (JANPA). Бяха идентифицирани добрите практики в областта на политиките по хранене и физическа активност в страните от ЕС, включително България, в основните направления: подкрепа и увеличаване възможностите за избор на здравословни храни; реформулиране на храните; здравословна среда и интегрирани подходи - интервенции в училищата и семействата; ранна интервенция - здравословно хранене и начин на живот при бременни и кърмещи жени, малки деца.

Приложение № 5 - Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми

1600.01.02 Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политика по профилактика на незаразните заболявания			
1. Разработени нормативни актове	бр.	1	2
2. Участие в разработване на нормативни актове	бр.	2	2
3. Разработени методични указания и ръководства	бр.	7	8
4. Разработени национални програми	бр.	0	0
Дейност по профилактични програми и проекти			
Международни програми по профилактика на незаразните заболявания			
1. Управление и участие в международни проекти	бр.	34	62
2. Извършени проучвания	бр.	41	44
3. Изготвени анализи, доклади и информации	бр.	180	40
Национални програми по профилактика на незаразните заболявания	бр.		
<i>Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести</i>			
1. Проведени заседания на програмните съвети (областни и национален)	бр.	39	28
2. Изготвени анализи и отчети за извършените дейности по програмата	бр.	89	98
3. Проведени проучвания сред населението	бр.	30	28
4. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – общо	бр.	3400	5693
4.1. обхванати лица от целева група деца и ученици	бр. лица	23500	80430
4.2. обхванати лица от целева група младежи (18-29 години)	бр. лица	9900	9380
5. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за употребата на тютюневи изделия и пасивно пушене - общо	бр.	29500	34908
5.1. от тях деца и ученици	бр.	18500	21572
5.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	5600	4856
5.3. бременни и кърмещи жени	бр.	1100	509
5.4. други целеви групи	бр.	2100	3274
5.6. брой лица посетили кабинетите за консултиране и отказване от тютюнопушене	бр.	2200	4697
6. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за злоупотребата с алкохол - общо	бр.	15500	18341
6.1. от тях деца и ученици	бр.	10400	14203
6.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	4100	2482
6.3. други целеви групи	бр.	1000	1656
7. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за храните и храненето, здравословното хранене, рискове за здравето при нездравословен модел на хранене, диетично хранене във всички възрастови групи - общо	бр.	21700	33560
7.1. от тях деца и ученици	бр.	14500	25515
7.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	4900	2026

7.3. други целеви групи	бр.	2300	6019
8. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за вредите за здравето от ниската физическа активност във всички възрастови групи - общо	бр.	13000	22169
8.1. от тях деца и ученици	бр.	9000	17574
8.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	2500	2493
8.3. други целеви групи	бр.	1500	2102
9. Проведени скринингови прегледи и изследвания на онкологични заболявания, от тях	бр.	1637	946
9.1. за злокачествени новообразувания на млечната жлеза	бр.	547	411
9.2. за злокачествени новообразувания на шийката на матката	бр.	545	267
9.3. за злокачествени новообразувания на ректосигмондалната област	бр.	545	268
10. Проведени конкурси	бр.	100	23
11. Проведени кампании и тематични дни на здравето	бр.	270	379
12. Изготвени информационни и методични материали	бр.	110	5861
13. Разпространени информационни материали	бр.	87000	78633
14. Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия, и др.)	бр.	500	331
15. Публикации в средства за масово осведомяване (радио, телевизия, преса, собствени и публични сайтове и др.)	бр.	100	1148
16. Излъчване на видео и аудио клипове на здравна тематика	бр.	18700	3722
17. Обучени медицински и немедицински специалисти	бр.	414	3272
<i>Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0 - 18 години</i>			
1. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за придобиване на здравни знания и навици и формиране на здравословно поведение с оглед профилактика на оралните заболявания сред деца и ученици	бр.	390	335
2. Изготвени информационни и методични материали	бр.	17	11
3. Разпространени информационни материали	бр.	6100	4373
4. Проведени кампании и информационни дни	бр.	23	45
5. Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	60	17
6. Публикации в средства за масово осведомяване	бр.	65	43
7. Предоставени обучения на медицински и немедицински специалисти	бр.	130	54
<i>Национална стратегия за хора в неравностойно положение принадлежащи към етнически произход</i>			
1. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за повишаване нивото на информираност на подрастващи и млади хора и техните родители относно начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите от ранна бременност за майката и бебето; за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране	бр.	470	509
2. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за нежелана бременност - общо	бр.	5200	5767
2.4. от тях деца и ученици	бр.	4200	4708

2.6. други целеви групи	бр.	1000	1059
3. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за повишаване нивото на информираност на младите майки относно значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане, съгласно Националния имунизационен календар	бр.	250	773
3.1. Обхванати лица с пропуски в имунизационния статус	бр.	700	139
4. Изготвени информационни и методични материали	бр.	30	5607
5. Разпространени информационни материали	бр.	7400	13394
6. Проведени кампании и информационни дни	бр.	60	161
7. Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	60	43
8. Публикации в средства за масово осведомяване (радио, телевизия, преса и др.)	бр.	76	96
9. Обучен медицински и немедицински специалисти	бр.	64	296
Оценка на риска от влиянието на факторите на жизнената среда и начина на живот			
1. Проучвания за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда сред различни групи от населението	бр.	15	14
2. Проучвания за влиянието на начина на живот, знания и нагласи сред различни групи от населението	бр.	30	27
3. Проучвания на факторите на стреса и влиянието им върху здравето	бр.	5	8
4. Проучвания за психосоциалните фактори на труда, организационния климат, тревожност, депресия и социално значими заболявания	бр.	3	3
5. Анализ на здравно демографското състояние на населението	бр.	29	24
6. Изготвени доклади, анализи, оценки за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда и за знанията, нагласите и практиките сред различни групи от населението:	бр.	240	285
Оценка на учебната натовареност			
1. Оценени паралелки за установяване седмичната учебна натовареност на учениците	бр.	46500	64001
2. Училища, обхванати с оценки	%	100%	100%
Научна дейност			
1. Участия в конгреси, научни конференции, семинари с доклади или постери	бр.	76	88
2. Изготвени доклади, съобщения на национални и международни форуми	бр.	52	103
3. Участие в написването на учебници/монографии	бр.	5	2
4. Публикации в научни списания	бр.	72	75
5. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	35	47
6. Изготвени рецензии на научни трудове - дисертации, проекти, теми	бр.	21	18
7. Научно ръководство на докторанти, дисертанти	бр.	12	20
8. Внедряване на разработки в РЕГИОНАЛНИ ЗДРАВНИ ИНСПЕКЦИИ	бр.	4	3
Здравно образование на населението (извън обхвата на националните програми)			
1. Проведени обучителни дейности (беседи, курсове, семинари и други) сред различни рискови и възрастови групи от населението	бр.	2600	1450

2. Изготвени информационни и методични материали	бр.	160	230
3. Разпространени информационни материали	бр.	51400	55129
4. Проведени здравно - информационни и образователни кампании сред населението	бр.	170	130
5. Участия в електронните средства за масово осведомяване (радио, TV)	бр.	580	612
6. Публикувани материали в пресата и в интернет	бр.	1300	1076
Предоставяне на обучение на медицински и немедицински специалисти, докторанти, специализанти, медиатори (извън обхвата на националните програми)			
1. Проведени основни курсове	бр.	10	11
2. Проведени тематични курсове	бр.	33	33
3. Проведени семинари	бр.	24	59
4. Обучение на докторанти и специализанти	бр.	145	52
5. Обучителни дейности с медицински специалисти от детски градини и училища (курсове, семинари и други)	бр.	183	326
6. Обучителни дейности с медиатори (курсове, семинари и други)	бр.	37	66

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение.

Информацията е налична в дирекция „Здравен контрол“, дирекция „Промоция и профилактика на болестите и зависимостите“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по обществено здраве и анализи.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.01.02 Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	6 466 500	6 748 917	7 828 001
	Персонал	4 790 700	4 922 646	5 148 934
	Издръжка	1 675 800	1 826 271	2 490 628
	Капиталови разходи	0	0	188 439
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	6 466 500	6 748 917	6 694 000
	Персонал	4 790 700	4 922 646	4 922 646
	Издръжка	1 675 800	1 826 271	1 771 354
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	1 134 001
	Персонал			226 288
	Издръжка			719 274
	Капиталови разходи			188 439

II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 870 400	1 891 769	1 775 724
	Издръжка	1 850 000	1 870 569	1 755 349
	- разходи за изпълнение на национални програми	1 850 000	1 870 569	1 755 349
	Стипендии	20 400	20 400	19 575
	Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности		800	800
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 870 400	1 891 769	1 775 724
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	8 336 900	8 640 686	8 469 724
	Общо разходи (I.+II.+III.):	8 336 900	8 640 686	9 603 725
	Численост на щатния персонал	411	411	381

Отговорност за изпълнението на програмата.

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата, чрез прилагане на услуги по промоция на здраве.

За изпълнението на програмата отговарят ресорният заместник-министър на здравеопазването, главният държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Здравен контрол“, директора на дирекция „Промоция и профилактика на болести и зависимости“, директорите на РЗИ и директора на НЦОЗА.

1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цел на бюджетната програма: Ограничаване възникването и разпространението на заразни болести, поддържане на сигурна система за своевременно разпознаване и съобщаване на случаите на заразни болести, осигуряване на качествена диагностика на заразните болести, опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск

През отчетния период не са установявани сериозни и непосредствени опасности, свързани с риска за здравето на населението, което е постигнато благодарение на своевременното прилагане на профилактични и незабавни противоепидемични мерки.

Оперативните цели на програмата през 2017 г. върху които е фокусирана дейността са следните:

- Разработване на нормативна уредба;
- Контрол на имунизационния обхват със задължителни и целеви имунизации и предприемане на мерки за неговото повишаване;
- Дейности свързани с организиране и провеждане на незабавни профилактични и противоепидемични мерки при възникване на епидемична ситуация;
- Дейности свързани с недопускане внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск, както и от възникване и разпространение на взривове и епидемии от други заразни болести;

- Дейности по осигуряване на диагностикуми за извършване на своевременна и прецизна диагностика на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти в областта на надзора на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти, насочени към посрещане на грипна пандемия и минимализиране загубите от нея; първична профилактика на рак на маточната шийка, профилактика и контрол на векторно-предавани трансмисивни инфекции при хората;
- Научна дейност;
- Контролна дейност.

През периода се отчита тенденция на намаляване на броя на ОПЛ в страната, което оказва влияние върху изпълнението на планираните профилактични дейности, свързани с изпълнението на националния имунизационен календар.

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

Нормативни актове влезли в сила през отчетния период и приети програми:

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 6.04.2006 г. за диагностиката, профилактиката и контрола на местните паразитози;
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 12.05.2005 г. за имунизациите в Република България;
- Наредба за условията и реда за сключване, изпълнение и прекратяване на споразумението за интеграция на чужденците с предоставено убежище или международна закрила;
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 27.06.2006 г. за здравните изисквания към лицата, работещи в детските заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони.
- Национална програма за лечение и контрол на ротавирусните гастроентерити 2017-2021г.;
- Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка (РМШ) 2017-2020 г.

Проекти на нормативни актове и програми, които предстои да бъдат финализирани:

- Проект на Наредба за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации;
- Проект на Наредба за Наредба за устройството и дейността на здравните кабинети и здравните изисквания към тях;
- Проект на Наредба за здравните изисквания, на които трябва да отговарят лечебните заведения за извънболнична помощ и осигуряване на протиепидемичен режим на работа, по чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето.
- Проект на Координационен механизъм за взаимодействие между институциите и организациите при случаи на непридружени деца или разделени от семействата си деца

чужденци, намиращи се на територията на Република България, включително децата, търсещи и/или получили международна закрила, Национален съвет за закрила на детето;

- Проект на Рамка на Национален механизъм за изпълнение на ангажиментите на Република България по презаселване, Национален съвет по миграция и интеграция.

През отчетния период са извършени и следните дейности:

- Съвместно с НЗОК се изготвиха указания по две национални програми, които са подписани и публикувани на сайта на НЗОК:
 - Указания относно реда за предписване, отпускане, отчитане и заплащане на ваксините срещу ротавирусните гастроентерити, осигуряващи изпълнението на Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в Република България 2017-2021 г.; МЗ № РД-16-9/02.03.2017 г., НЗОК № РД-09-228/27.02.2017 г.;
 - Указания относно реда за предписване, отпускане, отчитане и заплащане на ваксините срещу рак на маточната шийка по Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2017-2020 г., МЗ № РД-16-8/02.03.2017 г., НЗОК № РД-09-228/27.02.2017 г.
- Разработено е указание за планиране на дейността през 2017 г. на дирекциите „Надзор на заразните болести“ в РЗИ.
- Поддържа се регистъра на фирмите, извършващи ДДД дейности съгласно разпоредбите на Наредба № 3/2005 г. за условията и реда за извършване на дезинфекция, дезинсекция и дератизация, включени 20 фирми.
- Участие в НС на отбелязването на Европейската седмица за предпазване от рака на маточната шийка – 25.01.2017 г.
- Участие в откриването на Европейската имунизационна седмица – 23.04.2017 г.
- През целия период се изготвя седмична справка за епидемичната обстановка в страната.
- През 2017 г. продължава ежеседмичното събиране и обобщаване на информация за националния щаб за извършените дейности, свързани с опазване на общественото здраве и за медицинското осигуряване на настанените в регистрационно-приемателните центрове на ДАБ към МС.

Други дейности, които не са включени в плана:

- Събрана и обобщена е необходимата информация, изготвени са и са изпратени в Европейското бюро на СЗО три годишни доклади за България за 2016 по изпълнението на програмите на СЗО за ерадикация на полиомиелита, за ваксинопредотвратимите заболявания и за елиминация на морбили и рубеола;
- Изготвени 2 броя становища по теми в областта на общественото здраве от дневния ред на 69-мата сесия на Световната здравна асамблея (ваксини и HPV);
- През м.05.2017 г. се проведе работна среща с консултант на СЗО по проблемите на елиминацията на морбили и рубеола в страната и верификационния процес;
- През м.06.2017 г. се проведе семинар с консултанти на СЗО и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията за обсъждане на необходимите промени в Националния пандемичен план и частите, в които да бъдат направени (действие по Двугодишното споразумение за сътрудничество между МЗ и СЗО);
- Разработен бе модел на случай-базиран надзор на тежки остри респираторни заболявания (ТОРЗ) и пилотно тестван в три лечебни заведения за болнична помощ в гр. София. Проведена бе работна среща с директорите на дирекции „НЗБ“ на РЗИ,

относно въвеждането през м. декември 2017 г. в страната на национален случай-базиран надзор на ТОРЗ. Чрез РЗИ за участие в надзора бяха определени 34 болници в 26 области.

- Участие в 3 срещи с експерти от различни ведомства, професионални сдружения и НПО по въпроси, свързани с имунопрофилактиката и надзора на заразните болести;
- Участие в 1 телеконференция, организирана от ЕК на тема - обмен на лични данни чрез системата за ранно предупреждение и реагиране на ЕК съгласно Решение 1082/2013/ЕС;
- Участие в изготвяне на годишния доклад за националната сигурност за 2016 г. в частите за здравни, миграционни и социални аспекти на националната сигурност;
- Експерти участваха в попълването на въпросник на СЗО за климатичните промени и ефекта им върху здравето и изискванията за пътуване по отношение на имунизацията срещу жълта треска и профилактиката срещу малария.
- Експерти участваха в проведена среща между МЗ и представители на Асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители в България и с Бул Био НЦЗПБ за обсъждане възможностите за обезпечаване на националния имунизационен календар.

За опазване територията на Република България от внос и разпространение на заразни и паразитни заболявания през 2017 г. от РЗИ са извършени общо 492 проверки в РПЦ по санитарно-хигиенното състояние в тях, проведени ДДД дейности и по надзор на заразните болести. Връчени са 7 предписания и 1 заповед за временно спиране. Служители на РЗИ са извършили общо 450 профилактични имунизации на деца, както и 12 485 лабораторни изследвания, от които 4 555 микробиологични, 6 549 паразитологични и 1 381 вирусологични. Проучени са 63 случая на заразни болести, регистрирани на територията на РПЦ.

През отчетния период активно се работи по възникнали спешни ситуации, изискващи предприемане на адекватни мерки на национално ниво:

- Във връзка с регистрираните случаи на морбили на територията на области Пловдив, Пазарджик и Монтана бяха изготвени 4 указателни писма до РЗИ за предприемане на спешни противоепидемични мерки за ограничаване разпространението на заболяването, провеждане на извънредни имунизации на деца до 18 г. с нередовен имунизационен статус срещу морбили, засилване контрола при приема на деца в организирани детски колективи, недопускане вътреболнично разпространение на заболяването, организиране набирането и изследването на серумни проби за наличие на протективен имунитет. Като съвещателен орган към министъра на здравеопазването със заповед № РД-02-32/22.03.2017 г. бе създаден Национален координационен съвет за контрол и управление на увеличаващата се заболяемост от морбили, който да анализира епидемичната обстановка, прави предложения и оказва съдействие за преодоляване на затрудненията при реализиране на разпоредените мерки. Проведени бяха 3 заседания на Съвета през месец март, април и юни и среща през месец март 2017 в гр. Пловдив с представители на отговорните институции.

В изпълнение на разпоредените мерки за провеждане на извънредни имунизации и създадената от РЗИ организация допълнително са обхванати 8 317 лица с една доза ваксина морбили-паротит-рубеола.

- Във връзка с регистриран случай на морбили при затворник от Пловдивския затвор е оказана методична помощ на Министерство на правосъдието за предприемане на адекватни мерки за ограничаване разпространението на заболяването сред персонала и лицата, изтърпяващи наказание лишаване от свобода на територията на затвора.

Фактори, които са оказали въздействие върху постигането на целите на програмата.

Основните външни фактори, които създават риск за неизпълнение на целите на програмата в необходимия обем и с необходимото качество, поради намаляване на планираните прогнозни целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите по изпълнение на националния имунизационен календар и по профилактичните програми в областта на надзора на заразните болести;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Липсата на кадрови ресурс в НЦЗПБ и РЗИ за извършване на анализ или изготвяне на експертно становище и препоръки, както и за изпълнение на необходимите мерки и дейности.

Дейности по Национални програми:

- **Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка (РМШ) 2017-2020 г., приета с Решение № 1 от 5 януари 2017 г. на Министерски съвет.**

Изготвена е план-сметка за 2017 г. за финансовото обезпечаване на разходите за извършване на дейности по Националната програма и възлагателна заповед до РЗИ за организиране и провеждане на фокусно обучение на учители и родители за значението на имунизацията срещу HPV и семинари за обучение на медицинските специалисти-изпълнители по програмата, здравни медиатори и НПО за необходимостта от първична профилактика чрез имунизация.

- **Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в България 2017-2021 г., приета с Решение № 8 от 6 януари 2017 г. на Министерски съвет.**

Изготвена е план-сметка за 2017 г. за финансовото обезпечаване на разходите за извършване на дейности по Националната програма и възлагателна заповед до Националния център по заразни и паразитни болести за провеждане на изследвания за ротавируси на фекални проби от хоспитализирани деца от 5 годишна възраст с остър гастроентерит и провеждане на молекулярно-епидемиологични проучвания на циркулиращите ротавирусни щамове чрез RT-PCR.

- **Национален план на Р. България за готовност за грипна пандемия, безсрочен, приет с ПМС № 5 от 13.01.2006 г.**

Изготвена е план-сметка за финансовото обезпечаване на разходите за извършване на дейностите за 2017 г.

- **Национална програма за профилактика и контрол на векторно-предавани трансмисивни инфекции при хората в Република България, 2014-2018 г., приета с Решение № 173/28.03.2014 г. на Министерския съвет.**

Изготвена е план-сметка за финансовото обезпечаване на разходите за извършване на дейности по Програмата за 2017 г. и възлагателна заповед до Националния център по заразни и паразитни болести за закупуване на тестове, китове и реактиви за лабораторна диагностика, закупуване на реактиви за изследвания на вектори (кърлежи, комари и флехотомии) и гризачи в ендемични региони в страната и провеждане на сероепидемиологични проучвания, командировки, събиране на проби и обучение на здравни специалисти.

Закупени са диагностични тестове за Лаймска болест за РЗИ в страната и за НРЛ в НЦЗПБ с цел осигуряване на навременна диагностика на болестта, включваща серологична диагностика и молекулярно-биологично доказване на генома на причинителя.

Осигурена е съвременна диагностика на тази вирусна хеморагична треска в референтната лаборатория с възможности за извършване на съвременна серологична и молекулярно-биологична диагностика – ELISA, ИФТ, RT-PCR и realtime PCR.

За уточняване разпространението на Кримската-Конго хеморагична (ККХТ) треска е извършено изследване на серопревалирането в страната. Серумни проби от общо 1500 жители от всички 28 области в България са тествани за ИгГ антитела срещу вируса на ККХТ.

Най-високо ниво на серопревалентност се наблюдава в известните ендемични райони в Югоизточна България: Хасково (28%) и Ямбол (12%). Значителни нива на серопревалентност са открити в някои северни и западни райони, където случаите на ККХТ никога не са били докладвани. Реактивни проби са открити при жители на 20 от 28-те области в България.

Извършена е съвременна серологична и молекулярно-вирусологична диагностика на Западнонилска треска. Изследвани са болни с менингоенцефалити и с неясни фебрилни състояния, което позволи да бъде диагностициран един официално регистриран случай на Западнонилска треска.

Установено е разпространението на вируса, причиняващ Западнонилска треска (ЗНТ) в България. Общо 1451 серумни проби от лица, извършващи рутинно профилактично изследване във всички области на България: Благоевград (n = 64), Видин (n = 40), Габрово (n = 63), Добрич (n = 52), Монтана (n = 78), Пловдив (n = 62), Търговище (n = 42) и 50 проби от всеки от останалите 21 области, бяха тествани за ИгГ антитела срещу вируса на ЗНТ. Специфични ИгГ антитела са открити при 22 (1,5%) участници, тествани с ELISA. При две от 22 ИгГ-позитивни проби също бяха намерени положителни за ИгМ антитела. София окръг и Видин имат най-висока серопревалентност - съответно 10% и 7.5%, следвани от Русе и Силистра - по 6%.

Въведена беше съвременна серологична и молекулярно-вирусологична диагностика за Кърлежов енцефалит. Изследвано е разпространението на вируса, причиняващ кърлежов енцефалит, сред 1451 серумни проби, изпратени от РЗИ от цялата страна. При 9 серумни проби са открити специфични ИгГ антитела с ELISA, което дава средна серопревалентност 0,6%. ИгМ антитела не са открити в тези проби. Общо в 6 области са намерени реактивни проби. С най-високи нива на серопревалентност са областите Габрово (4,8%) и Русе (4%).

Проучени са диагностичните възможности при вирусните инфекции денга и чикунгуня. За целта са проведени сравнителни изпитвания на търговски тестове за доказване на специфичните антитела срещу вирусите, които ги причиняват. Използвани бяха съответно: IIFT Mosaic: Dengue virus types 1-4 (IgG или IgM); IIFT: Arboviral Fever Mosaic 1 (IgG или IgM) – CHIV, Dengue 1-4, JEV; IIFT: Arboviral Fever Mosaic 2 (IgG или IgM) – ZIKV, CHIKV, Dengue 1-4. Изследвани бяха 96 от наличните до момента 504 серумни проби, положителни резултати до момента не бяха намерени, но е обезпечена готовност за бърза и надеждна диагностика на вносни случаи. Използването на флуоресцентни китове за разграничаване на различните представители на флавивирусите намалява значително вероятността за получаване на фалшиво-положителни резултати.

През 2017 г. продължи сероепидемиологичното проучване по отношение на висцералната лайшманиоза, на жители на общини Първомай (обл. Пловдив) и Петрич (обл. Благоевград), които в последните години се очертават като постоянно активни огнища на трансмисия на заболяването. Изследвани са 105 серума, от които пет са с положителен резултат в ELISA и един с положителен резултат с бърз имунохроматографски тест и Western blot, но без клинична симптоматика.

С оглед публикации в медиите за случаи на кожна лайшманиоза сред обитателите на РПЦ - Харманли и съгласно Заповед № РД-01-386/18.11.2016 г. на Министерство на здравеопазването, специалист паразитолог от НЦЗПБ осъществи клинични прегледи на 132 лица обитаващи центъра, като случаи на заболяване не бяха установени.

През 2017 г. в НЦЗПБ беше използван и PCR-метод за видово диагностициране на малария при кръвен донор, чужденец, студент в Русе с много ниска паразитемия установена при морфопаразитологично изследване на кръвни капки и натривки.

През месеците август, септември и октомври е извършен надзор за наличието на тигров комар на територията на страната. Извършени са проучвания по разпространението му в 18 области на страната (Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Видин, Враца, Добрич, Кърджали, Монтана, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, Стара Загора, Хасково и Ямбол) – проследявано е наличието на яйца и ларви на тигров комар в ловилки тип „овитрак“.

В изпълнение на Националната програма и за подобряване контрола на векторно преносими паразитни заболявания на РЗИ Варна, Бургас, Хасково и СРЗИ са предоставени бързи имунохроматографски тестове за детекция на маларийни антигени, а на РЗИ Благоевград, Пловдив, Хасково и СРЗИ са предоставени бързи имунохроматографски и ELISA тестове за диагностика на висцерална лайшманиоза, закупени със средства по програмата.

Извършени дейности по специализирани донорски програми

През 2017 г. не са настъпили съществени промени в организационната структура по отношение на здравните и лечебни заведения, които участват в изпълнението на националните програми за ХИВ/СПИН и туберкулоза.

Продължиха да осъществяват своите функции по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции:

- 4 лечебни заведения със сектори за лечение на пациенти с ХИВ/СПИН - УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД, гр. Пловдив; УМБАЛ Д-р Г. Странски” ЕАД, гр. Плевен; МБАЛ „Св. Марина” ЕАД, гр. Варна; УМБАЛ „Проф. д-р Ст. Киркович” АД, гр. Стара Загора.
- Националният център по заразни и паразитни болести;
- Националният център по наркомании;
- 28-те Регионални здравни инспекции;
- 7 Центъра за кожно-венерически заболявания; и
- 3 Клиники по кожни и венерически заболявания към Университетски многопрофилни болници за активно лечение (УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД, гр. Пловдив; УМБАЛ Д-р Г. Странски” ЕАД, гр. Плевен; УМБАЛ ‘Александровска, гр. София).

Продължиха да осъществяват своите функции **29 лечебни заведения, които отговарят за контрола на туберкулозата на регионално ниво** в изпълнение на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България. Лечебните заведения включват:

- 15 Специализирани болници за активно лечение на белодробни болести/ пневмофтизиатрични заболявания;
- 14 Многопрофилни болници за активно лечение с разкрита структура за пневмофтизиатрични заболявания;

През отчетния период бяха изработени и приети:

- **Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции (СПИ) (2017-2020), Решение на Министерски съвет №163/23.03.2017 г.**

Основните приоритети на програмата са запазване на обхвата на превенцията с оглед недопускане на епидемия от ХИВ и подобряване на качеството на живот на хората, живеещи с ХИВ. Специфичните целеви групи от населението, които са включени в новата Национална програма са: Лица, инжекционно употребяващи наркотици (ИУН); Мъже, които правят секс с мъже (МСМ); Маргинализирани етнически общности в риск; Лица, лишени от свобода; Лица, предлагащи сексуални услуги, и техните клиенти; Лица, търсеци и получили международна закрила, мигранти и мобилно население; Млади хора, деца и млади хора в риск; Хора, живеещи с ХИВ и техните партньори и близки. В изпълнение на дейностите по програмата и в резултат на предоставяните услуги трябва да се постигне:

- Задържане на ниското ниво на болестност от ХИВ в страната - под 1% през 2017 г.;
- Задържане на ниското на болестност от ХИВ сред младите хора на възраст 15-24 г. – под 1% през 2017 г.

- **Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2017-2020г., Решение на МС № 162/23.03.2017г.**

Основните приоритети на програмата са да се намали трансмисията на туберкулозната инфекция и ограничи развитието на лекарствена резистентност. Групите в риск, към които са насочени дейностите в програмата, са: лица лишени от свобода; ромска общност; лица с наркотична зависимост; лица с алкохолна зависимост; бежанци и лица, търсеци убежище; мигранти; деца на улицата и млади хора в риск; хора, живеещи с ХИВ/СПИН. В изпълнение на дейностите по програмата и в резултат на предоставяните услуги ще се постигне:

- намаляване на заболяемостта от туберкулоза;
- подобряване на изхода от лечението на новооткритите болни;
- ограничаване на хроничните случаи и пациентите с MDR-TB и XDR-TB.

В изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ и Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” финансирана от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария са предоставяни следните услуги и постигнати следните основни резултати:

- Поддържа се Национална база данни за пациентите с ХИВ/СПИН, чрез която се събират индивидуални данни за пациентите с ХИВ и СПИН, в съответствие с препоръките на Световната здравна организация (СЗО) и изискванията на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC). Изпратени данни на системата TESSy на ECDC за регистрираните случаи на ХИВ/СПИН през 2016 г.;

- Подкрепено е функционирането на Местните координационни офиси по СПИН в 10 общини – Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Русе, София и Стара Загора. В девет от общините са изградени Местни обществени комитети по СПИН – Варна, Пловдив, Стара Загора, Видин, Плевен, Бургас, Пазарджик, Благоевград и Столична община;
- Изградени са и функционират 13 регионални звена за второ поколение епидемиологичен надзор на ХИВ към Регионалните здравни инспекции (РЗИ);
- Поддържа се мрежа от 14 кабинета за безплатно и анонимно консултиране и изследване за СПИН (КАБКИС) към 13 Регионални здравни инспекции НЦЗПБ и 1 НПО;
- Функционират 28 функционални звена за превенция и контрол на СПИН, туберкулоза и сексуално предавани инфекции към всички 28 РЗИ в страната;
- Функционират - 6 нископрагови центъра за инжекционно употребяващи наркотици в Благоевград, Варна, Пазарджик, Плевен, Пловдив и София;
- Функционира 1 дневен център за предоставяне на услуги на проституиращи в гр. София;
- Функционират 4 здравно-образователни центъра за предоставяне на превантивни услуги сред мъже, които правят секс с мъже в градовете Благоевград, Варна, Пловдив и София;
- Функционират 3 кабинета за психо-социална подкрепа за хората живеещи с ХИВ/СПИН, техните близки и партньори – в градовете Варна, Пловдив и София;
- Функционират 17 мобилни медицински кабинета (ММК), закупени със средства на Глобалния фонд и предоставени за ползване на регионално ниво: 10 мобилни медицински кабинета ММК функционират към неправителствени организации за достигане на представителите на уязвимите групи, а 7 ММК са предоставени на РЗИ в областите – Благоевград, Видин, Добрич, Пловдив, Русе, Стара Загора, Хасково за съвместно използване с неправителствени организации работещи по Програмата;
- Функционират 5 сектора за лечение на пациенти с ХИВ в София, Варна, Пловдив, Плевен и Стара Загора;
- Безплатно от Министерство на здравеопазването се предоставя съвременна антиретровирусна терапия (АРТ) на всички нуждаещи се хора живеещи с ХИВ/СПИН. Брой пациенти на АРТ към 31.12.2017 г. – 1 198 от общо 1 320 лица с ХИВ, регистрирани за проследяване в 5-те сектора за лечение на пациенти с ХИВ;
- През периода 01.01- 15.05.2017 г. с подкрепата на Глобалния фонд по Програма ВUЛ-202-G01-Н „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” в 21 общини-областни центрове на страната работят екипи на 15 неправителствени организации, които по предварителни данни са достигнали до 7 908 лица от уязвимите групи (инжекционно употребяващи наркотици, проституиращи, лишени от свобода, лица от ромска общност, деца в институции, мъже които правят секс с мъже);
- Министърът на здравеопазването възложи на РЗИ изпълнението на дейности сред рисковите групи (мъже, които правят секс с мъже и инжекционно употребяващи наркотици) в 13 региона, които да се извършват съвместно с представители на НПО, които са обучени и са работили по Програмата на ГФ. Регионите, които бяха определени са: София град и област, Пловдив, Русе, Велико Търново, Враца, Варна, Пазарджик, Плевен, Бургас, Благоевград, Стара Загора, Хасково и Сливен. Дейностите

се изпълняваха през периода м. август до края на м. ноември 2017 г. Достигнати с услуги са 8 863 лица, от които 4108 от групата на ИУН (46%) и 4755 (54%) от групата на МСМ.

В изпълнение на „Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България“ и на Програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза“ между Министерство на здравеопазването и Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария, са постигнати следните основни резултати:

- Подкрепя се функционирането на Национална референтна лаборатория (НРЛ) по туберкулоза, която осъществява контрол на качеството на лабораторната диагностика във всички 34 лаборатории за туберкулоза в страната;
- Осигурени са лекарствени продукти от втори ред за пациенти с мултирезистентна и екстензивнорезистентна туберкулоза, доставени със средства на Глобалния фонд, по механизма „Зелена светлина”, със съдействието на СЗО;
- Към 31.12.2017 г. на лечение са 47 пациенти с лекарствени продукти от втори ред;
- Поддържа се Национална база данни за пациентите с туберкулоза чрез която се събират индивидуални данни за пациентите с туберкулоза, в съответствие с препоръките на Световната здравна организация (СЗО) и изискванията на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC). Изпратени са данните за регистрираните през 2016 г. пациенти с туберкулоза и изхода от лечението на регистрираните преди 1, 2 и 3 години, на ECDC и Регионалния офис на СЗО за Европа;
- Сключване на договори за периода с 28 областни лечебни заведения за контрол на туберкулозата за изпълнение на дейности по осъществяване на пряко наблюдение на лечението в продължителната фаза на болните с туберкулоза, издирване на съмнителни контактните на туберкулоза и насочване за лечение;
- Включени са 68 медицински сестри за пряко наблюдение на лечението в продължителната фаза на болните с туберкулоза и насочване на контактните им, от областните лечебни заведения за контрол на туберкулозата;
- Сключени 25 договори с неправителствени организации, които работят с рисковите групи за ограничаване на разпространението на туберкулозата в страната;
- През 2017 г. с подкрепата на Глобалния фонд по Програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза” по предварителни данни са достигнали до 39 368 лица от уязвимите групи (мигранти, бежанци и търсещи убежище, деца в риск, лица с алкохолна зависимост, инжекционно употребяващи наркотици, бездомни хора, лица, лишени от свобода, лица от ромска общност);
- Разработени нормативни документи: наредби, инструкции, методични указания и др.
 - 1) Изработена и приета нова Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции (СПИ) (2017-2020) и
 - 2) Изработена и приета нова Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2017-2020 г.
 - 3) Указания за превенция на вирусен хепатит В, вирусен хепатит С и ХИВ сред медицинския персонал

- Обучени лица от здравния/социалния сектор, образование, държавна и общинска администрация, полиция, правосъдие и армия – По Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ са проведени 58 обучителни беседи в малки групи и са обучени 1 124 лица. По програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза“ по предварителни данни са обучени общо 250 лица - представители на неправителствения сектор и лечебни заведения.
- По отношение на здравно – образователни материали за превенцията и контрола на туберкулозата в страната е отпечатан „Плакат за Световния ден за борба с туберкулозата – 24 март 2017 г.: „Обединени да спрем туберкулозата” - издаден в рамките на Програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза”, финансирана от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.
- Проведени национални и местни кампании – През отчетния период по предварителни данни са проведени над 727 кампании, реализирани от РЗИ, лечебни заведения и НПО.
 - Във връзка с 14.02.2017 г. – Св. Валентин – национална АНТИСПИН кампания, Третата неделя на м. май - Ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН и 1 декември- Световен ден за борба с ХИВ;
 - През 2017 г. са проведени 4 „Седмица на отворените врати”. През периода на инициативата за риска от туберкулоза са анкетирани 12 793, консултирани и прегледани 7 696 лица; открити са 119 лица с туберкулоза и 528 лица с латентна туберкулозна инфекция. На всички открити лица е стартирала съвременна терапия.
- лица от уязвимите групи достигнати с нископрагови превантивни и социални услуги – общия брой достигнати лица е 83 500 лица, от които 44 132 лица по програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” и по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции и 39 368 лица по програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза”. Лицата, които са достигнати са сред най-уязвимите групи като инжекционно употребяващи наркотици; проституиращи; лица, лишени от свобода; лица от ромска общност; мъже, които правят секс с мъже; лица, зависими към алкохола; бежанци; лица, търсещи убежище, мигранти и деца на улицата, достигнати по програмите финансирани със средства от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария;
- лица от уязвимите групи, обхванати от епидемиологични проучвания и скрининг за риска от туберкулоза – 30 574 лица от уязвимите групи са обхванати чрез скрининг на риска от туберкулозна инфекция в резултат на съвместните дейности на лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза, местата за лишаване от свобода и неправителствените организации.
- брой пациенти с ХИВ/СПИН на лечение с антиретровирусна терапия - към 31.12.2017 г. по предварителни данни броят на хората, живеещи с ХИВ/СПИН, които получават антиретровирусна терапия е 1 198 (осигурена със средства от бюджета на Министерство на здравеопазването), от общо 1320 лица с ХИВ регистрирани за проследяване в 5-те сектора за лечение на пациенти с ХИВ
- болни от туберкулоза, регистрирани в лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза - по предварителни данни за периода от 01.01.2017 г. към 31.12.2017 г. регистрираните случаи с туберкулоза са 1 462.

- изготвени анализи, доклади и информации - 9 бр. доклади, анализи и материали по въпросите на СПИН и туберкулоза;
- 1. Изготвена информация за напредъка по приоритет „Здравеопазване“ от изпълнението на Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите (2012-2020 г.);
- 2. Изготвен Национален мониторингов доклад за напредъка в изпълнението на Политическата декларация по въпросите на ХИВ/СПИН и Дъблинската декларация за партньорство в борбата срещу ХИВ/СПИН;
- 3. Изготвен отчет за изпълнението на Програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза”, финансирана от ГФ;
- 4. Изготвена информация за изпълнение на целите на администрацията на МЗ – отчет за 2016 г. и план за 2017 г.;
- 5. Изготвен отчет за степента на изпълнение на политиките по бюджета на МЗ през 2016 г.;
- 6. Изготвен отчет за 2016 г. по изпълнението на Националната стратегия за демографско развитие и подготвени предложения за дейности по плана за 2017 г. ;
- 7. Изготвена информация за Годишния план за младежта за 2016 г. и Плана за действие за 2017 г. в изпълнение на Националната стратегия за младежта 2010-2020 г.;
- 8. Изпратени индивидуални данни за епидемиологичния надзор на туберкулозата – регистрирани случаи през 2016 и изхода от лечение на случаите, регистрирани през 2015, 2014 и 2013 г., и епидемиологичния надзор на ХИВ/СПИН за 2016 г. - до Европейския център за контрол на заболяванията (ECDC); изпращане на данни за програмното управление и финансовото обезпечаване на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата на Регионалния офис на СЗО за Европа.
- 9. Изпратени данни за регистрираните случаи на сифилис, гонорея и хламидия за 2016 г. на Европейския център за контрол на заболяванията.

Приложение № 5 - Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми

1600.01.03 Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политика по профилактика и надзор на заразните болести			
1. Разработени нормативни актове	бр.	1	2
2. Участие в разработване на нормативни актове	бр.	2	5
3. Разработени методични указания	бр.	1	1
4. Разработени методики	бр.	1	2
5. Разработени национални програми	бр.	2	0
Имунопрофилактика – Изпълнение на Имунизационния календар на Република България			
1 Извършени проверки по имунопрофилактиката на ОПЛ и МБАЛ	бр.	18000	19900
2. Изготвени и одобрени годишни планове за подлежащите на задължителни планови имунизации и необходимите дози биопродукти по видове и количества за тяхното обхващане	бр.	4800	4601
3. Отчетни и изготвени сведения за извършените задължителни планови, целеви, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика	бр.	20000	18348
4. Извършени консултации в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	3700	4591
5. Имунизирани лица в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и	бр.	5100	6790

РЗИ			
6. Извършени имунизации в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	5300	7389
7. Изготвени справки и сертификати за имунизационно състояние	бр.	1650	2577
8. Извършени епидемиологични проучвания на съобщени нежелани реакции след ваксинация (НРВ)	бр.	62	16
9. Изготвени анализи на дейностите по имунопрофилактика	бр.	57	57
10. Изготвени отчети от РЗИ за изразходвани и налични биопродукти	бр.	56	56
Контрол на заразните болести			
1. Изготвени отчети и анализи по надзора и контрола на ОЗБ	бр.	1177	1313
2. Изготвени сигнални справки и окончателни доклади за проучени взривове от ОЗБ	бр.	111	120
3. Изготвени седмични справки и бюлетини по проблемите на заразните болести	бр.	1590	3042
4. Извършени проверки в лечебни, детски и учебни заведения и други по профилактиката и надзора на заразните и паразитни болести, вкл. и по контрола на ВБИ	бр.	113400	109789
5. Извършени проверки по жалби и сигнали по проблеми, свързани с надзора и контрола на заразните и паразитните болести	бр.	324	670
6. Набрани проби за контрол на дезинфекционния и стерилизационния режим в детски и лечебни заведения	бр.	81210	86981
7. Проверени апарати за дезинфекция и стерилизация	бр.	7312	8826
8. Извършени паразитологични изследвания на проби от външна среда	бр.	20711	26911
9. Оказана организационно-методична помощ	бр.	11290	18717
Предоставяне на обучение и проведени информационни кампании			
1. Проведени обучения по проблемите на заразните и паразитните болести	бр.	82	79
2. Проведени курсове по ДДД	бр.	22	28
3. Проведени тематични курсове за СДО по проблемите на заразните и паразитни болести	бр.	35	37
4. Проведени индивидуални обучения на специализанти, докторанти	бр.	30	46
5. Докторантури	бр.	15	29
6. Проведени обучения със СЗО и Европейски център за контрол на заболяванията	бр.	9	4
7. Издадени информационни и учебни материали	бр.	4541	10696
8. Проведени национални и местни кампании	бр.	67	815
9. Издадени списания и книги	бр.	5	9
Диагностика и профилактика			
1. Извършени проучвания на регистрирани случаи на остри заразни болести (ОЗБ)	бр.	35600	37624
2. Извършени проучвания на регистрирани взривове от ОЗБ	бр.	66	81
3. Извършени първични и консултативни прегледи и манипулации	бр.	13800	12280
4. Извършени профилактични и диагностични бактериологични изследвания	бр.	277500	237375
5. Извършени профилактични и диагностични вирусологични изследвания	бр.	105000	69312

6. Извършени профилактични и диагностични паразитологични изследвания	бр.	877200	659205
7. Изследвани детски заведения, домове за медико-социални грижи и др. за чревни паразити	бр.	3000	2963
8. Изследвани лица за чревни паразити в детски заведения, домове за медико-социални грижи и др.	бр.	39700	40000
9. Извършени профилактични и диагностични серологични изследвания	бр.	85500	59624
10. Извършени референтни лабораторни изследвания	бр.	76106	78458
11. Изследвани материали за референтна, специализирана и рутинна диагностика	бр.	141000	142150
12. Обхванати лаборатории от системата за независим контрол на качеството на диагностичната дейност	бр.	550	510
13. Контрол на качеството на дейността на лабораториите, осъществяващи микробиологична, вирусологична, паразитологична и имунологична диагностика в страната	бр.	1100	1138
Уведомителен режим			
1. Подадени уведомления за извършване на дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация	бр.	25	46
Разрешителни режими			
1. Издадени хигиенни заключения за дейности с опасни отпадъци	бр.	44	11
2. Издадени становища за класификация на опасни болнични отпадъци	бр.	700	952
Други			
1. Издадени сертификати за здравен контрол или за освобождаване от здравен контрол на кораб	бр.	285	320
Управление на проекти			
1. Управление и участие в международни проекти	бр.	14	14
2. Управление и участие в проекти на национално ниво	бр.	37	26
3. Изготвени анализи, доклади и информации	бр.	158	138
4. Проведени национални съвещания за отчитане на резултатите	бр.	15	0
Научна дейност			
1. Участия в конгреси, научни конференции, семинари	бр.	147	222
2. Изготвени доклади и съобщения на национални и международни форуми	бр.	189	196
3. Участие в написването на учебници/монографии	бр.	5	1
4. Изготвени рецензии на научни трудове – дисертации, проекти, теми	бр.	70	18
5. Публикации в научни списания	бр.	152	108
6. Внедряване на разработки на НЦЗПБ в лечебните заведения и в РЗИ	бр.	4	4
<u>Показатели за изпълнение по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ</u>			
1. Процент от възрастните (15-49 г.), които са инфектирани с ХИВ	Процент (%)	<1%	<1%
2. Процент ХИВ положителни от общия млади хора на възраст 15-24 г.	Процент (%)	<1%	<1%
3. Брой лица от групите в най-висок риск, които получават услуги за доброволно, консултиране и изследване за ХИВ и научават своя резултат	Брой	82 565	38 907

4. Брой лица живеещи с ХИВ, които са обхванати в системата на медицинското обслужване, грижи и подкрепа	Брой увеличава се с 16%	1 461	1 320
5. Брой лица живеещи с ХИВ/СПИН, които към момента получават антиретровирусна терапия	Брой	1 392	1 198
6. Брой лица от уязвимите групи (инжекционно употребяващи наркотици; мъже, които правят секс с мъже; проституиращи; лица, лишени от свобода; бежанци/мигранти, ромска общност и др.) достигнати с нископрагови превантивни и социални услуги за СПИН	Брой	70 108	44 132
7. Брой лица от уязвимите групи, обхванати от епидемиологични проучвания за биологични и поведенчески индикатори за СПИН	Брой	0	0
<u>Показатели за изпълнение по Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България</u>			
1. Регистрирани случаи с туберкулоза	Брой	1 660	1 462
2. Регистрирана годишна заболеваемост от туберкулоза (нови болни и рецидиви, всички форми) промяна отчетността	Честота на 100 000 население	23.7	20,4
3. Относителен дял на успешно лекуваните случаи: Брой и процент на новооткритите случаи с белодробна туберкулоза с положително микроскопско и/или културелно изследване, които са излекувани или са завършили лечение	Процент (%)	> 88%	86,4% (599/693)
4. Брой и процент пациенти с туберкулоза (новооткрити и пациенти на повторно лечение), получаващи тест за лекарствена чувствителност за MDR-TB спрямо националните указания	Процент (%)	95%	82,5% (551/668)
5. Брой лабораторно потвърдени пациенти с MDR-TB, включени на лечение с противотуберкулозни лекарствени продукти от втори ред	Брой	40	47
6. Брой контактни лица обхванати с преглед за туберкулоза	Брой	4 587	7 979

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение:

Информацията е налична в дирекция „Промоция и профилактика на болести и зависимости“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Промоция и профилактика на болести и зависимости“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.01.03 Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	11 605 700	13 234 992	13 226 737
	Персонал	8 727 000	9 429 280	9 530 272
	Издържка	2 878 700	3 759 260	3 671 178
	Капиталови разходи	0	46 452	25 287

1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	11 605 700	13 234 992	13 021 052
	Персонал	8 727 000	9 429 280	9 370 712
	Издръжка	2 878 700	3 759 260	3 625 053
	Капиталови разходи		46 452	25 287
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	205 685
	Персонал			159 560
	Издръжка			46 125
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	32 642 500	60 540 082	60 540 082
	Издръжка	26 440 000	48 921 332	48 921 332
	в т.ч.			
	- разходи за изпълнение на национални програми	1 440 000	1 370 283	1 370 283
	- разходи за централна доставка на лекарствени продукти	25 000 000	47 551 049	47 551 049
	Стипендии	28 500	19 250	19 250
	Субсидии за болнична помощ	6 174 000	9 910 598	9 910 598
	Субсидии за нефинансови предприятия - други		453 057	453 057
	Субсидии за организации с нестопанска цел		1 235 845	1 235 845
	Капиталови разходи			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	32 642 500	60 540 082	60 540 082
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	44 248 200	73 775 074	73 561 134
	Общо разходи (I.+II.+III.):	44 248 200	73 775 074	73 766 819
	Численост на щатния персонал	853	853	688

Отговорност за изпълнението на програмата.

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата. Съгласно Закона за здравето държавната здравна политика се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване и осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и държавен здравен контрол.

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от регионални здравни инспекции, които осъществяват на територията на съответната област дейностите по контрол на имунизационния обхват със задължителни и целеви имунизации и предприемане на мерки за неговото повишаване, провеждане на незабавни профилактични и противоепидемични мерки при възникване на епидемична ситуация и дейности, целящи недопускане внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск.

За изпълнението на програмата отговарят ресорният заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Здравен контрол“, директора на дирекция „Промоция и профилактика на болести и зависимости“, директорите на РЗИ и директора на НЦЗПБ.

1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА”

Цел на програмата: Провеждане на политика по намаляване търсенето на наркотици, включваща приоритетни области като превенция на употребата, контрол, лечение, психосоциална рехабилитация, намаляване на здравните и социални рискове от употребата на наркотици, поддържане и развитие на публична информационна система в областта на наркотиците.

Полза/ефект за обществото от програмата по намаляване търсенето на наркотици:

- Провеждане на политика по намаляване търсенето на наркотици на национално и местно ниво;
- Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотичните вещества;
- Намаляване на злоупотребата с наркотичните вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, използвани за медицински цели;
- Развитие на система за лечение и психосоциална рехабилитация на лица, зависими от наркотични вещества;
- Изграждане и развитие на националната публична информационна система по проблемите, свързани с употребата на наркотици.

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне.

• **Разработване на нормативна база в областта на наркотиците:**

За привеждане на нормативната уредба в съответствие със ЗИД на Закон за наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП) са изготвени проекти за изменение и допълнение на следните актове:

- Изготвен е Правилник за изменение и допълнение на Правилника за функциите и организацията на дейността на Експертния съвет по лечение на зависимости, публикуван в ДВ 91 от 14.11.2017 г.

Целта на предложените промени е подобряване на дейността по лечение на зависимости чрез усъвършенстване на нормативната уредба, оптимизиране състава на Експертния съвет, създаване на правила за избор на членове на съвета и подобряване на правилата за работата му.

Очакваните резултати от прилагането на новата нормативна уредба са подобряване организацията на работа на Експертния съвет гарантиране спазването на основни принципи в организацията на дейността на администрацията – прозрачност, откритост, достъпност, обективност и безпристрастност.

- Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират по ЗКНВП.

- Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2012 г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

Оптимизира се процедурата по издаване на разрешенията и се намалява административната тежест за предоставената услуга. Разширява се обхвата на контрола, чрез въвеждане на задължително изискване лекарите от екипа на програмите да работят най-много в две програми, както и задължение на ръководителят на програмата да утвърждава ежемесечен график на работното време. В служебната база данни, администрирана от Националния център по наркомании за лицата, включени на лечение в програмите задължително се вписва и № на досието на пациента от програмата.

- Изготвя се проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 24 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Психиатрия".

- Изготвен проект на Закон за изменение и допълнение на ЗКНВП.

- Изготвен проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични.

- На второто редовно заседание на Националния съвет по наркотичните вещества за 2017 г., проведено на 28.07.2017 г. е взето решение за поставяне под контрол на нови вещества, чрез включването им в списъците на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични:

- В Списък I - Растения и вещества с висока степен на риск за общественото здраве поради вредния ефект от злоупотребата с тях, забранени за приложение в хуманната и ветеринарната медицина са включени 9 вещества. Включването на посочените вещества в Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични се налага с цел поставянето им под контрол, поради наличие на данни за трафика и разпространението им на територията на Република България.

- В Списък III – Рискови вещества, се включва веществото феназепам въз основа на становище на Експертния съвет по чл. 14, ал. 2 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, във връзка с получена нота от Международния съвет за контрол на наркотиците, с която се информират държавите за нови вещества, поставени под международен контрол съгласно Конвенцията за психотропните вещества.

- С проекта се прехвърлят от Списък II в Списък I метаболитите на веществото кокаин – екгонин и неговите естери и деривати, които са превръщаеми до екгонин и кокаин.

Очакваният резултат от приетия проект е да се ограничи рискът от злоупотреба с веществата.

- Изготвен е Правилник за изменение и допълнение на Правилника за функциите и организацията на дейността на Експертния съвет по лечение на зависимости.

Целта на предложените промени е подобряване на дейността по лечение на зависимости чрез усъвършенстване на нормативната уредба, оптимизиране състава на Експертния съвет, създаване на правила за избор на членове на съвета и подобряване на правилата за работата му.

Очакваните резултати от прилагането на новата нормативна уредба са подобряване организацията на работа на Експертния съвет гарантиране спазването на основни принципи в организацията на дейността на администрацията – прозрачност, откритост, достъпност, обективност и безпристрастност.

- Изготвя се проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на

лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества - В обхвата на наредбата попадат всички лица, включително и малолетни и непълнолетни лица.

- **Осъществяване на контрол по спазване изискванията на регулаторните режими, въведени от ЗКНВП.**

До 31.12.2017 г. са извършени 3 проверки на програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, за спазване изискванията по съхранението, воденето на документация и отчетност на лекарствените продукти, съдържащи наркотични вещества, използвани в програмите. Контролът на търговията на едро и дребно с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества се извършва от инспекторите по наркотични вещества в 28-те Регионални здравни инспекции (РЗИ). Отдел "НВС" в дирекция "ЛП" координира и ръководи методически дейността им, като извършва проверки на дейността на инспекторите по наркотични вещества в РЗИ и организира и провежда семинари за подобряване на координацията и методическо ръководство.

- **Изготвяне на лицензии, разрешения и разрешителни по реда на ЗКНВП**

- Издадени 388 бр. лицензии за дейности с наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества;
- Издадени 978 бр. разрешения и разрешителни за дейности с наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества;

- **В изпълнение на международните договори, по които Република България е страна са изготвени:**

- Годишен доклад на Република България за прилагане на международните договори и националното законодателство по наркотичните вещества за 2017 г. и е изпратен до Международния съвет за контрол на наркотиците на ООН;

- 8 бр. тримесечни статистически отчети за внос и износ на наркотични вещества;

- 2 бр. годишни статистически отчети за 2017 г.;

- 2 бр. годишни планови оценки (квоти) за количествата наркотични вещества, необходими за 2018 г.;

- **Изпълнение на Национална стратегия за борба с наркотиците (2014-2018 г.),** План за действие към нея и Финансов план, като част от бюджетна програма "Намаляване търсенето на наркотични вещества", приета с Решение № 526/18.07.2014 г. на Министерския съвет.

Изпълнението на стратегическите задачи от Плана за действие към Националната стратегия за борба с наркотиците (2014-2018г.), в областта на намаляване търсенето на наркотици, ангажимент на МЗ се финансира със средства от бюджета на МЗ по Програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2014-2018г.).

Изготвена е и утвърдена План-сметка за финансово обезпечаване на разходите за 2017 г. по Националната програма за изпълнение на Плана за действие към Националната стратегия за борба с наркотиците (2014-2018г.), която е коригирана със средства от икономии на Националният център по наркомании.

В изпълнение на стратегическа задача 3. Подобряване на достъпа на пациентите до разнообразни и ефективни лечебни програми, задача 3.1. Развиване на система за лечение и психосоциална рехабилитация на лица, употребяващи наркотици на национално и общинско ниво са финансирани 204 лечебни места в програмите за психосоциална

рехабилитация тип „терапевтична общност“ и в нерезиденциален център за психосоциална рехабилитация, които са получили съгласие за добра практика по реда на Наредба № 8 от 7.09.2011г. на Министерството на здравеопазването.

В изпълнение на стратегическа задача 3.3. „Осигуряване качеството на услугите в програмите за лечение и психосоциална рехабилитация“ е осъществено обучение и продължаваща квалификация на професионалисти и хора със собствен опит, работещи в програми за лечение и психосоциална рехабилитация.

В изпълнение на стратегическа задача 8.2. „Подобряване координацията на административните структури, осъществяващи контрол на национално и местно ниво“, подзадача а) „Организиране на семинари за подобряване на координацията и осъществяване на методическо ръководство на дейността на инспекторите по наркотични вещества от РЗИ, осъществяващи контрола на местно ниво“ е организиран и проведен през м. ноември семинар с инспекторите по наркотични вещества в 28-те РЗИ.

В изпълнение на стратегическа задача 18.1. „Провеждане на националната политика на местно ниво ОБСНВ и ПИЦ към тях“ подзадача в) „Разработване и осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотици на местно ниво“ от Плана за действие към Стратегията са сключени договори между Министерството на здравеопазването и 27 общини, в които са структурирани ОБСНВ и ПИЦ към тях. Със средства от бюджета на МЗ по Националната програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците е предвидено финансиране за 27 ОБСНВ и ПИЦ към тях по 1300 лв. за разработването и осъществяването на 27 програми на ПИЦ за превенция на употребата на наркотици.

В изпълнение на стратегическа задача 18.2. „Поддържане и развитие на мрежа от експерти“, подзадача в) „Обучение на екипите на ПИЦ в стандартите в областта на превенцията“ в периода 5-9.06.2017 г. е организирана и проведена XI национална конференция по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества с екипите на 27 Общински съвети по наркотични вещества (ОБСНВ) и Превантивните информационни центрове (ПИЦ) към тях. Конференцията е организирана от секретариата на Националният съвет по наркотичните вещества и Националният център по наркомании със съдействието на ОБСНВ-Велико Търново.

В изпълнение на стратегическа задача 19. „Развитие на международното сътрудничество и обмен на информация“, задача 19.1. „Участие и инициране на различни форми на обмен на информация, опит и ноу-хау с чуждестранни и международни институции и експерти от страна на Национален фокусен център за наркотици и наркомании и Национален център по наркомании“ е осъществено участие на експерти в съвместна Експертна среща по индикаторите TDI – DRD в Лисабон, както и участие на ръководителя на НФЦ в 6-а разширена REITOX седмица и 57-а работна среща по REITOX на ръководителите на НФЦ.

В изпълнение на стратегическа задача 22. „Поддържане и развитие на публичната информационна система в областта на наркотиците и научно-изследователската практика“ са осъществени следните дейности: Изготвяне и отпечатване на три броя от Бюлетин за нови психоактивни вещества; Национално представително проучване сред учениците 9 – 12 клас; Национално проучване сред младото население (20 – 34 години); Проучване – оценка

на броя на проблемно употребяващите наркотични вещества по метода Capture – Recapture; Представителни градски проучвания сред учениците в 3 града в България.

Изпълнители на стратегическите задачи в областта на намаляване търсенето на наркотици, ангажимент на МЗ са отдел "Зависимости" в Д"ППБЗ", отдел „Наркотични вещества и съвети“ в Дирекция „Лекарствена политика“, Националният център по наркомании и Регионалните здравни инспекции.

Проблемът с недостатъчното финансиране може да доведе до частично изпълнение на заложените задачи за 2017 г.

• **Други дейности по програмата:**

Изготвени са спецификации и технически условия за провеждане на обществена поръчка за отпечатване на специални рецептурни бланки за предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества и специални формуляри за поръчка на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за 2017 г. Проведена е процедура за обществена поръчка по реда на ЗОП. Сключен е договор и бланките и формулярите са отпечатани и доставени на крайните получатели – 20 РЗИ.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми

1600.01.04 Бюджетна програма „Намаляване на търсенето на наркотични вещества“	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
1.Усъвършенствани закони	бр.	1	1
2.Усъвършенствани наредби	бр.	4	4
3.Изготвени становища	бр.	25	17
4.Проведени заседания	бр.	10	12
5.Изготвени анализи и доклади	бр.	8	10
6.Проведени заседания на Националния съвет по наркотични вещества (НСНВ)	бр.	4	3
7.Мониторинг на дейността на Общинските съвети по наркотични вещества (ОБСНВ) и Превантивните информационни центрове (ПИЦ) към тях.	бр.	7	7
8.Извършени проверки на производители на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	6	3
9.Извършени проверки в аптеки и складове за търговия на едро с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	2350	2470
10.Извършени проверки в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти	бр.	140	95
11.Извършени проверки на дейността на инспекторите по наркотични вещества в Регионалните здравни инспекции	бр.	10	3
12.Съставени протоколи от проверките	бр.	2506	2568
13.Издадени лицензи за производство, търговия на едро и дребно по реда на ЗКНВП	бр.	450	388
14.Издадени разрешителни и разрешения за дейности по реда на ЗКНВП	бр.	600	978
15.Вписани номера в регистрите	бр.	1050	1441
16.Издадени разрешения за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди	бр.	10	25
17.Брой програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, субсидирани от МЗ	бр.	15	9
18.Брой пациенти в програми за лечение, субсидирани от МЗ и получаващи метадон по Наредба 34/2005г.	бр.	1900	1050

19.Брой пациенти в субституиращи и поддържащи програми, със собствено финансиране, получаващи метадон по Наредба 34/2005г.	бр.	2000	1442
20.Създаване и поддържане на база данни в Националния център по наркомании	бр.	3	4
21.Изследвани употребяващи инжекционно наркотици за полово и кръвнопреносими болести.	бр.	1350	324
22.Извършени лабораторни изследвания в лабораторията към НЦН	бр.	5000	1316
23.Обхванати пациенти в психосоциална рехабилитация в програми, субсидирани от МЗ.	бр.	650	204
24.Работещи програми за психосоциална рехабилитация, субсидирани от МЗ.	бр.	20	5
25.Мониторинг и оценка на ефективността на лечебните програми, програмите за психосоциална рехабилитация програмите за намаляване на вредите от употребата.	бр.	30	8
26.Обучени експерти.	бр.	120	104
27.Проведени семинари, работни срещи за оказване на методическо ръководство.	бр.	8	2
28.Проведени национални съвещания за употребата на наркотици.	бр.	3	1
29.Координиране дейността на ОбСНВ и ПИЦ към тях.	бр.	27	27
30.Участия в местни и международни форуми по наркотиците за повишаване на професионалната квалификация.		12	14
31.Взаимодействие с централни, регионални и местни органи и институции във връзка с поддържане и усъвършенстване на информационните им бази данни	бр.	3	3
32.Взаимодействие с ПИЦ, във връзка с поддържане и усъвършенстване на информационните им системи и бази данни.	бр.	27	27
33.Разработени методически указания.	бр.	3	0
34.Подготовка и провеждане на различни по характер и обхват проучвания, свързани с употребата на наркотици в България.	бр.	8	11
35.Отпечатване и разпространение на тематични доклади, информационен бюлетин и други аналитични, информационни и помощни материали.	бр.	1	1
36.Изготвяне на Годишен национален доклад за състоянието на проблемите, свързани с употребата на наркотици в България по стандартите на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании (EMCDDA).	бр.	1	2
37.Методическо ръководство, координация и участие при попълването на Стандартни таблици и Структурирани въпросници за годишния доклад на EMCDDA.	бр.	20	33
38.Развитие на ключовите епидемиологични индикатори.			5
39.Съвместна дейност по новите синтетични наркотици и периодични изпращания на ранни известия за нови наркотици до EMCDDA.	бр.	5	5
40.Участие в експертната и обучителната системи на REITOX и EMCDDA.	бр.	10	10

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.01.04 Бюджетна програма	Закон	Уточнен план	Отчет
	„Намаляване гърсенето на наркотични вещества“	2017 г.	2017 г.	към
	(в лева)			31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	618 300	610 074	675 381
	Персонал	474 200	463 964	463 892

	Издръжка	144 100	146 110	211 489
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	618 300	610 074	610 002
	Персонал	474 200	463 964	463 892
	Издръжка	144 100	146 110	146 110
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	65 379
	Персонал			
	Издръжка			65 379
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	760 000	663 326	663 326
	Издръжка	160 000	137 314	137314
	в т.ч.			
	- разходи за изпълнение на национални програми	160 000	137 314	137314
	Субсидии за болнична помощ	600 000	526 012	526 012
	Капиталови разходи			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	760 000	663 326	663 326
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 378 300	1 273 400	1 273 328
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 378 300	1 273 400	1 338 707
	Численост на щатния персонал	29	29	26

Отговорност за изпълнението на програмата:

За изпълнението на програмата отговарят ресорният заместник-министър на здравеопазването, директора на дирекция „Лекарствена политика“ и директора на „Национален център по наркомании“.

Дейностите по програмата се изпълняват от отдел „Наркотични вещества и съвети“ в дирекция „Лекарствена политика“, РЗИ и Националния център по наркомании.

1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цел на програмата: Осигуряване на устойчиво управление на системата на здравеопазване и непрекъснато подобряване на качеството и безопасността на медицинското обслужване на гражданите, чрез ефективни системи за събиране и обработване на информация и контрол, и мониторинг на медицинските дейности. Използване на нови здравни технологии в областта на електронното и мобилно здравеопазване.

Оперативни цели:

- Осигуряване на качествена медико-статистическа документация за здравния статус на населението и за ресурсите и дейността на лечебните заведения, отговаряща на нуждите на управлението и международния обмен на данни;
- Развитие на единна здравно-информационна система и електронно здравеопазване;
- Усъвършенстване на механизмите за контрол и мониторинг върху дейността на лечебните заведения и на структурите, свързани със задължителното и доброволно здравно осигуряване;
- Подобряване на качеството на административните услуги, предлагани от МЗ за българските граждани.

- През 2017 г. са извършени следните дейности за електронно здравеопазване:
 - Одобрен е проект „Доизграждане на националната здравна информационна система (НЗИС) – етап 1 и етап 2“ по (ДФФП) № BG05SFOP001-1.002-0007-C01 от 21.03.2017 г;
 - Трансграничен обмен на данни

През месец септември 2017 г. е подадено проектно предложение на тема „Електронни здравни трансгранични услуги за обмен на електронен здравен запис и електронни рецепти“ по конкурс по електронно здравеопазване на Европейската комисия, CEF Telecom call – eHealth (CEF-TC-2017-2). Основните дейности в проектното предложение са свързани с подобряване на здравното обслужване на българските граждани в Европейския съюз, и на европейските граждани в България.

- Актуализиране и провеждане на стратегия за е-здравеопазване и пътна карта към нея;
- Участие в експертна група на страните членки на ЕС по въпросите на електронното здравеопазване (EHMSEG);
- Участие във внедряването на електронна система за закупуване на лекарствени продукти за нуждите на лечебните заведения в Република България:
 - ✓ Участие в изпитанията на Единна платформа за търговия с лекарства, докладвани са критични за работата на системата проблеми, извършвани са оценки на качеството на изходните кодове, изготвени са становища и доклади свързани с проекта;
 - ✓ Осъществяване на дейности по администриране на платформата за закупуване на лекарствени продукти.
- Съгласуване и оценка на изготвения предварителен доклад от Сметната палата във връзка с извършения одит на електронното здравеопазване за периода 2012-2016 г.
- Провеждане на обучение на държавните служители на тема „Управление на ИКТ проекти“;
- Участие в изготвянето на технически изисквания и спецификация за извършване на следгаранционно сервизно обслужване, състоящо се в поддръжка, ремонт и консултации по отношение на UPS системи в сградите на МЗ;
- Изготвяне на анализ на част от съществуващите регистри в системата на здравеопазването (текущо състояние, достъпност, периоди на актуализация и налична информация);
- Участие при реализирането на разширение на прототип на система за електронен амбулаторен лист, електронна рецепта и електронно направление. Изградени са Уеб услуги за събиране на XML файлове, Уеб интерфейс за лекари и пациенти, настолно приложение за събиране на XML файлове и печат на документи.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Продукт/услуга „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“**

През 2017 г. бяха разработени или започна работата по изработването на проекти на изменения и допълнения на нормативни актове, както и на нови нормативни актове – общо 16 броя. Сред тях са проектите на медицинските стандарти „Ортопедия и травматология“, „Спешна медицина“, „Медицинска онкология“, „Гастроентерология“, „Ендокринология и болести на обмяната“, „Акушерство и гинекология“.

- **Продукт/услуга „Регистрационен режим и разрешителен режим“**

Дейностите по регистрацията на лечебните заведения за извънболнична медицинска помощ, осъществявани от регионалните здравни инспекции през 2017г. се отчитат с брой подадени заявления по чл. 40 от Закона за лечебните заведения – 1679 при планирани 2900. Сравнението с 2016 г. показва съпоставимост на изпълнението на показателя (1641 подадени заявления). Системата на извънболничната медицинска помощ вече е структурирана и само отделни лекари, обикновено новозавършили или придобили специалност, регистрират ново лечебно заведение.

Издадените удостоверения за регистрация на ЛЗИБМП от РЗИ през отчетния период са 1608, което също е значително по-малко от целевата стойност за 2017 – 2700, като причините са същите. През 2016 г. са издадени 1572 удостоверения за регистрация на ЛЗИБМП.

Относно разрешителния режим по чл. 47 от ЗЛЗ обстоятелствата са следните:

- Подадени са общо 109 заявления за издаване на разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл. 47 на ЗЛЗ при целева стойност за 2017г. – 90. През 2016 г. са подадени 176 заявления при план 100.
- Издадени са 54 разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл. 47 на ЗЛЗ при целева стойност 80. През 2016 г. са издадени 222 разрешения за осъществяване на лечебна дейност при планирани 90. Не са отнемани разрешения за осъществяване на лечебна дейност през 2017г.

- **Продукт/услуга „Акредитация на лечебните заведения“**

Дейностите, свързани с акредитация на лечебните заведения се осъществяват от Акредитационен съвет (АС). Подадените заявления от лечебните заведения за разкриване на акредитационна процедура са 96, определените акредитационни оценки със заповед на министъра на здравеопазването са 84, като всичките са положителни. Проведените заседания на Акредитационния съвет са общо 10.

- **Продукт/услуга „Контрол на гарантиране правата на пациента“**

През отчетния период от РЗИ са осъществени 1652 проверки по жалби и сигнали на пациенти при извършени 1576 проверки през 2016г.

Проверките на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве са 420 при 193 осъществени проверки през 2016г.

Актовете за установяване на административно нарушение са 74 при планирани 150 през годината. Тези проверки са значително по-малко от проверките, извършени през 2016 г. – 131.

Извършените от ИАМО проверки по жалби и сигнали са 497, което е съизмеримо с изпълнението през 2016 г. – 475 проверки.

АУАН, издадени във връзка с контрола на ИАМО са 292, при изпълнение за 2016г. – 362.

Проверките по стандарти са намалели поради отмяната на много от тях, което се отразява и върху броя издадени АУАН.

- **Продукт/услуга „Проверки за разходване средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от ЗЗ“**

Проверките за разходване на средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от Закона за здравето се извършват от регионалните здравни инспекции и от ИА „Медицински одит“, като за отчетния период РЗИ са извършили 918 проверки, при планирани – 450.

ИА МО е извършила 22 проверки (по чл.82б от ЗЛЗ) при планирани 50 за 2017г.

- **Продукт/услуга „Проверки на изпълнението на медицинските стандарти“**

Изпълнението на медицинските стандарти също се контролира от РЗИ и ИА МО.

Проверките на РЗИ, свързани с контрола по изпълнението на медицинските стандарти, извършени по реда на Наредба № 49 от 2010г. извън разрешителния режим по чл. 47 от ЗЛЗ, са 609, при 1310 извършени през 2016 г. и целева стойност за цялата 2017г. – 500.

Проверките на РЗИ за изпълнението на медицинските стандарти във връзка с разрешителния режим по чл. 47 от ЗЛЗ са 303 при целева стойност за годината 280.

Броят на издадените удостоверения от РЗИ по чл. 47 от ЗЛЗ през 2017г. е 132 при целева стойност за годината – 260.

Тематичните проверки на ИАМО за изпълнение на медицинските стандарти са 51 при план – 20.

- **Продукт/услуга „Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване“**

Контролът на структурите на задължителното и доброволното здравно осигуряване се осъществява от ИАМО, като през отчетния период са извършени 2 проверки на НЗОК/РЗОК и 3 проверки на ДЗОФ. Целевите стойности за 2017г. са значително по-високи - 28 проверки в НЗОК/РЗИ и 20 проверки в ДЗОФ.

- **Продукт/услуга „Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИАМО.**

Изпълнението на информационната и аналитична дейност на ИАМО се илюстрира с воденето на 3 регистъра, изготвянето на 160 анализи и доклади, 12 предложения за промени в нормативната уредба и организирането на 11 конференции, обсъждания и дискусии. През 2016 г ИА „Медицински одит“ е поддържала 3 регистъра, изготвила е 67 доклада и анализа и е провела 9 дискусии, обсъждания и конференции от областта на дейността ѝ.

- **Продукт/услуга „Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информация от РЗИ“.**

По отношение събираемостта на годишната статистическа отчетност и свързаната с нея методична помощ и контрол от страна на РЗИ, през 2017г. са събрани и обработени 28 264 данни свързани с годишните статистически отчети на инспекциите, при целева стойност за годината – 28.

Събраните и обработени оперативни статистически отчети на лечебни заведения за отчетния период са 5 725 при план за 2017г. – 3800. Обработените оперативни сведения и друга статистическа информация (съобщения, известия, информационни карти и др.) от лечебните заведения са 81 939 при план за годината 4500.

Във връзка с контрола по Методика за финансиране на лечебните заведения през 2017 г. са обработени 2 947 отчета за финансиране при целева стойност 1400 за цялата година.

Изготвените справки и информации по искане на други органи и организации са 1084 при планирани 500 за годината.

Осъществени са 2 843 проверки на статистическата отчетност в лечебните заведения при план 320 за годината. Съставени са 7 АУАН при планирани 15 за годината.

Разработените анализи, прогнози и оценки от РЗИ за здравно-демографските процеси на регионално ниво, необходими за формирането на националната и териториалната здравна политика са 40 при план за годината – 28.

- **Продукт/услуга „Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията за страната от НЦОЗА“.**

Информационното осигуряване на системата на здравеопазването, здравната статистика и анализа на информацията се осъществява от НЦОЗА. През отчетния период са изготвени общо 15 анализа (при планирани - 20), от които - 3 за състояние и движение на населението, 4 анализа на заболяемостта на населението, 1 анализа за състоянието на здравната мрежа, 1 анализ за медицинския персонал по видове и по видове лечебни заведения, 1 анализ на дейността на лечебните заведения, 2 анализа на икономическата информация на лечебните заведения и 3 международни прегледи и съпоставка на информацията. През 2017 г. не е изготвена програма за създаване и реализация на единна здравно-информационна система, както и здравно-информационни стандарти. Изготвен е 1 международен стандарт, произтичащ от решения и резолюции на институциите на ЕС. Не е изработен математически модел за демографското и здравно състояние на населението и здравните дейности. Предоставени са здравни данни за Световната здравна организация, Евростат и други международни организации трикратно.

Извършени са 16 статистически изследвания, необходими за създаване на национална и европейска статистическа информация.

Осъществена е трикратно методологична и методическа помощ на структурите на националната система на здравеопазване по отношение на информационното осигуряване и медицинската документация.

- **Продукт/услуга „Внедряване на ДСГ“.**

В изпълнение на продукт/услугата „Внедряване на ДСГ“ е направена 1 адаптация на класификационна система, осигурени са 6 потока данни, еднократно са изработени относителни тегла, извършено е 1 изчисляване на цени на ДСГ, изготвено е 1 указание за кодиране на икономическа информация, проведена е 1 среща с ръководители на ЛЗПБ и са направени 2 анализа.

- **Продукт/услуга „Поддържане на полицев регистри и база данни“**

Поддържаните бази и регистри от здравни данни на НЦОЗА са 20. До настоящия момент продължава самостоятелното поддържане на Национален раков регистър – 1 бр. и Национална база данни на болните от диабет – 1 бр.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Прегледът на изпълнението на програмите в политиката по диагностика и лечение през отчетния период показва, че като цяло дейностите по програмите и проектите се изпълняват съгласно заложените параметри в Програмния бюджет на МЗ за 2017 г. Конкретните преизпълнения и неизпълнения са коментирани в конкретния продукт/услуга.

Приложение № 5 - Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми

1600.02.01 „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Продукт/услуга:			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени стратегии, концепции, политики и др.	бр.	1	0

2.Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.:	бр.	30	16
-Национална здравна карта[1]	бр.		0
- Наредби за утвърждаване на медицински стандарти	бр.	20	6
- Наредби за утвърждаване на здравно-информационни стандарти	бр.	5	0
3.Разработени инструкции, указания, анализи и др.	бр.	3	0
4.Изготвяне на Национална оценка на удовлетвореността на пациентите[2]	бр.		0
5.Изпълнявани проекти	бр.	2	2
Продукт/услуга:			
Регистрационен режими и разрешителен режим			
1.Подадени заявления за регистрация на ЛЗИБМП по чл.40 от ЗЛЗ	бр.	2900	1679
2.Издадени удостоверения за регистрация на ЛЗИБМП по чл.40 от ЗЛЗ	бр.	2 700	1608
3.Подадени заявления за издаване на разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	90	109
4.Издадени разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	80	54
5.Отнети разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ*	бр.		0
Продукт/услуга:			
Акредитация на лечебните заведения			
1.Лечебни заведения, заявили желание за акредитация	бр.	80	96
2.Проведени акредитационни оценки от експертна комисия	бр.	80	84
3.Лечебни заведения получили положителна акредитационна оценка*, в т.ч.:	бр.		84
-Отлична акредитационна оценка*	бр.		74
-Много добра акредитационна оценка*	бр.		10
-Добра акредитационна оценка*	бр.		0
4.Заседания на Акредитационния съвет	бр.	16	10
-обучени експерти	бр.	50	0
Продукт/услуга			
Контрол за гарантиране правата на пациента			
1.Проверки от РЗИ по жалби и сигнали	бр.	2000	1652
2.Проверки на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве	бр.	200	420
3.Актове за административно нарушение /РЗИ /	бр.	150	74
4.Проверки от ИАМО по жалби и сигнали	бр.	1800	497
5.Актове за установено административно нарушение/ИАМО/	бр.	350	292
Продукт/услуга			
Проверки за разходване средствата от републиканския бюджет по реда на чл. 82 от ЗЗ			
1.Проверки от РЗИ	бр.	450	918
2.Проверки от ИАМО	бр.	50	22
Продукт/услуга			
Проверки за изпълнение на медицинските стандарти			
1.Проверки на РЗИ за изпълнение на медицинските стандарти /по наредба №49/	бр.	500	609

2.Проверки на РЗИ във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения	бр.	280	303
3.Брой издадени Удостоверения от РЗИ по чл.47 от ЗЛЗ	бр.	260	132
4.Тематични проверки на ИАМО за изпълнение на медицинските стандарти	бр.	20	51
5.Предложения на ИАМО за отнемане на разрешения за лечебна дейност*	бр.		0
Продукт/услуга			
Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване			
1.Извършени проверки в НЗОК/РЗОК	бр.	28	2
2.Извършени проверки в ДЗОФ	бр.	20	3
Продукт/услуга			
Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИА“МО“			
1.Водени регистри	бр.	3	3
2.Изготвени анализи и доклади	бр.	35	160
3.Изготвени предложения за промени в нормативната уредба	бр.	11	12
4.Проведени дискусии, обсъждания, конференции и др.	бр.	2	11
Продукт/услуга			
Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информация от РЗИ			
1.Събрани и обработени годишни статистически отчети	бр.	28	28264
2.Събрани и обработени оперативни статистически отчети	бр.	3800	5725
3.Обработени оперативни сведения и др. статистическа информация (съобщения, известия, информационни карти и др.)	бр.	4500	81939
4.Обработени отчети за финансиране на лечебните заведения по Методиката за субсидиране на преобразуваните лечебни заведения за болнична помощ	бр.	1400	2947
5.Изготвени справки и информации по искане на други органи и организации	бр.	500	1084
6.Проверки на статистическата отчетност в лечебните заведения	бр.	320	2843
7.Съставени актове за административни нарушения във връзка със статистическата отчетност	бр.	15	7
8.Разработени анализи, прогнози и оценки от РЗИ за здравно-демографските процеси на регионално ниво, необходими за формирането на националната и териториалната здравна политика;	бр.	28	40
Продукт/услуга			
Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от НЦОЗА			
1.Състояние и движение на населението	бр. (анализи)	5	3
2.Заболеваемост на населението	бр. (анализи)	7	4
3.Здравна мрежа	бр. (анализи)	2	1
4.Медицински персонал по видове и по видове леч. заведения	бр. (анализи)	1	1
5.Дейност на лечебните заведения	бр.	1	1

	(анализи)		
6.Икономическа информация на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	2
7.Международен преглед и съпоставка на информацията	бр. (анализи)	3	3
8.Програми за създаване и реализация на единна здравно-информационна система	бр.	1	0
9.Здравно информационни стандарти	бр.	2	0
10.Международни стандарти и норми, произтичащи от решения и резолюции на институциите на ЕС	бр.	3	1
11.Математически модели и прогнози за демографското и здравно състояние на населението и здравните дейности	бр.	1	0
12.Предоставяне на здравни данни за Световната здравна организация, Евростат и други международни организации	бр.	1	3
13.Статистически изследвания, необходими за създаване на национална и европейска статистическа информация	бр.	1	16
14.Методологична и методическа помощ на структурите на националната система на здравеопазване по отношение на информационното осигуряване и медицинската документация;	бр. съвещания, указания	2	3
Продукт/услуга Внедряване на ДСГ			
1.Адаптация на класификационната система	бр.	1	1
2.Сервизно и гаранционно обслужване на системата	лв.	130000	0
3.Осигуряване поток от данни	бр.	12	6
4.Изработване на относителни тегла	бр. (анализ)	1	1
4.Обучение на обучители, кодировчици, мениджъри	бр.	400	0
5.Изчисляване цени на ДСГ	бр. (анализи)	2	1
6.Изготвени указания за кодиране на икономическа информация	бр.	1	1
8.Работни срещи с директори на Л.З.Б.П.	бр.	4	1
9.Изготвени анализи	бр.	1	2
Продукт/услуга Поддържане на полицев регистри и база данни			
1.Националния раков регистър	бр.	1	1
2.Национална база данни на болните с диабет	бр.	1	1
3.Бази и регистри от здравни данни на НЦОЗА	бр.	7	20
Продукт/услуга Електронно здравеопазване			
1. Изготвяне, актуализиране и провеждане на стратегия за е-здравеопазване и пътна карта към нея	Бр.	2	1
2. Подготовка на проекти по небюджетни фондове за Доизграждане на националната здравна информационна система.	Бр.	1 (9 лота)	1(8 дейности)
3. Изпълнение на дейностите по проект „Доизграждане на националната здравна информационна система” Част 1	Бр.	9	0
4. Изпълнение на дейностите по проект „Доизграждане на националната здравна информационна система” Част 2	Бр.		

5. Участие в международни проекти	Бр.	2	2
6. Брой организирани и проведени курсове по ЕЗ	Бр.	3	1
7. Дейности свързани с постигане на мрежова информационна сигурност в МЗ	Бр.	1	0

[1] Мярка по Националната програма за реформи

[2] Мярка по Националната програма за реформи

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ИАМО, РЗИ и НЦОЗА, обобщава се и се анализира от дирекция „Медицински дейности“, информация от дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване“.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.02.01 Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравната информация и електронното здравеопазване“	Закон 2017 г.	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	7 204 300	7 362 319	7 315 642
	Персонал	5 698 100	5 872 961	5 853 011
	Издръжка	1 506 200	1 489 358	1 462 631
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	7 204 300	7 362 319	7 315 642
	Персонал	5 698 100	5 872 961	5 853 011
	Издръжка	1 506 200	1 489 358	1 462 631
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	11 748	11 748
	Издръжка			
	Членски внос		11 748	11 748
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	11 748	11 748
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	7 204 300	7 374 067	7 327 390
	Общо разходи (I.+II.+III.):	7 204 300	7 374 067	7 327 390
	Численост на щатния персонал	456	456	437

Отговорност за изпълнението на програмата.

Програмата се изпълнява от МЗ, ИАМО, РЗИ и НЦОЗА.

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорният заместник-министър на Министерството на здравеопазването, директорите на дирекция „Медицински дейности“ и дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване“.

1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО”

Цел на програмата: Осигуряване лечението на специфични групи от населението чрез финансиране извън обхвата на задължителното здравно осигуряване или поради приоритетен здравен проблем.

Чрез реализиране на описаните показатели за изпълнение се осигурява достъпа до медицински дейности на специфични групи от населението, гарантира се качеството на оказваните дейности от лечебните заведения чрез изпълнение на критериите за постигнати резултати.

Програмата е насочена към развитието на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани, и клетки и осигуряване на достъп на максимален брой нуждаещи се граждани до трансплантационно лечение в страната и чужбина и необходимото последващо наблюдение в посттрансплантационния период.

По програмата се осигурява диагностика и лечение извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на специфични групи пациенти над 18 години в чужбина.

Програмата осигурява и субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ по методика, утвърдена от Министъра на здравеопазването.

По тази програма се отчита и дейността, свързана с експертизата на трайно намалената работоспособност, както и контрола върху нея.

Приоритети:

- Развитие на дейностите по трансплантация на органи, в т.ч. повишаване на броя извършени трансплантации; осигуряване на качество на трансплантацията и безопасност; повишаване на броя донори; повишаване на преживяемостта след извършване на трансплантации – през първата и всяка следваща година.
- Осигуряване на достъп на български граждани над 18-годишна възраст до методи на лечение, което не се осъществява или не може да се осъществи своевременно в страната.
- Подобряване на достъпа до медицински дейности, свързани със социално значими заболявания и специфични здравни проблеми извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.
- Осигуряване на гражданите на максимален достъп до медицинска експертиза, преодоляване на съществуващия кадрови дефицит от специалисти, повсеместно въвеждане и прилагане на Единната информационна система за медицинска експертиза и подобряване на материално – техническото и финансовото осигуряване на органите на медицинската експертиза.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Продукт услуга „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“** - включва дейности по разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи и др.

През отчетния период е изготвена наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2007 г. за условията и реда за регистриране и отчитане на дейностите по експертиза, вземане, присаждане, обработка, преработка, съхраняване и етикетирание на органи, тъкани и клетки и за изготвяне на ежегодни отчети от лечебните заведения (обн., ДВ., бр. 39 от 2007 г., изм. и доп., ДВ., бр. 66 от 2012 г.). С преходните и заключителни разпоредби на наредбата се въвеждат и измененията в свързаните нормативни актове: Наредба № 6 от 2007 г. за утвърждаване на медицински стандарт за трансплантация на органи, тъкани и клетки; Наредба № 21 от 2007г. за обстоятелствата и данните, които се вписват в регистрите на Изпълнителната агенция по трансплантация, редът за вписване и ползване на информацията; Наредба № 28 от 2007 г. за дейности по асистирана репродукция; Наредба № 10 от 2007 г. за условията и реда за съобщаване, регистриране, докладване и предаване на информация за сериозните нежелани реакции и сериозните инциденти и за блокиране, изтегляне и унищожаване на органите, тъканите и клетките.

Основна цел на изменените подзаконовни нормативни актове е гарантиране проследимостта на човешките тъкани и клетки в хода на целия процес - от даряването и доставянето до употребата при човека, и/или тяхното унищожаване, и/или нотификацията на възникнали сериозни нежелани реакции или инциденти. Тази проследимост ще бъде осигурена, както чрез кодиране на тъканите и клетките, така и чрез допълнителна информация в придружаващата документация. С цел улесняване проследимостта е необходимо да се създаде уникален идентификатор, който се прилага за тъкани и клетки, разпространявани в ЕС - „Единен европейски код“ и който предоставя информация за главните характеристики и свойства на тъканите и клетките.

С транспонирането на Директива /ЕС/ 2015/565 на Комисията ще се хармонизира форматът на Единния европейски код (досега държавите членки на ЕО използват национални такива), за да се улесни прилагането му от лечебните заведения, като в същото време се позволява известна самостоятелност за тях да продължат да ползват съществуващите кодове.

На 13.01.2017г. беше утвърдена *Методика за субсидиране на лечебните заведения* през 2017 г. През м. февруари 2017 г. са утвърдени образци на месечен и тримесечен отчет за извършените дейности, които се финансират по реда на Методиката и указания за тяхното попълване. През м. май 2017 г. са утвърдени указания за контрол върху дейността на лечебните заведения по методиката.

• **Продукт/услуга „Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки“**

По данни на ИАТ броят на лицата, включени в служебния регистър за трансплантация към отчетния период са 1104 при планирани за 2017 г. – 1100, като са включени и 2 894 лица за тъкани и клетки. Лицата, включени през този отчетен период са 177, което е 63% от планираните за годината – 280, като са включени и 458 лица за тъкани и клетки.

Общият брой на имунологичните изследвания, свързани със служебния регистър на ИАТ са 2 800, от които 643 са изследванията за включване в регистъра и 2 157 са изследванията за актуализиране на статута на включените в него. Целевите стойности на тези два показателя за 2017 г. са съответно – 600 и 2300.

Броят на органните трансплантации през отчетния период са 58, при целева стойност за 2017 г. – 110. Тяхното разпределение е както следва: 40 – бъбрек; 5 – сърце; 13 – черен дроб; 0 – бял дроб; панкреас – 0; тънки черва – 0.

През 2016 г. извършените органни трансплантации са 57.

Броят на донорите е 52, като живите донори са 9, при целеви стойности съответно 45 и 15.

Осъществените трансплантации на тъкани и клетки са 678, което е 169,5% от планираните 400 бр. От тях 99 са автоложни трансплантации и 579 са алогенни трансплантации.

Осъществен е 20 пъти транспорт на стволови клетки при планирани 15.

Изследванията в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията през 2017г. са 1 743 при планирани за годината 1000. Лицата, наблюдавани в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията са 168 при планирани 300 за годината.

Изследванията в следтрансплантационния период през всяка следваща година от трансплантацията са 5 636 при план 5 500 за цялата година.

Лицата, наблюдавани през всяка следваща година от трансплантацията, за отчетния период са 638, при целева стойност за годината 1100.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на лечение в чужбина на български граждани над 18-годишна възраст извън обхвата на задължителното здравно осигуряване ”**

Броят на лицата, кандидатствали за осигуряване на лечение в чужбина през 2017 г. е 62 (през 2016 г. - 91), като 13 от тях са кандидатствали за трансплантация (през 2016 г. - 35).

Броят на лицата, получили разрешение за финансиране на лечение в чужбина през 2017г. са 11(през 2016 г. - 28), като 6 от тях за трансплантации (през 2016 г. - 19).

Заседанията на Комисията за лечение в чужбина за отчетния период са 31 (планираните за годината са 50), а експертните становища на външни експерти са 35, при планирани 60.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване“**

Пациентите, на които през 2017г. са осигурени лекарствени продукти за лечение на вродени коагулопатии са 144 при целева стойност за годината 210. През 2016 г. пациентите са били повече – 180.

На двама пациенти са осигурени лекарствени продукти за парентерално хранене на пациенти със „синдром на късото черво“ при планирани 5, като броят се запазва от 2016 г.

Броят на пациентите с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания, на които е осигурено продължаващо лечение и рехабилитация е 7 205 при планирани 13 200, като броят незначително намалява спрямо 2016 г. когато той е бил 7 262.

Пациентите, на които през 2017 г. са проведени процедури по терапевтична афереза са 123 при 91 през 2016 г. и целева стойност 60.

Процедури по бъбречно-заместителна терапия са проведени на 210 пациенти при целева стойност 200 и извършени през 2016 г. 189 процедури.

- **Продукт/услуга – „Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали“**

Ветераните от войните, на които са осигурени медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали) през 2017г. са 9 и са значително по-малко от планираните 110. През 2016 г. броят им е бил 6.

На трима ветерани от войните, са осигурени медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта, като планираните са също значително повече - 230. През 2016 г. броят им е бил 8.

За отчетния период не е имало ветерани от войните на които да са осигурени медицински изделия (меш /платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии, както и медико-диагностични дейности с прилагане на контраст. Целевите стойности за двете услуги са съответно 230 и 350.

От планираните 80 ветерани от войните, на които да се осигури отдих и лечение едва 15 са се възползвали от това си право, като през 2016 г. те са били 20.

На 54 военноинвалиди и военнопострадали са осигурени отдих, профилактика и рехабилитация при целева годишна стойност 40 и изпълнение през 2016 г. – 67.

- **Продукт/услуга – „Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони“**

Субсидираните през 2017г. лечебни заведения са 64 при план 62.

Обслужвано от субсидираните болници население е 1 400 106 души (по данни на НСИ към 31.12.2016г.). Преминалите пациенти през тези лечебни заведения за 2017 г. са 183 592, които са реализирали 988 370 леглодни. За сравнение през 2016 г. броят на преминалите пациенти е бил по-голям - 250 370, а също така и реализираните леглодни – 1 053 544.

Целевите стойности по двата показателя са значително по-малки от реализираната дейност – за броят на пациентите – 5 000 и за леглодните – 50 000.

- **Продукт/услуга - Експертиза на трайно намалената работоспособност и Продукт/услуга - Контрол на експертизата на работоспособността** - включват дейности на ТЕЛК и НЕЛК по медицинската експертиза на работоспособността, както и дейности на РЗИ по контрола върху дейността на органите на медицинската експертиза.

Постъпилите заявления в РКМЕ през 2017 г. са 172 650, което не достига целевата годишна стойност 210 000. Лицата, получили експертни решения за трайна неработоспособност от ТЕЛК за отчетния период са 195 649, което пък надвишава планираните 180 000. Специалистите от ТЕЛК са извършили 4 736 домашни посещения, а изминатото разстояние за осъществяването им се измерва в 92 003 км., при план 10 000 км. Обжалваните експертни решения на ТЕЛК са 9 779, а отменените са 8 286.

През 2016г. съизмерими с горните данни са броят на домашните посещения – 4 926 и километрите пробег – 95 846. Броят на подадените заявления в РКМЕ са по-малко – 167 605, а получените експертни решения са повече от тези през 2017 г. - 205 298.

През 2017 г. НЕЛК е издал 10 056 експертни решения за трайна неработоспособност при планирани 10 100, като издадените през 2016 г. експертни решения са 9 756. Обжалваните решения на НЕЛК са 138, а отменените решения на същата структура са 26.

Извършени са 88 обучения/работни съвещания по въпросите на експертизата на трайно намалената работоспособност през 2017 г., при целева стойност 4.

- **Продукт/услуга - Контрол на експертизата на работоспособността**

Проверките по сигнали и жалби, свързани с експертизата на работоспособността са общо 15 174 при целева стойност 1 000, като тези на НЕЛК са 3 013, а тези на РЗИ – 12 161. За сравнение през 2016 г. броят на проверките е по-малък – 11 935

Проверките по организацията и качеството на експертната дейност на ТЕЛК и качеството на експертизата на временната неработоспособност и работата на ЛКК и личните лекари през 2017 г. са общо 1 712, от които осъществени от НЕЛК са 111 и от РЗИ - 1 601 при целева стойност за годината – 100. През 2016 г. броят на този вид проверки също е по-малък – 1 324.

Проверки по Закона за административното производство се осъществяват само от РЗИ и през 2017 г. техният брой е 136 при 158, извършени през 2016 г. Целевата стойност по този показател е 50. Актове за установени административни нарушения от РЗИ през 2017 г. не са издавани, докато през 2016 г. техният брой е 10.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Прегледът на изпълнението на програмите в политиката по диагностика и лечение през отчетния период показва, че като цяло дейностите по програмите и проектите се изпълняват съгласно заложените параметри в Програмния бюджет на МЗ за 2017 г.

Приложение № 5 - Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми

1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Продукт/услуга:			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	2	5
2.Разработени инструкции, указания и др.	бр.	3	0
Продукт/услуга – Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки			
1.Лица включени в служебния регистър за трансплантация	бр.	1 100	1104
2.Лица включени през настоящата година	бр.	280	177
3.Имунологични изследвания за включване в служебния регистър	бр.	600	643
4.Имунологични изследвания за актуализиране на имунологичния статус на включените в служебния регистър	бр.	2 300	2800
5.Осъществени трансплантации на органи, от тях:	бр.	110	58
- -Бъбрек	бр.	75	40
- -Сърце	бр.	20	5
- -Черен дроб	бр.	40	13
- -Бял дроб	бр.	2	0
- -Панкреас	бр.	0	0
- -Тънки черва	бр.	0	0
6.Брой донори, от тях:	бр.	45	52
- -живи	бр.	15	9
7.Осъществени трансплантации на тъкани и клетки, от тях:	бр.	400	678
- -автоложни трансплантации	бр.	90	99
- -алогенни трансплантации	бр.	280	579
8.Осъществен транспорт на стволови клетки	бр.	15	20
9.Изследвания в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	1 000	1743
10.Лица, наблюдавани в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	300	168
11.Изследвания в следтрансплантационния период през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	5 500	5636
12.Лица, наблюдавани през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	1 100	638
13.Възстановяване на разходите от временна нетрудоспособност на живите донори	бр.	15	0
14.Възстановяване на транспортни разходи на живи донори	бр.	15	0
Продукт/услуга - Осигуряване на лечение в чужбина на български граждани над 18-годишна възраст извън обхвата на задължителното здравно осигуряване			

1.Брой лица, кандидатствали за осигуряване на лечение в чужбина, в т.ч.	бр.	50	62
- за трансплантации	бр.	35	13
2.Брой лица, получили разрешение на финансиране на лечение в чужбина, в т.ч.	бр.	30	11
- за трансплантации	бр.	15	6
3.Заседания на КЛЧ	бр.	50	31
4.Експертни мнения на външни експерти	бр.	60	35
Продукт/услуга – Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване			
1.Брой пациенти, на които са осигурени лекарствени продукти за лечение на вродени коагулопатии	бр.	210	144
2.Брой пациенти, на които са осигурени лекарствени продукти за парентерално хранене на пациенти със „синдром на късото черво“	бр.	5	2
3.Брой пациенти, на които е осигурено продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания	бр.	13 200	7205
4.Брой пациенти, на които е осигурено продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания	бр.	60	123
5.Брой пациенти с проведени процедури по бъбречно-заместителна терапия	бр.	200	210
Продукт/услуга – Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали			
1.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)	бр.	110	9
2.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта	бр.	230	3
3.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия при ветераните (меш /платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии	бр.	230	0
4.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медико-диагностични дейности с прилагане на контраст	бр.	350	0
5.Брой ветерани от войните, на които са осигурени отдих и лечение	бр.	80	15
6.Брой военноинвалиди и военнопострадали, на които са осигурени отдих, профилактика и рехабилитация	бр.	40	54
Продукт/услуга Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони			
1.Брой субсидирани лечебни заведения	бр.	62	64
2.Обслужвано население от субсидираните болници **	бр.	1 600 000	1 400 106
3.Брой преминали пациенти	бр.	5 000	183592
4.Брой проведени леглодни	бр.	50 000	988370
Продукт/услуга Експертиза на трайно намалената работоспособност			
1.Брой постъпили заявления в РКМЕ	бр.	210 000	172650

2.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от ТЕЛК	бр.	180 000	195649
3.Брой домашни посещения на ТЕЛК	бр.	200	4736
4.Извършен транспорт за домашни посещения	Км	10 000	92003
5.Брой обжалвани експертни решения на ТЕЛК	бр.		9779
6.Брой отменени експертни решения на ТЕЛК	бр.		8286
7.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от НЕЛК	бр.	10 100	10056
8.Брой обжалвани експертни решения на НЕЛК	бр.		138
9.Брой отменени експертни решения на НЕЛК	бр.		26
10Извършени обучения/работни съвещания/	бр.	4	88
Продукт/услуга			
Контрол на експертната на работоспособността			
1.Проверки по сигнали и жалби	бр.	1 000	15174
2.Проверки по организацията и качеството на експертната дейност на ТЕЛК и качеството на експертната на временната неработоспособност и работата на ЛКК, личните лекари	бр.	100	1712
3.Проверки по реда на Административно процесуалния кодекс	бр.	50	136
4.Съставени административни актове	бр.		0

* *по данни на НСИ

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ИАТ, НЕЛК, ТЕЛК, РЗИ и НЦОЗА, обобщава се и се анализира от Дирекция „Медицински дейности“.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	11 354 300	4 647 492	4 699 179
	Персонал	2 637 600	2 564 955	2 564 955
	Издръжка	1 587 200	1 421 576	1 473 263
	Капиталови разходи	7 129 500	660 961	660 961
		0	0	268 124
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	11 354 300	4 647 492	4 638 668
	Персонал	2 637 600	2 564 955	2 564 955
	Издръжка	1 587 200	1 421 576	1 412 752
	Капиталови разходи	7 129 500	660 961	660 961

2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	328 635
	Персонал			
	Издръжка			60 511
	Капиталови разходи			
	Стипендии			268 124
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	38 196 500	41 482 086	41 473 444
	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства -други		1974	1 974
	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства -за лечение на български граждани в чужбина	2 800 000	321 564	321 564
	Субсидии за болнична помощ	27 526 000	29 594 797	29 586 155
	Капиталови разходи	7 870 500	11 563 751	11 563 751
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	38 196 500	41 482 086	41 473 444
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	49 550 800	46 129 578	46 112 112
	Общо разходи (I.+II.+III.):	49 550 800	46 129 578	46 172 623
	Численост на щатния персонал	174	174	152

Отговорност за изпълнението на програмата.

Програмата се изпълнява от Комисията за лечение в чужбина, ИАТ, НЕЛК, ТЕЛК към лечебни заведения за болнична помощ, експерти от Дирекция „Медицински дейности“.

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерството на здравеопазването и директора на дирекция „Медицински дейности“.

1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ“

Цел на програмата: Осигуряване на българските граждани и лицата, пребиваващи на територията на Република България на своевременна, достъпна и качествена медицинска помощ при спешни състояния.

- Дейностите по програмата са насочени към осигуряване на гражданите на максимален достъп до спешна медицинска помощ, отговаряща на стандартите за качество на медицинската помощ.
- В рамките на бюджетната програма се осигурява финансиране на системата за спешна медицинска помощ в Република България, която включва 27 центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП), съответстващи на областите, съставляващи

административното деление на страната, с разкрити към тях 198 филиала (ФСМП) и спешни отделения в лечебните заведения за болнична помощ.

- Целите на програмата съответстват на заложените цели и приоритети в Концепцията за развитие на системата за спешна медицинска помощ 2014-2020 г. и Национална здравна стратегия 2020 г., а именно:

Визия:

До 2020 г. България да е държава с развита модерна спешна медицинска помощ, съпоставима с европейските модели и съобразена с националните особености, която има своя значителен принос за повишаване на качеството на човешкия капитал и постигане на европейските цели за интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиран икономически растеж.

Стратегическа цел:

Осигуряване на равнопоставен достъп на гражданите до спешна медицинска помощ в съответствие с най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, достатъчност, качество и безопасност.

Приоритети:

- Подобряване на структурата и материално-техническа обезпеченост на елементите на интегрираната система за спешна медицинска помощ;
- Осигуряване на устойчиво развитие на човешките ресурси в системата за спешна медицинска помощ;
- Осигуряване на ефективна организация, координация и управление на интегрираната система за спешна медицинска помощ;
- Гарантиране на финансовата устойчивост на интегрираната система за спешна медицинска помощ;
- Осигуряване на готовност на интегрираната система за спешна медицинска помощ за реакция при бедствия и развитие на европейската координация и трансгранично сътрудничество;
- Осигуряване на прозрачност и обществен консенсус, участие на гражданите и медицинските специалисти в процеса на развитие на системата за спешна медицинска помощ.

Системата за спешна медицинска помощ в България функционира в настоящият си вид от 1996 г., когато са създадени 28 самостоятелни Центъра за спешна медицинска помощ. Извършените в следващите години реформи в извънболничната и болнична помощ изцяло промениха структурата, организацията, управлението и начина на финансиране на здравната система. В резултат на това възникнаха редица проблеми и се нарушиха взаимовръзките между съществуващата система за спешна медицинска помощ, финансирана и организирана от държавата и останалите структури на здравната система. Липсата на функционални връзки между отделните лечебни заведения и на адекватна нормативна уредба затруднява пътя на спешния пациент на съответните нива на обслужване и нарушава непрекъснатостта на медицинската помощ. Неустойчивата държавна политика в системата за спешна помощ доведе и до сериозен кадрови дефицит, влошаване на качеството на осъществяваната дейност и нарастващо обществено недоволство.

Правителството на Република България през м. декември 2014 г. прие **Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ в Република България 2014 г. – 2020 г.**, с ясна визия, приоритети и план за действие, съдържащ конкретни мерки за устойчиво развитие на съвременна система за спешна помощ. Концепцията се базира на въвеждането на интегриран модел за обслужване на спешни пациенти в равнопоставени структури за извънболнична и болнична помощ чрез укрепване на сега съществуващите центрове за спешна медицинска помощ и чрез функционално обособяване на

специализирани спешни структури към определени болници, гарантиращи непрекъснатост и високо качество на спешната медицинска помощ.

Опазването и развитието на човешките ресурси в системата на спешната медицинска помощ чрез създаване на сигурност, благоприятни условия на труд, добро заплащане, обучение и ясни възможности за кариерно развитие остава приоритет на Министерство на здравеопазването през 2017 г.

Министерство на здравеопазването търси и други механизми за повишаване на мотивацията на работещите в системата за спешна помощ, в т.ч. чрез облекчения за специализация на лекарите, започващи работа в ЦСМП, осигуряване на работно облекло, безплатна храна и тонизиращи напитки и др.

Осигуряването на адекватна материално-техническа база и оборудване на системата за спешна помощ е друг основен приоритет на политиката в спешната помощ. Липсата на собственост върху помещенията, в които се намират филиалите са и причина за лошата материална база и битови условия, при които работят спешните екипи.

В изпълнение на приетата концепция са предприети и действия за подобряване на организация на дейностите по оказване на спешна медицинска помощ.

Един от основните проблеми в системата за спешна медицинска помощ беше липсата на интеграция и ясен „път на движение“ на спешния пациент по различните нива на обслужване – от екипа на ЦСМП до най-високо-технологичното болнично звено, където да бъде оказана високоспециализирана спешна помощ, както и правила за диагностично-терапевтично поведение при пациенти със спешни състояния.

С Наредба № 3 от 06.10.2017 г. бе приет нов медицински стандарт по спешна медицина, който регламентира обема и обхвата на спешната помощ, предоставяна на всеки български гражданин и обезпечена със средства от държавния бюджет. Със стандарта се въведе система за триаж на спешно болните и норми за време за изпълнение на спешните повиквания. Регламентира се за пръв път участието в спешните екипи на нов вид професионалисти в системата за спешна медицинска помощ – парамедици. В тази връзка Министерство на здравеопазването активно съдейства за разработването на Държавни образователни изисквания за обучение по професията „Парамедик“, които бяха утвърдени с наредба на министъра на образованието и науката.

Едновременно с това се изготви пакета от протоколи и алгоритмите на поведение, касаещи спешния пациент, както в извънболничната, така и в болничната спешна медицинска помощ и методика за картиране и териториално разпределение на спешните екипи.

Част от утвърдената през март 2016 г. Национална здравна карта е Картата на спешната медицинска помощ. Картата на спешната медицинска помощ включва центровете за спешна медицинска с техните филиали и мобилни спешни екипи, разположени на определени точки, осигуряващи своевременен достъп на населението в обслужваната територия.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне.

• **Продукт/услуга „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ“**

През 2017г. беше разработен нов медицински стандарт Спешна медицина, предвид Решението на Върховния административен съд от 07.03.2017г., с което се отмени окончателно Глава четвърта „характеристика на структурите за болнична медицинска помощ, осъществяващи медицински дейности от обхвата на медицинската специалност „Спешна медицина“ от Наредба № 12 от 30.12.2015г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“. Отменената част от стандарта определяше видовете

структури в лечебните заведения за болнична помощ, нивата на компетентност, архитектурно-инфраструктурната среда, организацията на пациентопотока в болничните заведения, критерии за качество и качествен контрол.

Новият медицински стандарт е утвърден с Наредба № 3 от 6.10.2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Спешна медицина", обн., ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г.

Чрез утвърдената през първо полугодие Методика за финансиране на лечебните през 2017 г. продължава да се финансира дейността на екипите за спешна медицинска помощ, работещи в Спешните отделения към болниците, с осигурено финансиране на средномесечен разход за лекар по 1500,00 лв. и за медицински специалист по 900,00 лв.

Изготвена е и оценка на потребностите от оборудване и ремонтни дейности на останалите обекти, които да се финансират по ОПРР 2014-2020.

Обработените отчети за дейността на ЦСМП през 2017г. са 648, при целева стойност 786 за 2017г.

Изготвени са 54 обобщени отчети и анализи при целева стойност 56, проведени са 2 работни срещи, при планирани 2.

През м. януари 2017 г. приключи процедурата по атестация на всички директори на ЦСМП, подлежащи на атестация през 2016 г. В този смисъл показателя е изпълнен над заложените целеви стойности.

- **Продукт/услуга „Обучение на персонала“**

Този продукт/услуга е нов и по него няма реализирана дейност през 2017 г. Той е свързан с новосъздадения Национален център за обучение и квалификация в системата на спешната помощ. Кадровото осигуряване на тази дейност започна през втората половина на 2017 г. с назначаването на директора на центъра.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива, при които не може да се прецени състоянието“**

През 2017г. в рамките на програмата са осъществени дейности по диагностика и лечение на спешни състояния, като приетите повиквания са 750 852 при целева стойност 850 000. Изпълнените повиквания от екипите на Центровете за спешна медицинска помощ за 2017 г. са 731 044 или 97,4% от приетите повиквания, като процентното съотношение се запазва спрямо предхождащите 2015 и 2016г.

Извършените амбулаторни прегледи през 2017г. са 569 088, при целевата стойност за годината – 600 000.

Извършените реанимации през 2017 г. са 3 734, при целева стойност за 2017 г. – 3 500. Хоспитализираните пациенти, които са потърсили помощ от центровете за спешна медицинска помощ са 208 702 т.е. 28,5% от обслужените от ЦСМП пациенти са хоспитализирани. Средната стойност на медикаменти за един преминал болен (повиквания плюс амбулаторни прегледи) е 2,21 лв. При целева стойност 6,00лв.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на специализиран медицински транспорт“**

Осъществените транспорти за републикански консултанти за 2017 г. са 462 броя, при заложена целева стойност 800 г. и изпълнение през 2016 г. – 509.

Осъществените специализирани транспорти за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура през 2017 г. са 3 252 броя., които са съответстващи на тези през 2016 г. – 3 486.

Осъществени транспорти за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения за годината са 9 686 броя, като това са транспорти от лечебни заведения за болнична помощ с по-ниско ниво на компетентност към такива с по-високо. През 2016 г. тези транспорти са значително повече – 11 464.

Незначителен е броят на осъщественият медицински въздушен транспорт за нуждите на спешна медицинска помощ за периода – 12 броя при заложените за годината 30 броя, като е с 4 повече от този през 2016 г.

Броят на случаите на транспортирани български граждани извън страната е 4 при 6 през 2016 г. Изминати са 16 425 122 км. за изпълнения на повикванията, като този показател е нов в отчета за 2017 г.

• **Продукт/услуга „Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ“**

И през 2017 г. системата за спешна медицинска помощ продължи да изпълнява значителна по обем дейност, свързана с дейности, които не попадат в обхвата на конкретната дейност по оказване на спешна медицинска помощ, като вземане на кръвни проби за алкохол и упойващи вещества – 5 846 бр. (целева стойност – 7 000) и транспортиране на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза – 2 833 (целева стойност – 2 000). Стойностите на тези показатели са по-високи през 2016 г. – съответно 7 356 за взетите кръвни проби и 2 966 за транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза.

• **Продукт/услуга „Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗБП, но не са хоспитализирани в същото лечебно заведение“**

През 2017 г. броят на пациентите със спешни състояния, преминали през спешните отделения и които пациенти не са хоспитализирани в същото лечебно заведение е 747 203 при целева годишна стойност 668 200 и съизмеримо изпълнение през 2016 г. - 704 319.

Пациентите със спешни състояния, консултирани по искане на ФСМП в лечебни заведения за болнична помощ без разкрити спешни отделения, но не хоспитализирани в същото лечебно заведение са 42 130 при целева стойност 67 000 и съизмеримо изпълнение през 2016 г. – 39 506.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности:

Прегледът на изпълнението на програмите в политиката по диагностика и лечение през отчетния период показва, че като цяло дейностите по програмите и проектите се изпълняват съгласно заложените параметри в Програмния бюджет на МЗ за 2017 г.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1600.02.03 Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Продукт/услуга:			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ			
разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.	бр.	4	2
Разработване на[1]:			
- методика за субсидиране на спешните отделения в болниците			1
- Наредба за спешната медицинска помощ	бр.		0
- Актуализация на Правилника за устройството и дейността на ЦСМП			0
- медицински стандарт „Спешна медицина“			1
Разработени методики, указания и др. , в т.ч.	бр.	2	2

- Разработване на Методика за изготвяне на карта на спешната медицинска помощ	бр.		1
Изготвяне на оценка на потребностите от оборудване и ремонтни дейности на останалите обекти, които да се финансират по ОПРР 2014-2020[3]	бр.		1
обработени отчети за дейността на ЦСМП		786	648
изготвени обобщени отчети и анализи		56	54
проведени работни срещи		2	2
атестирани директори на ЦСМП		5	27
Продукт/услуга: Обучение на персонала			
Проведени обучителни мероприятия	бр.		0
работещи в ЦСМП, преминали обучение	бр.		0
работещи в СО, преминали обучение	бр.		0
Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието			
1.приети повиквания	бр.	850 000	750 852
2.Изпълнени повиквания за			
-спешни повиквания	бр.	840 000	731 044
-обслужени пациенти при спешни повиквания			
-изминати км за изпълнение на повиквания	км		16 425 122
3.Извършени амбулаторни прегледи	бр.	600 000	569 088
4.Извършени реанимации	бр.	3 500	3 734
5.Хоспитализирани пациенти	бр.		208 702
6.Средна стойност на медикаменти за 1 преминал болен (повиквания+амбулаторни прегледи)	лв.	6	2,21
Продукт/услуга: Осигуряване на специализиран медицински транспорт			
1.Осъществени транспорти на републикански консултанти	бр.	800	462
2.Осъществени специализирани транспорти за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура	бр.	50 000	3 252
3.Осъществени транспорти за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения	бр.	15 600	9 686
4.Осъществен медицински въздушен транспорт за нуждите на спешна медицинска помощ	бр.	30	12
5.Осъществени транспорти на български граждани извън страната	бр.	35	4
6.Изминати км за специализиран наземен медицински транспорт	км		16 425 122
Продукт/услуга: Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ			
1.Взети кръвни проби на водачи на МПС	бр.	7000	5 846
2.Осъществен транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза	бр.	2000	2 833
Продукт/услуга:			

Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение			
1. Пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	668 200	747 203
2. Пациенти със спешни състояния, консултирани по искане на ФСМП в лечебни заведения за болнична помощ без разкрити спешни отделения, но не хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	67 000	42 130

[1] Мярка от националната програма за реформи

[2] Мярка от националната програма за реформи

[3] Мярка от националната програма за реформи

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ЦСМП и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА, обобщава се и се анализира от Дирекция „Медицински дейности“.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.02.03 Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	137 825 900	136 375 085	136 577 154
	Персонал	118 617 700	117 875 854	118 029 882
	Издръжка	19 208 200	18 495 319	18 543 360
	Капиталови разходи	0	3 912	3 912
	Стипендии	0	0	44 040
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	137 825 900	136 375 085	136 375 086
	Персонал	118 617 700	117 875 854	117 875 854
	Издръжка	19 208 200	18 495 319	18 495 320
	Капиталови разходи		3 912	3 912
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	246 108
	Персонал			154 028
	Издръжка			48 040
	Капиталови разходи			
	Стипендии			44 040
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	23 095 400	26 541 348	26 541 348
	Издръжка	95 400	0	0
	- други разходи	95 400	0	0

	Лихви			
	Субсидии за болнична помощ	23 000 000	26 541 348	26 541 348
	Капиталови разходи			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	23 095 400	26 541 348	26 541 348
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	160 921 300	162 916 433	162 916 434
	Общо разходи (I.+II.+III.):	160 921 300	162 916 433	163 118 502
	Численост на щатния персонал	7 129	7 129	6 822

Отговорност за изпълнението на програмата:

Програмата се изпълнява от Центрове за спешна медицинска помощ, лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения, експерти от Дирекция „Медицински дейности“.

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорният заместник-министър на Министерството на здравеопазването и директора на дирекция „Медицински дейности“.

1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ“

Цел на програмата: Осигуряване на равнопоставен достъп и качествено лечение и грижи на всички хора с психични разстройства.

Оперативни цели:

- Осигуряване на непрекъснатост и комплексност на процеса на психиатрично обслужване;
- Оптимизиране на болничния престой и развиване на съвременни терапевтични програми в общността;
- Подобряването на качеството и условията на лечение, чрез усъвършенстване механизмите на финансиране на отделни дейности в стационарната психиатрична помощ.

Визия:

Необходимостта психичното здраве да бъде включено сред най-важните приоритети на общественото здраве през последните десетилетия получава все по-голямо признание в Европа и в света.

Осигуряването на политиката за психично здраве изисква развитието на адекватна система от грижи и услуги, позволяващи успешно интегриране и социализация на болните с психични разстройства.

Приоритети:

Преструктурирането на ресурсите и реорганизацията в системата за психиатрична помощ в България следва да се осъществява в посока на развитието на формите на общественно базирана психиатрия, която да допълни, а в последствие да замени

институционалното обслужване на хората с психични проблеми. Тя трябва да се основава на принципите на достъпност на здравни услуги, координираност и непрекъснатост на грижите, ефективност и на зачитането правата на човека.

Ефективните психично-здравни услуги следва да идентифицират, наблюдават и подкрепят хора, изложени на риск за своето психично здраве, на ранен етап. За целта системата на първична медицинска помощ трябва да се развие като първа точка за достъп до системата на психично-здравни услуги, тъй като услугите в нея не са свързани с тежка стигма, достъпни са и позволяват ефективна краткосрочна интервенция. Специалистите в първичната медицинска помощ трябва да получат подходящо обучение в диагностиката и лечението на тези заболявания, както и указания за насочване към специализирана психиатрична помощ.

Специализираното лечение и наблюдение на острите случаи на психичната болест трябва да се осъществява от специалисти психиатри в извънболничната помощ, психиатрични стационари към многопрофилни болници или като част от мултифункционални екипи в психиатрични структури, осигуряващи комплексно обслужване на хората с психични разстройства. Усилията трябва да са насочени към максимално задържане на пациент в контакт с психично-здравната служба в общността, предотвратяване и овладяване на кризи, изискващи хоспитализация чрез мобилни екипи за кризисни интервенции и при необходимост – краткосрочно лечение в стационарни условия.

Съществуващата мрежа от държавни психиатрични болници следва да бъде оптимизирана и постепенно да намалява своя капацитет за осигуряване на продължително специализирано лечение на болни с тежки психични болести. Тя трябва да е насочена към стабилизиране на състоянието на болните и продължаване на грижите в общността, без това да е свързано с предоставяне на резидентни грижи и институционализация на болните.

Услугите следва да бъдат предлагани комплексно и психичната болест да се разглежда като проблем на индивида и неговата общност. За целта, в процеса трябва да бъдат мобилизирани общите и специализирани медицински ресурси, както и социалните и човешки ресурси в общността. На тази база следва да бъдат изградени мултидисциплинарни екипи за психично-здравни услуги с участието на немедицински и парамедицински специалисти, които да бъдат обучени за водене на психиатричен случай и управление на психичната болест.

Процесът на изграждане на капацитет за грижи в общността трябва да се планира на база на установените потребности и визия за деинституционализация и ресоциализация на болните с психични разстройства. Деинституционализацията и насочването към психично-здравни услуги в общността следва да е основано на спазването на правата на пациентите, оценка на техните индивидуални нужди и осигуряване правото им на избор. С особено внимание трябва да се подходи към процеса на подготовка и прехвърляне на болните, пребиваващи трайно в институциите, за обслужване в общността. Необходимо е изграждане на капацитет за управление на този процес, в който да бъдат ангажирани всички заинтересовани страни.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Продукт/ услуга „Разработване на нормативна база“**

Като специфична административна дейност в тази област бе разработена Методика за субсидиране на лечебните заведения за 2017 г., с която бе усъвършенстван механизма на финансиране лечението на болните с психични заболявания в ЦПЗ и ЛЗБП.

Правилници и наредби, свързани с психиатричната помощ през отчетния период не са разработвани.

През месец януари 2017г. е извършена атестация на всички директори на ДПБ.

- **Продукт/услуга „Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ“**

През 2017 г. Министерство на здравеопазването субсидира за диагностика и лечение на болни с психични заболявания 12 ЦПЗ и 22 психиатрични отделения/клиники към МБАЛ /разкрито 1 ново психиатрично отделение в „МБАЛ-Юлия Вревска“ ЕООД, гр. Белене/. Процесът на деинституционализация предполага наличие на повече психиатрични отделения в МБАЛ за краткотрайно лечение на психично болните, след което те ще се насочват за извънболнично лечение и към дневни центрове и защитени жилища.

В централите за психично здраве процесът трябва да е насочен към намаляване на болнични легла и увеличаване на амбулаторната дейност и дейности по програми за интеграция и ресоциализация на лицата с психични разстройства.

Броят на леглата в ЛЗБП и ЦПЗ през 2017г. са 1653 и са намалени с 465 в сравнение с 2016г. Съответно е намален броят на преминалите пациенти на дневно стационарно лечение с 514 души, на преминалите пациенти на стационарно лечение с 2660 души, на проведените леглодни със 117 750 бр., както и на проведените рехабилитационни курсове с 5034 бр. в сравнение с 2016г.

Проведеното спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда през 2017г. са повече с 824 души.

Показателите за преминали болни включват и тези, които са настанени за експертиза, за задължително и принудително лечение. Броят на преминали болни на задължително и принудително лечение в ДПБ е по-голям, в сравнение с тези в ЦПЗ и МБАЛ, тъй като съдят с решението си ги настанява предимно там и са подходящи за по-дълготрайно лечение (задължителното лечение е със срок от 1месец до 1 година).

В ЦПЗ преобладават лицата, насочвани за експертиза и спешно стационарно лечение до 24 ч., за сметка на лица на задължително лечение, чийто брой в ЦПЗ и в МБАЛ е по-малък.

Очакваният резултат е прекратяване на дълготрайната изолация на хората с психични разстройства в болнични лечебни заведения и осигуряване на живот и лечение в общността.

- **Продукт/услуга „Стационарна психиатрична помощ в ДПБ“**

Услугите са свързани с болнично лечение на лица с психични разстройства.

Чрез показателите се отчита обемът на осъществената от ДПБ специфична медицинска дейност по психиатрия.

В страната има 12 ДПБ, които са лечебни заведения по чл. 5, ал 1 от ЗЛЗ. Подобряването на условията на лечение предполагат освен реновиране на съществуващия сграден фонд в ДПБ, да бъдат увеличени финансовите средства за издръжка на болните.

Броят на леглата през 2017г. във всички ДПБ се запазва същия като през 2016 г. – 2335, докато през 2016 г. са намалени с 48 спрямо 2015г. Процесът на деинституционализация изисква броят на леглата в ДПБ, където единствено се осъществява дълготрайно болнично лечение на лица с психични разстройства, постепенно да намалява.

В подкрепа на процеса на деинституционализация на психиатричната помощ е дадена възможност в чл. 5, ал. 4 от ЗЛЗ на ДПБ да регистрират социални услуги по Закона за социалното подпомагане /дневни центрове и защитени жилища/. Към момента само две ДПБ имат регистрирани социални услуги. Това са ДПБ-Церова Кория - защитено жилище и ДПБ - Царев брод. В ДПБ-Раднево също има защитено жилище, но още не е регистрирано.

Очакваният резултат е прекратяване на дълготрайната изолация на хората с психични разстройства в болнични лечебни заведения и осигуряване на живот и лечение в общността.

Извършените прегледи през 2017г. в ДПБ включват – първични, вторични, консултативни и профилактични. В сравнение с извършената дейност за миналата година има намаление на общия брой леглодни от 626 571 през 2016 г. на 613 855 през 2017 г.,

както и намаление и на общия брой преминали болни от 11 036 през 2016 г. на 10 319 през 2017 г.

Същевременно се наблюдава увеличение на извършените прегледи с последваща хоспитализация или без такава /вкл. профилактични прегледи/ - от 22 646 през 2016 г. на 24 765 през 2017 г. Увеличен е и броят на трайно пребиваващи над 1 година в лечебните заведения /непрекъснато или последващи една след друга/ - от 185 през 2016 г. на 300 през 2017 г.

Причините за увеличението по последните показатели са следните:

- тази дейност се осъществява в Консултативно-диагностичния блок на ДПБ;
- наблюдава се тенденция към значително нарастване на невротичните, свързани със стрес и соматоморфни разстройства, депресивни разстройства, зависимости;
- част от тези пациенти започват и продължават лечението си в амбулаторни условия;
- увеличение на консултативните прегледи за пациенти, насочени от други лечебни заведения, спешна помощ, лични лекари, ТЕЛК, което е резултат от улеснените и подобрени взаимовръзки с тях;

- завишения брой болни на задължително и принудително лечение, особено в ДПБ-Ловеч, където е единственото в страната съдебно отделение за лечение на извършили престъпления в състояние на невменяемост пациенти, както и поради факта, че част от консултираните пациенти са неосигурени и само в ДПБ могат да получат квалифицирана специализирана помощ.

- към настоящия момент социалните домове за психично болни лица /към МТСП/ не могат да осигурят в достатъчен обем ресурс и подходящи специализирани услуги и е честа практика от тези домове да се насочват пациенти за прием и лечение в ДПБ, поради което се увеличава броя на трайно пребиваващите.

От 01.01.2017г. са повишени възнагражденията на работещите в ДПБ с 18,24%.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху не постигането на планираните/заявените целеви стойности.

Външните фактори, които оказват въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната, проверки и препоръки на Европейската комисия, Омбудсман, правозащитни организации и решения на съда. Затруднения възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които довеждат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1600.02.04 Бюджетна програма „Психиатрична помощ ”	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Продукт/услуга			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	0
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	1	0
Продукт/услуга			
Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ			
1.Финансирани ЛЗБП с разкрити психиатрични отделения/клиники	бр.	23	22
2.Финансирани ЦПЗ	бр.	12	12

3.Брой легла за активно лечение в ЛЗБП и ЦПЗ	бр.	2150	1 653
4.Пациенти с психични заболявания на дневно стационарно лечение	бр.	9500	10 192
5.Пациенти с психични заболявания на стационарно лечение	бр. хосп.	29000	27 650
6.Брой проведени леглодни	бр.	316 000	547 802
7.Брой рехабилитационни курсове чрез ТТ, АртТ и др.	бр.	16 000	14 666
8.Спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда	бр.	2100	2 265
Продукт/услуга			
Стационарна психиатрична помощ в ДПБ			
1.Лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ;	бр.	12	12
2.Легла	бр.	2050	2335
3.Общ брой леглодни	бр.	656 000	613 835
4.Общ брой преминали болни, в т. ч.:	бр.	12300	10 319
5.Преминали с престой до 2 месеца	бр.	8200	6180
6.Преминали с престой над 2 месеца	бр.	4100	4139
7.Извършени прегледи с последваща хоспитализация или без такава	бр.	4650	24 765
8.Брой на трайно пребиваващи над 1 година в л.з. /непрекъснато или последващи една след друга/	бр.	600	300

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ДПБ, МБАЛ и ЦПЗ и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА. Информацията се обобщава и анализира от Дирекция „Медицински дейности“.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.02.04 Бюджетна програма „Психиатрична помощ“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	27 406 500	26 965 918	27 428 403
	Персонал	18 192 900	18 389 662	18 421 059
	Издръжка	9 213 600	8 576 256	8 635 345
	Капиталови разходи	0	0	371 999
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	27 406 500	26 965 918	26 965 918
	Персонал	18 192 900	18 389 662	18 389 662
	Издръжка	9 213 600	8 576 256	8 576 256
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	462 485
	Персонал			31 397
	Издръжка			59 089

	Капиталови разходи			371 999
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	26 000 000	26 413 807	26 413 807
	Издръжка	0	0	0
	Субсидии за болнична помощ	26 000 000	26 413 807	26 413 807
	Капиталови разходи			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	26 000 000	26 413 807	26 413 807
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	53 406 500	53 379 725	53 379 725
	Общо разходи (I.+II.+III.):	53 406 500	53 406 500	26 853 247
	Численост на щатния персонал	1 435	1 435	1 331

Отговорност за изпълнението на програмата:

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерството на здравеопазването. Програмата се изпълнява от Дирекция „Медицински дейности“.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции, реализирани по линия на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.:

- По Приоритетна ос 1 „Регионална здравна инфраструктура” на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.;
- В рамките на операции, които ще се реализират по линия на Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.

1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”

Цел на програмата: Гарантиране на лечението на българските граждани с безопасни кръв и кръвни продукти чрез развитие на устойчива и интегрирана система за трансфузионна хематология.

Оперативни цели:

- Създаване на позитивни обществени нагласи към безвъзмездното и доброволно кръводаряване и повишаване на броя на кръводарителите;
- Осъществяване на ефективен контрол върху качеството, безопасността и рационалната употреба на кръвта и кръвните съставки с оглед избягване на инциденти и нежелани реакции, свързани с употребата на кръв и кръвни съставки;
- Осигуряване на лечебните заведения с достатъчни количества диагностицирани кръв и кръвни съставки и на медицински изделия за кръвовземане и съхранение, както и реактиви за качествена имунохематологична диагностика.

Визия:

Трансфузионната система в България се състои от 5 центъра /1 НЦТХ и 4 РЦТХ/ и 23 отделения по трансфузионна хематология (ОТХ) към МБАЛ и 56 лаборатории по трансфузионна хематология към МБАЛ и СБАЛ, чиято реформа започна от 2000г. с промяна на териториалния обхват на дейност, въвеждане в експлоатация на нови сгради, преоборудване, концентрация на диагностиката и производството, въвеждане на нови технологии и висока интензификация на работата, модернизация на системата и стриктното ѝ привеждане към изискванията на Европейския съюз. Трансфузионната система у нас е на съвременен европейско ниво, осигуряваща самозадоволяване на страната с кръв и кръвни съставки и еднакво високо и гарантирано качество на употребяваните в лечебните заведения кръвни продукти.

Диагностиката на дарената кръв се извършва в съответствие с Европейска директива 2002/98/ЕК за стандартите за качество и сигурност на даряването, преработката, диагностиката и съхранението на кръвта и кръвните продукти с едни от най-чувствителните скрининг тестове, съществуващи на световния пазар. Използват се модерни консумативи за кръвовземане, с удължен срок на годност от 35 до 42 дни.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

• Продукт/услуга „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

През 2017 г. беше изготвено изменение на медицински стандарт „Трансфузионна хематология“, утвърден с Наредба № 9 от 25.04.2006г., свързано с транспониране на Директива 2016/1214/ЕС на Европейската комисия за въвеждане насоките на добра практика, чрез допълване на текст към Директива 2005/62/ЕО, свързан със стандартите и спецификациите на системата за качество на кръвните центрове и лабораториите по трансфузионна хематология.

През м. януари 2017 г. приключи процедурата по атестация на всички директори на ЦТХ и НЦТХ, подлежащи на атестация през 2016 г. В този смисъл показателя е изпълнен над заложените целеви стойности.

Стартирала е процедурата за утвърждаване на количествата и видовете медицински изделия за вземане, диагностициране, преработване и съхраняване на кръв и кръвни съставки по реда на Наредба №5 от 2005 г., като са търсени решения и възможности за преразглеждане на планираните и осигурени средства по бюджетната програма, чиято стойност не е актуализирана през последните пет години.

• Продукт/услуга „Промоция на доброволно и безвъзмездно кръводаряване“

През 2017 г. са проведени общо 8 национални кампании и 1 494 акции по промоция и стимулиране на доброволното и безвъзмездно кръводаряване.

- Кампания за промоция на безвъзмездното и доброволно кръводаряване под надслов „Един ще ... БлагоДАРЯ“ в партньорство със Столичната организация на БЧК, Студентски съвети и административните ръководства на университетите;
- Кампания „Бъди силен-дари кръв“ в партньорство със Студентски съвети и административните ръководства на университетите;
- Кампания за доброволно кръводаряване под надслов „Спасявал ли си някога живот?... Дари кръв.“ - в партньорство с административните ръководства на ведомства;
- Кампания за привличане на нови нискорискови кръводарители под надслов „Хайде с нас и твоята кръв е важна. Дари кръв.“ - в партньорство със СО на БЧК,

доброволци от БМЧК, административни ръководства и медицински персонал в училищата;

- Кампания „Запалете свещичка. Дарете кръв. Подарете живот!“ - сред християнската общност на „Цветница“ в партньорство със Софийска света Митрополия, БЧК, Столична голяма община.
- Кампания „Най-добри сред хората са най-полезните за тях“ - сред мюсюлманската общност с партньори: Главно мюфтийство на Мюсюлманското вероизповедание в Република България, Районно мюфтийство - София и Висш ислямски институт;
- Кампания за честване на Световния ден на кръводарителя – 14 юни.

В дългосрочен план стои предизвикателството за спечелване на медийно лоби за каузата на доброволното и безвъзмездно кръводаряване.

Осигуряването на мобилни екипи и провеждането на акции за кръводаряване на достъпни за хората места отговоря на изискванията на съвременното общество.

През 2017 г. продължава доброто сътрудничество на екипите с традиционните партньори – организациите на Български Червен Кръст, ръководствата на ВУЗ и студентски организации, Българска организация за доброволно кръводаряване, Български алианс за кръводаряване, Национална пациентска организация, Икономически форум, религиозните общности – БПЦ и Мюфтийството.

• **Продукт/ услуга „Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове“**

Общият брой кръводарители през 2017 г. е 164 031 при целева стойност - 174 000. През първото шестмесечие на 2017 г. кръводарителите са с 12 228 души повече в сравнение със същия период на 2016 г. Причините за по-ниския брой кръводарявания през втората половина на 2017 г. са комплексни:

- Поради късно обявяване на обществени поръчки за медицински изделия (по Наредба № 5/2005 г. за условията и реда за безвъзмездно предоставяне на медицинските изделия за вземане, диагностициране, преработване и съхраняване на кръв и кръвни съставки) доставките от фирмите започват във втората половина на годината. Проблемите с доставката на сакове за кръвовземане временно спират работата с кръводарители през почивните дни (събота и неделя), както и в празнични дни;

- Ограничават се и се отлагат планирани и организирани инициативи по време на кампании;

- Поради липса на сетове за апаратно кръводаряване (чрез аферезни апарати) не се призовават за даряване кръводарителите за афереза.

Посочените неблагоприятни усложнения в снабдяването с медицински изделия се отразяват и на количествата взета кръв – 82 315 литра в сравнение с планираните 88 000 литра, на диагностицираните и преработени единици кръв – 162 233 единици в сравнение с планираните 172 000 единици, както и леко понижените количества на предоставените за употреба в лечебните заведения кръв и кръвни съставки – 287 545 единици в сравнение с планираните 296 000 единици.

През 2017 г. е възстановена доставката на сакове с вградени филтри за обезлевоцитяване и поради това са получени по-големи количества обезлевоцитен еритроцитен концентрат в сравнение с 2016 г.

Подобни са данните за повишени количества получени през 2017 г. тромбоцитни концентрати от цяла кръв, прясно замразена плазма и плазма с намалени фактори на кръвосъсирване, която се предоставя в БУЛБИО ЕООД за преработване в лекарствени препарати.

Общият брой на лабораторните изследвания на дарената кръв през 2017 г. е по-висок от планираните за 2017 г. (3 105 784 срещу 3 000 000).

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху не постигането на планираните/заявените целеви стойности:

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната, както и на европейското законодателство. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Продукт/услуга № 1			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	2
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	1	6
3.Изтеглени от употреба, унищожени или предоставени за научно-медицински нужди кръв и кр. съставки	единици	12 000	5 033
4.Приети и обработени документи във връзка с водене на регистър на лечебните заведения, извършващи дейности по ЗККК	бр.	150	82
5. Разрешения за изтегляне от употреба, унищожаване и предоставяне за учебни или научни цели на кръв и кръвни съставки, които не отговарят на медицинския стандарт по трансфузионна хематология	бр.	150	280
Продукт/услуга № 2			
Промоция на доброволното и безвъзмездно кръводаряване			
1.Брой проведени кампании	бр.	8	8
2.Брой проведени акции	бр.	180	1 494
Продукт/услуга № 3			
Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове			
1.Брой кръводарители	бр.	174 000	164 031
2.Количество взета кръв с концентрат	литри	88 000	82 315
3.Диагностицирани и преработени единици кръв	единици	172 000	162 233
4.Единици кръв и кр. съставки, предоставени за употреба	единици	296 000	287 545
5.Транспорт за доставка на кръв и кръвни съставки	Км	677 204	628 320
6.Брой лабораторни изследвания на дарената кръв - общо	бр.	3 000 000	3 105 784
от тях: имунохематологични изследвания	бр.	2 200 000	2 394 343
от тях: изследвания за трансмисивни инфекции	бр.	750 000	711 441

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се намира от информационните системи и отчетните документи на НЦТХ, РЦТХ, МБАЛ с ОТХ, ИАЛ. Информацията се обобщава и се анализира от дирекция „Медицински дейности“ и дирекция „Лекарствена политика“.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	10 698 900	11 419 813	11 419 813
	Персонал	6 329 600	7 025 884	7 025 884
	Издръжка	4 369 300	4 393 929	4 393 929
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	10 698 900	11 419 813	11 419 813
	Персонал	6 329 600	7 025 884	7 025 884
	Издръжка	4 369 300	4 393 929	4 393 929
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	11 070 000	10 579 537	10 579 537
	Издръжка	8 070 000	8 070 000	8 070 000
	- разходи за централна доставка на лекарствени продукти	8 070 000	8 070 000	8 070 000
	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства -други		32 400	32 400
	Субсидии за болнична помощ	3 000 000	2 477 137	2 477 137
	Капиталови разходи			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	11 070 000	10 579 537	10 579 537
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	21 768 900	21 999 350	21 999 350
	Общо разходи (I.+II.+III.):	21 768 900	21 999 350	21 999 350
	Численост на щатния персонал	511	511	467

Отговорност за изпълнението на програмата:

Национален център по трансфузионна хематология, Регионални центрове по трансфузионна хематология, Изпълнителна агенция по лекарствата, Министерство на здравеопазването.

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява до влизане в сила на устройствения правилник на Министерство на здравеопазването приет с постановление № 148/24.07.2017г. на Министерски съвет от Дирекция “Медицински дейности“, а след 24.07.2017г. от Дирекция „Лекарствена политика“.

1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цел на програмата: Осигуряване на продължително медицинско наблюдение, профилактика, диагностика, лечение, рехабилитация и специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми, отглеждани в домовете за медико-социални грижи за деца или такива от семейна среда.

Основните дейности по програмата се реализират в системата на домовете за медико-социални грижи за деца (ДМСГД), които са лечебни заведения по чл. 5 от Закона за лечебните заведения. ДМСГД са второстепенни разпоредители с бюджет към МЗ, 16 на брой към 31.12.2017 г.

В системата на ДМСГД се предоставят грижи на деца с тежки хронични заболявания и увреждания, които не могат да бъдат осигурени в семейна среда. Отглеждат се малки деца до 3-годишна възраст в медико-социален риск, както и недоносени деца до извеждане от недоносеност и връщане в семейството им. Дейността на ДМСГД включва и възпитание, обучение и подготовка на децата за социална интеграция и реинтеграция в семейна среда. Има и дневни центрове, в които се предоставят медицински (диагностика, рехабилитация) и немедицински (психологични и логопедични) грижи за деца с увреждания от семейна среда.

Към 31.12.2017 г. в ДМСГД са настанени за отглеждане 539 деца, като техният брой е намалял в сравнение с 2016 г., когато са били 580. Основно се предоставят грижи на деца с тежки хронични заболявания и увреждания, за които на този етап не може да бъде осигурена семейна среда - 414 деца с увреждания, което е 77 % от всички деца настанени за отглеждане. По-голямата част от децата с увреждания са под 3-годишна възраст, но има и 162 деца над 3 г. През 2017 г. относителният дял на децата с увреждане се е увеличил в сравнение с 2016 г., когато е бил 70 % .

Към 31.12.2017 г. броят на недоносените деца, за които се полагат грижи в ДМСГД, се е увеличил на 49, докато през 2016 г. те са били 36. Децата с увреждания от общността, които в края на 2017 г. получават дневни, седмични и почасови грижи в дневните центрове към ДМДГД, също са повече от децата в края на 2016 г. Най-висок е относителният дял на децата с увреждания, получаващи почасови грижи – 550 към 31.12.2017 г. при 536 към 31.12.2016 г. Децата с увреждания, получаващи дневни грижи в края на 2017 г. са 145, при 129 в края на 2016 г., а най-нисък е относителният дял на децата на седмична грижа, които към 31.12.2017 г. са 23, а към 31.12.2016 г. са били 39.

Министерството на здравеопазването участва в процесите на деинституционализация чрез изпълнение на Актуализирания план за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“, както и своя секторен документ Концепция за деинституционализация на децата от ДМСГД (приета от МС на 1 септември 2010 г. като част от Концепцията за реструктуриране на болничната помощ).

С този план е потвърден ангажиментът за закриване на всички ДМСГД. Във връзка с това и в изпълнението на проект „Пътят към семейство“ на 01.02.2017 г. беше закрит ДМСГД „Св. София“. Целта на проекта беше извеждане на децата от дома и замяна на ДМСГД „Св. София“ с Комплекс за социални и здравни услуги за деца и семейства „Св. София“, като той беше реализиран от Фондация „За нашите деца“ в партньорство с Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика, Държавната агенция за закрила на детето и Столична община.

Визия

Предоставяне на качествени медико-социални услуги за деца, в хода на изпълнението на правителствената политика за деинституционализация на грижите за децата, отразена в Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“ и развиване на дейности, насочени към постепенно закриване на домовете за медико-социални грижи за деца.

Стратегическа цел

Преструктуриране на системата на домовете за медико-социални грижи за деца, чрез закриването им като лечебни заведения, предлагащи резидентна грижа за малки деца и развиване на комплексни услуги за деца в риск, с особено внимание към децата с хронични заболявания и увреждания.

Приоритети:

Водещ приоритет е гарантиране на правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности.

Специфичните цели плана за деинституционализация са следните:

- ✓ Да се създаде ефективна и ефикасна система от програми и услуги за ранна интервенция в семейна среда и превенция на раздялата с родителите и биологичното семейство;
- ✓ Да се осигури качествена алтернативна грижа за децата, които не може да се отглеждат от своите родители и деинституционализация на децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа и домовете за медико-социални грижи за деца и поетапно закриване на тези институции;
- ✓ Да се повиши ефективността и качеството на работата на системата за гарантиране на правата на децата не само с оглед на ролята на държавните и местни органи, но и на услугите за деца и семейства.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнение на дейности за тяхно предоставяне:

- **Продукт/услуга „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“**

Проверките, осъществени от РЗИ във връзка с осъществения контрол върху дейността на ДМСГД, вкл. координация и методично ръководство, са общо 37 при целева стойност за цялата 2017 г. – 16. За сравнение – през 2016 г. осъществените проверки са 30.

През 2017 г. не са разработвани проекти на нормативни актове.

В контекста на опазване на майчиното и детско здраве, с утвърдената през първо полугодие на 2017 г. Методика за субсидиране на лечебните заведения през 2017 г. отново се финансират дейности, свързани с диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване:

- деца, родени с недоносеност или екстремно ниско тегло без друг медицински риск до достигане на 2100 гр., когато продължителността на лечението и преходните грижи, надвишава минималния престой, заплащан от НЗОК по клинични пътеки и клинични процедури за интензивно лечение;
- новородени деца със заболявания, налагащи лечение и преходни грижи до отпадане на медицинския риск с продължителност, надвишаваща минималният престой, заплащан от НЗОК по клинични пътеки и клинични процедури за интензивно лечение;
- новородени деца с вродени сърдечни малформации, претърпели сърдечна оперативна интервенция до навършване на 1 годишна възраст, когато продължителността на лечението и постоперативните грижи, надвишава минималния престой, заплащан от НЗОК по клинични пътеки и клинични процедури;
- деца с увреждания и потребност от постоянни медицински грижи, настанени в Център за настаняване от семеен тип, изграден в рамките на проект „ПОСОКА“.

В рамките на междуведомственото сътрудничество през отчетния период експерти на дирекция „Медицински дейности“ взеха участие в работна група по изготвяне на Националната програма за закрила на детето – 2017 г.

Във връзка с изпълнение на Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“ експерти на дирекция „Медицински дейности“ участваха в работна група за разработване на инфраструктурните проекти по деинституционализация, които ще се финансират по Оперативна програма „Региони в растеж“, както и при разработването на критериите за двата етапа на операциите по деинституционализация, които ще се финансират по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

- **Продукт/услуга „Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД“**

Положителната тенденция за намаляване броя на преминалите деца на резидентна грижа се запазва. Това се дължи на целенасочената национална политика за прекратяване на отглеждането на децата в институции. Броят на децата преминали за резидентна грижа през ДМСГД намалява, поради намаляването на приетите деца и ускорените процеси по извеждането им. През 2017 г. в системата за грижи в 16-те ДМСГД са преминали общо 916 деца на резидентна грижа. За сравнение през 2016 г. са преминали 1085 деца. Заложена целева стойност от 1 300 деца не е постигната, но в контекста на предприетата политика по деинституционализация, това се счита за положителен резултат. Това важи и за всички останали показатели.

Един от тях е показателят за броя преминали на резидентна грижа деца с увреждане, за който е заложена целева стойност 1 000. През 2017 г. на резидентна грижа са преминали 583 деца с увреждане, а през 2016 г. са били 675 деца с увреждания. Броят на децата с увреждане, преминали за резидентна грижа през ДМСГД, намалява, но следва да се отбележи, че това не важи за относителния дял на преминалите деца с увреждания в ДМСГД, който продължава плавно да се повишава – 63,6 % през 2017 г. при 61,8 % през 2016 г., което се дължи на намаляващия общ брой деца, отглеждани в ДМСГД, за сметка на оставащият брой деца с увреждания, което повишава техния относителен дял.

През 2017 г. е проведена диагностика и лечение на 869 деца, при заложен целеви показател от 1 200.

Децата на институционална грижа, включени в рехабилитационни програми, са 728. Тук също има намаление на броя деца спрямо 2016 г., когато са били включени 948 деца.

През 2017 г. са проведени 209 656 леглодни, при планирани 221 000, което може да се отчете като изпълнен показател /5% по малка използваемост от планираната/, особено като

се вземе предвид по-малкия брой преминали деца. Показателят на планираната използваемост на леглата от 160 дни е постигнат. През 2017 г. използваемостта на леглата е 180 дни, което е с 12 % по-висока използваемост от планираната, което се дължи на по-големия относителен дял на децата с увреждания. За сравнение през 2016 г. са отчетени 139 дни използваемост на леглата.

- **Продукт/услуга „Медицински грижи за недоносени деца в ДМСГД“**

В 5 от ДМСГД се полагат грижи за недоносени деца до извеждане от недоносеност и връщане в семейството им. През 2017 г. в отделенията за недоносени деца към тези ДМСГД са преминали 409 деца. Показателят за броя на преминалите деца в отделението за недоносени /580/ също не е постигнат, но се е увеличил в сравнение с 2016 г., когато са преминали 370 деца.

По-малкият брой преминали деца рефлектира върху броя на планираните и проведените леглодни. Планирани са 20 300 леглодни, а са проведени 12 064 дни, при 13 418 през 2016 г. Използваемостта на леглата в дни е 133, при планирани 200, това отново се дължи на по-малкия брой деца преминали през отделението за недоносени в ДМСГД.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на комплексни медицински грижи, за деца с увреждания и хронични заболявания“**

Този продукт /услуга е нов, въведен през 2017 г. и е свързан с промените в законодателството през 2015 г., с които се определи нов вид лечебно заведение - център за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания. Въпреки че статутът на този вид лечебно заведение е определен със Закона за лечебните заведения и е утвърден Правилник за устройството, дейността и вътрешния ред на центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания (обн., ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.), през 2017 г. няма разкрити лечебни заведения от този вид и съответно не е регистрирана дейност по този продукт/услуга.

- **Продукт/услуга „Алтернативни грижи“**

Дейността на ДМСГД включва и грижа в дневни центрове, където се предоставят медицински (диагностика, рехабилитация) и немедицински (психологични и логопедични) грижи за деца с увреждания от семейна среда.

През 2017 г. са разкрити 3 нови дневни центъра за деца с увреждания повече в сравнение с 2016 г., като техният общ брой вече е 15. Броят на децата от общността, преминали през дневните центрове, продължава да се увеличава и през 2017 г. С дневни, почасови или седмични грижи са обхванати общо 1564 деца, като през 2016 г. те са били също толкова - 1560. Планираният показател от 1 300 деца е постигнат. Данните показват ясно необходимостта и ползата от разкриването на този вид услуги, особено с оглед факта, че дневните центрове за деца с увреждания към МТСП предоставят услуги за целевата група от 3 до 18 г.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване“**

Броят на новородените деца, на които е осигурено лечение и преходни грижи извън обхвата на ЗЗО, през 2017г. е 289 при целева стойност 220. През 2016 г. този показател е с по-високи стойности – 327.

Проведените леглодни са 3 328 при годишен план 4 400 и съответстващо по-високо изпълнение през 2016 г. – 3 827 леглодни.

Оперативни интервенции по повод вродени сърдечни аномалии, извън обхвата на ЗЗО, са направени на 87 деца при планирани 20, а броят им през 2016 г. е бил 68. Проведените във връзка с тези оперативни интервенции леглодни са 849 при реализирани през 2016 г. 611 леглодни.

Броят на децата, настанени в ЦНСТ за деца с увреждания с потребност от 24 часови медицински грижи през 2017 г. е 35 при план за годината 72, докато през 2016 г. техният брой е 62.

Епизодите на грижа за деца с увреждания, настанени в ЦНСТ са 331, което е значително повече от изпълнението през 2016 г. - 117.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на лечение на български граждани под 18-годишна възраст до лечение в страната и чужбина“**

Дейността на ЦФЛД през 2017 г. се характеризира с данните за следните показатели:

- Децата, за които е подадено заявление за финансиране в ЦФЛД са 1174 при план за годината 1400. През 2016 г. техният брой е 1 426. Намаленият брой заявления са поради факта, че в Методиката за субсидиране на лечебните заведения през 2017 г. се осигуряват медицински изделия (клапни системи) за интервенционално лечение на хидроцефалия при деца до 18 г. по КП № 204 „Тежка черепно-мозъчна травма – оперативно лечение“, № 206 „Краниотомии, неиндицирани от травма, със съвременни технологии (невронавигация, невроендоскопия и интраоперативен ултразвук) и № 207 „Краниотомии, неиндицирани от травма, по класически начин“.
- Децата, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в чужбина са 322 при план 400 за 2017 г. Броят на децата получили разрешение за организационно и финансово подпомагане в чужбина през 2017 се запазва, сравнено с 2016 г., когато разрешение са получили 326 деца.
- Деца, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в страната за 2017 г. са 739 при план 900 за годината. Техният брой е с 30% по-малко в сравнение с 2016 г., когато разрешения са получили 1049 деца, което се дължи на гореизброените причини.

Отказите за организационно и финансово подпомагане са 123 при целева стойност за годината 100. Броят им се запазва, тъй като през 2016 г. също са издадени 123 отказа.

- **Продукт/услуга „Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР“**

Показателите за дейността на Центъра за асистирана репродукция през 2017 г. са следните:

- Жените/двойките, подали заявления за финансиране в ЦАР са 4 223 при целева стойност 4800 за годината. В сравнение с 2016 г., когато са подадени 3984 заявления се отчита 6% увеличение на подадените заявления. От тях разрешение за финансиране са получили 4106 при план 4000 за годината. Тук също има увеличение от 4,35 % в сравнение с 2016г., когато 3935 жени са получили разрешение за финансиране.
- Лечебните заведения, с които ЦАР е сключил договори за дейности по асистирана репродукция са 32. Реализираните клинични бременности в тях са 1163 при план 1000, а родените деца са 905 при план 1100. През 2017 г. са реализирани повече клинични бременности с 6,21% в сравнение с 2016 г. (1095 броя), но родените деца са със 7,65% по-малко (980).

- **Продукт/услуга „Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве“**

През 2017 г. продължи изпълнението на приетата с Решение № 510 на Министерски съвет от 17.07.2014 г. Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014-2020 г. (НППМДЗ). Средствата по НППМДЗ са предоставени чрез договори с лечебни заведения (университетски и специализирани болници; лечебни заведения с над 50 % държавно участие в капитала; общински и частни лечебни заведения с разкрити родилни отделения) за дейности, за които няма осигурено финансиране от други източници и които имат значителен здравен ефект, свързан с ранната диагностика и комплексното лечение на определени заболявания.

Чрез програмата се осигурява масов неонатален слухов скрининг с цел ранно откриване и навременна интервенция при увреждане на слуха при новородени, като бяха сключени договори за финансиране с лечебни заведения, в които има разкрити родилни отделения. Целевата стойност е изпълнена, като се наблюдава увеличение на обхвата на скрининга - извършени са 55 918 изследвания, което представлява увеличение със 7,82 % в сравнение с 2016 г., когато скрининг са преминали 51 771 новородени. Налице е и превишаване на изпълнението над заложените целеви стойности от 55 000 изследвания за 2017 г.

От бюджета на програмата са осигурени средства за заплащане на изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена. Изследванията се извършват в университетски болници в София, Пловдив, Варна и Плевен, в които са разкрити генетични лаборатории. През 2017 г. са отчетени 19 166 бр. изследвания, като се запазва тенденцията от 2016 г. скрининг чрез програмата да преминават около 64% от жените, които по медицински показания подлежат на изследване за оценка на риска от раждане на дете с хромозомни аномалии. Съгласно българското законодателство пациентите имат право на свободен избор на лекар специалист, поради което част от бременните с показания за биохимичен скрининг избират лаборатории, които не получават финансиране по програмата.

По програмата са разкрити и 31 Здравно-консултативни центъра за майчино и детско здраве (ЗКЦ) във всички областни градове и в няколко университетски болници. В тях лекари, психолози и социални работници осигуряват консултативни и логистични дейности, свързани с организиране на комплексното медицинско наблюдение на деца с увреждания и хронични заболявания, бременни с повишен медицински риск, патология на бременността или наличие на хронични заболявания и увреждания. За 2017 г. са отчетени 8 284 медицински консултации като показателят е под заложената целева стойност от 11 000.

В ЗКЦ в университетски и специализирани болници функционират комисии за изготвяне на индивидуални планове за комплексно интердисциплинарно медицинско обслужване и продължителна здравна грижа на деца с определени хронични заболявания (диабет, вродени сърдечни малформации, вродени лицеви малформации, вродени хематологични заболявания, детска церебрална парализа, вродени неврологични заболявания, недоносени деца). Създадени са общо 12 комисии, които изготвят индивидуални медико-социални планове за децата в зависимост от конкретното състояние на всяко дете, като една от тях не реализира дейност през 2017 г. През отчетния период комисии са изготвили общо 1730 индивидуални медико-социални планове, което представлява 96 % изпълнение на заложената целева стойност от 1800 плана.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху не постигане на планираните/заявените целеви стойности:

Основната причина за намаленият брой на настаняванията в домовете за медико-социални грижи за деца, респективно на намаления броя преминали деца е изпълнението на политиката за деинституционализация на грижите за децата, където е заложено, че до 2020г. следва да се прекрати настаняването на децата до 3 г. в институции и да се закрийт всички ДМСГД. В тази връзка Агенцията за социално подпомагане, които са органа, който настанява и извежда деца от ДМСГД много активно работят по извеждането на децата от

ДМСГД, както и по предотвратяването на настаняването на деца в институции. През последните години бяха разкрити социални услуги по превенция на изоставянето на деца, като приемната грижа и центрове за настаняване от семеен тип за деца, които са с приоритет при планирането на мерките за закрила. При планирането на целевите стойности горното е взето под внимание, но поради факта, че постъпването и извеждането на децата е много сложен процес, който зависи от множество фактори, е рисково да се планират много по-ниски целеви показатели. В случая непостигането на планираните стойности на показателите за съответната година, следва да се отчита в положителен аспект.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Бюджетна програма -1600.02.06 „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Продукт/услуга № 1			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Координация, методично ръководство и контрол на дейността на ДМСГД, ЦКО ДУХЗ, ЦМДЗ, ДЦРД – извършени проверки	бр.	16	37
2. Участие в разработване на нормативни документи, методики и стандарти.	бр.	2	0
Продукт/услуга № 2			
Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД			
1.Преминали деца на резидентна грижа	бр.	1300	916
- в т.ч. с увреждания	бр.	1000	583
2.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.	1200	869
3.Деца на резидентна грижа, включени в рехабилитационни програми	бр.	1200	728
4.Проведени леглодни	бр.	221000	209 656
5.Използваемост на леглата в дни	дни	160	180
Продукт/услуга № 3			
Медицински грижи за недоносени деца в ДМСГД			
1.Преминали деца в отделенията за недоносени деца	бр.	580	409
2. Проведени леглодни	бр.	20300	12 064
3.Използваемост на леглата в дни	дни	200	133
Продукт/услуга № 4			
Осигуряване на комплексни медицински грижи, за деца с увреждания и хронични заболявания			
1.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.		0
2.Брой деца, при което е проведена продължително лечение и/или рехабилитация и/или палиативни грижи	бр.		0
3.Брой деца, получили специализирани медицински грижи в дома			0
Продукт/услуга № 5			
Алтернативни грижи и услуги в общността			
1.Деца от общността, получили дневни грижи	бр.	1300	1564
2.Деца от общността, обхванати с домашни грижи	бр.		0
Продукт/услуга № 6			
осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване			

1.Брой новородени деца, на които е осигурено лечение и преходни грижи извън обхвата на ЗЗО	бр.	220	289
2.Брой проведени леглодни	бр.	4400	3 328
3.Брой деца с оперативни интервенции по повод вродени сърдечни аномалии, на които е проведено лечение извън обхвата на ЗЗО	бр.	20	87
4.Брой проведени леглодни	бр.	440	849
5.Брой деца, настанени в ЦНСТ за деца с увреждания с потребност от 24 часови медицински грижи	бр.	72	35
6.Брой епизоди на грижа за дете с увреждане, настанено в ЦНСТ	бр.	864	331
Продукт/услуга № 7 Осигуряване на лечение на български граждани под 18-годишна възраст до лечение в страната и чужбина			
1.Деца, за които е подадено заявление за финансиране в ЦФЛД	бр.	1400	1 174
2.Деца, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в чужбина	бр.	400	322
3.Деца, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в страната	бр.	900	739
4.Откази за организационно и финансово подпомагане	бр.	100	123
Продукт/услуга № 8 Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР			
1.Жени/двойки, подали заявления за финансиране в ЦАР	бр.	4800	4 223
2.Жени/двойки получили разрешение за финансиране от ЦАР	бр.	4000	4 106
3.Сключени договори с лечебни заведения, осъществяващи дейност по асистирана репродукция	бр.	30	32
4.Реализирани клинични бременности	бр.	1000	1 163
5.Родени деца	бр.	1100	905
Продукт/услуга № 9 Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве			
1.Провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата	бр. изследвания	55 000	55 918
3.Извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена	бр. изследвания	30000	19 166
4.Провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм	бр. обучения	12	0
5.Медицински консултации и домашни посещения, осъществени от здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни МБАЛ	бр.	11500	8 284
6.Изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заболявания от 17 специализирани експертни комисии за комплексно наблюдение на деца с хронични заболявания към 11 УМБАЛ	бр.	1800	1 730

* Дейността не се финансира през 2017 г.

** Дейността се отчита на база годишни отчети от ЛЗ

Източници на информация за данните по показателите:

Отчети на Домовете за медико-социални грижи за деца, информация, предоставена от НЦОЗА, ЦФЛД и ЦАР, отчети на лечебните заведения въз основа на сключените договори за изпълнение на дейности по НППМДЗ.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.002.06 Бюджетна програма	Закон	Уточнен план	Отчет
	„Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“ (в лева)	2017 г.	2017 г.	към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	22 970 700	20 992 548	28 699 093
	Персонал	14 757 200	14 429 543	14 545 719
	Издръжка	8 213 500	6 520 694	8 101 587
	Капиталови разходи	0	42 311	6 051 787
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	22 970 700	20 992 548	20 991 598
	Персонал	14 757 200	14 429 543	14 428 593
	Издръжка	8 213 500	6 520 694	6 520 694
	Капиталови разходи		42 311	42 311
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	7 707 495
	Персонал			117 126
	Издръжка			1 580 893
	Капиталови разходи			6 009 476
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	28 790 000	27 276 891	27 267 821
	Издръжка	4 490 000	217 650	217 650
	- разходи за изпълнение на национални програми	2 490 000		0
	- разходи за централна доставка на лекарствени продукти	2 000 000	217 650	217 650
	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства - разходи за дейности по асистирана репродукция	12 000 000	13 927 970	13 918 900
	Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства- разходи за лечение на български граждани до 18 годишна възраст	12 000 000	9 004 316	9 004 316
	Субсидии за болнична помощ	300 000	2 112 879	2 112 879
	Субсидии за нефинансови предприятия - други		2 014 076	2 014 076
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	28 790 000	27 276 891	27 267 821
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	51 760 700	48 269 439	48 259 419
	Общо разходи (I.+II.+III.):	51 760 700	48 269 439	55 966 914
	Численост на щатния персонал	1 414	1 414	1 307

Отговорност за изпълнение на програмата:

Програмата се изпълнява от домовете за медико-социални грижи за деца, Центъра за лечение на деца в чужбина, Центъра за асистирана репродукция, лечебните заведения, осъществяващи дейности по асистирана репродукция, експерти от дирекция „Медицински дейности“

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорният заместник-министър на Министерството на здравеопазването и директора на дирекция „Медицински дейности“.

<p align="center">1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”</p>

Цел на програмата: Осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия, които отговарят на стандартите за качество, безопасност и ефикасност

Разработване на нормативна база в областта на лекарствената политика и медицинските изделия:

- Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 28 от 2008 г. за устройството, реда и организацията на работата на аптеките и номенклатурата на лекарствените продукти (обн., ДВ, бр. 109 от 2008 г.). С предложените промени се цели преодоляване на съществуващи празноти в посочената нормативна уредба.

- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина се предлагат промени в следните основни насоки:

- Създаване на условия и ред за прилагане на чл. 83 от Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и Съвета относно лечението с лекарствен продукт за състрадателна употреба;
- Регламентиране на мерки за наблюдение на лекарствени продукти и за ограничаване на износа им при необходимост;
- Оптимизиране на дейността по провеждане на клинични изпитвания и създаване на условия за прилагане на Регламент (ЕС) № 536/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно клиничните изпитвания на лекарствени продукти за хуманна употреба, и за отмяна на Директива 2001/20/ЕО (ОВ L 158/2014) (Регламент (ЕС) № 536/2014);
- Мерки за намаляване на административната тежест за бизнеса.

- Изготвен е проект на Наредба за унищожаването, преработването или използването за други цели на лекарствените продукти. Предложеният проект е изготвен във връзка с необходимостта от създаване на нова нормативна уредба, касаеща унищожаването, преработването или използването за други цели на лекарствените продукти, съгласно изискването на чл. 274, ал. 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Целта на новата нормативна уредба е да уреди случаите, в които лекарствените продукти подлежат на унищожаване или преработване, както и начина на заявяване на същите за унищожаване или преработване. Очакваният резултат от приемането на проекта е въвеждане на актуална регулация в случаите, при които лекарствените продукти подлежат на унищожаване или преработване, както и запълване на съществуващи празноти в

настоящата нормативна уредба. Посоченото би довело до по-висока информираност на адресатите на наредбата по отношение на класифицирането, събирането, транспортирането и третирането на лекарствените средства, представляващи отпадъци.

- Изготвен проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията, правилата и реда за регулиране и регистриране на цените на лекарствените продукти, приет с Постановление на МС №323/20.12.2017г.

- Изготвени и публикувани на интернет страницата на Министерството на здравеопазването критерии, на които следва да отговарят лечебните заведения - крайни получатели по реда на Наредба № 34 от 2005 г. за реда за заплащане от републиканския бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване (обн., ДВ, бр. 95 от 2005 г.).

- Утвърден е нов списък с лекарствени продукти по чл. 2, ал. 1 от Наредба № 2 от 2016г. за реда за получаване и заплащане на лекарствените продукти на военноинвалидите и военнопострадалите.

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне.

Един от ангажиментите на Министерството на здравеопазването през отчетния период е осигуряването на лекарствени продукти за лечение на пациенти със СПИН, туберкулоза, психични и поведенчески разстройства, дължащи се на употреба на опиоиди, синдром на зависимост и радиофармацевтици по реда на Наредба № 34/2005 г.

- През периода е гарантирано своевременното осигуряване на населението, съобразно здравните потребности с лекарствени продукти и медицински изделия, отговарящи на международните стандарти за качество, ефективност и безопасност при употреба, съобразно законодателството и нормативната уредба;
- Провеждана е рационална лекарствена терапия, основана на добри клинични практики;
- В резултат на успешно приключилите процедури по реда на ЗОП, през отчетния период са сключени 14 броя договори за централни доставки на 39 лекарствени продукти и 3 бр. договори за 25 медицински изделия;
- Изготвени са 77 броя договори, съгласно утвърдените критерии с лечебни заведения, одобрени за крайни получатели по реда на чл. 26 от Наредба № 34 от 25 ноември 2005 г. за реда за заплащане от републиканския бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за лечение на пациенти със СПИН, туберкулоза, психични и поведенчески разстройства, дължащи се на употреба на опиоиди, синдром на зависимост;
- Участие при разработването на спецификация за провеждане на процедура от Централният орган за възлагане на обществени поръчки в сектор „Здравеопазване“ за доставки на стоки – лекарствени продукти от Позитивния лекарствен списък по чл. 262 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, вписани в публичен електронен регистър към Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти;
- Проверка на експортирани данни от електронната система за провеждане на процедура от Централният орган за възлагане на обществени поръчки в сектор „Здравеопазване“ за доставки на стоки – лекарствени продукти от Позитивния лекарствен списък по чл. 262 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, вписани в публичен

електронен регистър към Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти;

- Осъществено е разпределяне, преразпределение и контрол върху централните доставки на лекарствени продукти и медицински изделия за лечебните заведения, крайни получатели по реда на Наредба № 34/2005г.;
- Утвърден е и публикуван на интернет страницата на МЗ Списък по чл. 266а, ал. 2 от ЗЛПХМ, с включени 34 лекарствени продукта;
- Извършени са проверки на пет лечебни заведения, крайни получатели по реда на Наредба № 34/2005 г. относно спазване изискванията на Наредбата;
- За периода от 01.01.2017 до 31.12.2017 г. Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти е провел общо 55 заседания, като са разгледани общо 6136 процедури. Приетите от съвета решения са общо 3406. За отчетния период, във връзка с установени по-ниски цени, съветът е взел решения за намаляване на 570 цени на лекарствени продукти, включени в Приложение № 1, 2 и 3 на ПЛС.
- През периода са извършени проверки от НСЦРЛП на търговци на дребно и едро в 4 обекта на територията на цялата страна.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1600.03.01 Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
<u>Продукт/услуга:</u>			
<u>Отпускане на лекарствени продукти</u>			
1.Издадени разрешения за употреба на лекарствени продукти	бр.	310	381
2.Извършени промени в разрешенията за употреба	бр.	3910	7358
3.Извършени подновявания на разрешение за употреба	бр.	320	292
4.Издадени разрешения за провеждане на клинични изпитвания с лекарствени продукти	бр.	200	207
5.Издадени уведомления за провеждане на неинтервенционални изпитвания/съществени промени/СП/	бр.	21	36
6.Издадени разрешения за реклама на лекарствени продукти	бр.	250	321
7.Извършени анализи за контрол на качеството	бр.	500	553
8.Извършени инспекции по ЗККК	бр.	64	60
9.Извършени проверки по ЗЛПХМ	бр.	600	418
10.Издадени сертификати по чл. 69 и чл. 70 от ЗЛПХМ	бр.	50	66
11.Издадени сертификати по сертификатната схема на СЗО	бр.	735	665
12.Издадени разрешения/промени за производство/внос	бр.	20	69
13.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с ЛП	бр.	30	87
14.Издадени разрешения/промени за търговия на дребно с ЛП	бр.	350	616
15.Издадени регистрации за дейности с активни вещества	бр.	2	1
<u>Продукт/услуга:</u>			
<u>Медицински изделия</u>			
1.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с медицински изделия	бр.	70	129
2.Регистрация/промени на медицински изделия	бр.	11	18

3.Издадени разрешения/промени за провеждане на клинични изпитвания с медицински изделия	бр.	2	3
4.Извършени проверки по ЗМИ	бр.	30	12
Продукт/услуга:			
Лечебна дейност			
1.лекувани болни:			
- СПИН	бр.	1392	1198
- туберкулоза	бр.	2622	1462
- психически и поведенчески зависимости	бр.	3900	2492

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение:

Дирекция „Лекарствена политика“ в Министерство на здравеопазването, Изпълнителната агенция по лекарствата и Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.03.01 Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
		2017 г.	2017 г.	към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	7 079 100	7 309 755	6 746 990
	Персонал	5 567 600	5 510 016	5 422 107
	Издръжка	1 511 500	1 799 739	1 324 883
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	7 079 100	7 309 755	6 746 990
	Персонал	5 567 600	5 510 016	5 422 107
	Издръжка	1 511 500	1 799 739	1 324 883
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	20 852 000	19 312 405	19 312 405
	Издръжка	20 852 000	19 298 802	19 298 802
	- разходи за централна доставка на лекарствени продукти	20 852 000	19 298 802	19 298 802
	Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности		13 603	13 603
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	20 852 000	19 312 405	19 312 405
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	27 931 100	26 622 160	26 059 395

	Общо разходи (I.+II.+III.):	27 931 100	26 622 160	26 059 395
	Численост на щатния персонал	249	249	214

Отговорност за изпълнението на програмата.

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерството на здравеопазването, дирекция „Лекарствена политика“, Изпълнителната агенция по лекарствата и Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”

Цел на програмата: *Предоставяне на качествени продукти/услуги, осигуряващи нормалното функциониране на администрацията и създаване на условия за изпълнението на програмите във всички области на политиките.*

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне.

❖ Административни дейности

В изготвената информация са включени данни за дирекция „Административно-информационно обслужване и човешки ресурси“, отдел „Стопански дейности и управление на собствеността“ и отдел „Транспорт“ към дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“ които с Устройствения правилник на Министерство на здравеопазването (приет с Постановление № 148 от 20.07.2017 г. на Министерски съвет) са обединени в дирекция „Административни дейности“

Дирекция "Административни дейности" (АД) планира, организира и ръководи дейностите по административното, информационното, стопанското и транспортното обслужване на Министерството на здравеопазването /МЗ/, осъществява политиката на министерството в областта на човешките ресурси.

Функциите, които изпълнява дирекция „АД“ са свързани основно с обезпечаване и подпомагане на дейността на цялата администрация на МЗ и на второстепенните разпоредители с бюджет в някои отношения, а именно:

- **Административно обслужване** - организиране на документооборота и архивната дейност в Министерството и поддържане на единната автоматизираната информационна система.
 - Документооборотът на министерството се осъществява въз основа на „Вътрешни правила за реда и организацията на документооборота в Министерството на здравеопазването“, чрез автоматизирана информационна система EVENTIS R7.
 - Архивната дейност в министерството се осъществява в учреденския архив въз основа на „Вътрешни правила за дейността на учреденския архив в Министерството на здравеопазването” и Номенклатура на делата.
 - Организиране и координиране на дейността по административното обслужване на физически и юридически лица. Министерството на здравеопазването предоставя 73 административни услуги. Обработването на документите за административни услуги се осъществява въз основа на „Вътрешни правила за административното обслужване в Министерство на здравеопазването” на принципа „Едно гише” в звеното за административно обслужване.
 - Осигуряване на публичност и прозрачност на дейността на министерството, организиране, координиране и отговаряне за дейността по предоставяне на достъп до обществена информация, съгласно Закона за достъп до обществена информация.

- Организиране подготовката и изпращането на материалите за заседанията на Министерския съвет.
- Заверка на документи за легализация от Министерството на външните работи съгласно Тарифа № 10 (ДВ, бр. 94 от 1999 г.).
- Създадена е организация за вписване на данни в Интегрираната информационната система на държавната администрация (ИИСДА) за 2017 г.:
 - Административен регистър и конкурси за държавни служители;
 - Годишен доклад;
 - Система за самооценка на административното обслужване (САСАО);
 - Регистър на услугите (СУНАУ).

• **Информационно обслужване** - организира и осигурява техническата поддръжка на информационно-комуникационната инфраструктура на министерството – локални мрежи, комуникационно оборудване, телефонна инсталация, системен софтуер и хардуер, като проучва, съгласува и контролира закупуването на нов хардуер, както и внедряването на регистри, база данни и нови съвременни технологии с цел повишаване на сигурността и ефективността на съществуващите информационни и комуникационни системи и въвеждането на нови софтуерни решения в министерството в съответствие с изискванията на Закона за електронното управление и в съответствие с изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност. Поддържа регистри на потребителите и на компютърната техника в министерството.

• **Човешки ресурси:**

Разработва длъжностното и поименното разписание на длъжностите и работните заплати на служителите в министерството и подготвя съответните документи по назначаването, преназначаването и прекратяването на правоотношенията със служителите съгласно действащото законодателство, образува, води и съхранява служебните и трудовите досиета на служителите;

Участва в планирането на потребности от нови служители за министерството и подпомага методически дейности на звената по управление на човешките ресурси в структурите от системата на министерството;

Поддържа кадрова информационна система и картотека с личните и кадровите дела на служителите на министерството и на ръководителите на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра.

Организира провеждането на конкурси за държавни служители и набирането и подбора на служителите по трудово правоотношение;

Координира организацията и обобщава информацията относно проведените обучения на държавни служители в министерството;

Води регистър на декларациите по чл. 12 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) за служителите в администрацията и ръководителите на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра;

Координира, подпомага и осигурява технически дейността на Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в здравеопазването;

Води регистър на декларациите по чл. 29 от Закона за държавния служител и чл. 107а, ал. 5 от Кодекса на труда.

Изготвен годишен план за обучение – задължително и специализирано. Заявките за обучение са въведени в електронен регистър на ИПА;

Администриране на стажантски програми „Старт в Кариерата“ – 1-ва и 2-ра процедура – 5 бр.;

Поддържа програма за електронни досиета на служителите в МЗ „Булсист“;

В автоматизираната информационна система Eventis R7 са въведени електронни досиета на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването.

✓ **Стопански дейности** - планира, организира и ръководи дейностите по стопанското и материално-техническото обезпечаване на нуждите на Министерство на здравеопазването и подпомагане на дейността на цялата администрация.

❖ **Инспекторат**

С приемането на новия Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването (ПМС № 148 от 20.07.20107 г., обн., ДВ, бр. 60 от 25.07.2017 г., в сила от 25.07.2017 г.), числеността на Инспектората на МЗ е намалена от 15 на 8 щатни бройки.

Инспектората има ангажименти по изпълнението на Бюджетна програма „Администрация“ като е предвидено да извърши 22 бр. проверки през 2017 г., по утвърден от министъра на здравеопазването Годишен план за 2017 г. За отчетния период са извършени 11 бр. планови проверки.

Към 31.12.2017 г. Инспекторат е извършил 58 бр. проверки, с което е преизпълнил заложените в бюджетната програма за 2017 г. целеви стойности. Извършените проверки са както следва: 11 бр. планови и 28 бр. извънпланови, в това число 13 бр. проверки по сигнали на граждани и юридически лица и 15 бр. проверки по разпореждане на министъра на здравеопазването. За всяка от тях има изготвен доклад с констатирани нередности и/или пропуски в дейността на проверявания обект и са дадени препоръки за оптимизиране на процесите в работата им.

Практика в дейността на Инспектората е последващият контрол за предприетите действия за отстраняване на пропуските в определения срок. За установяване на етапа на изпълнение на препоръките, през периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. Инспекторат е извършил 19 бр. последващи проверки, за които също има изготвени доклади.

❖ **Вътрешен одит**

През отчетния период с Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването, в сила от 25.07.2017 г. наименованието на дирекцията беше променено на звено „Вътрешен одит“. Утвърдената численост на звеното беше увеличена от 10 на 11 щатни бройки.

• **Стратегически цели.**

Стратегическите цели на дирекция „Вътрешен одит“ са формулирани в Стратегическия план на дирекцията за 2017-2019 г., и включват:

- Укрепване на вътрешния контрол на Министерство на здравеопазването чрез предоставяне на обективна оценка и препоръки за подобряване на ефективността му;
- Подобряване на разбирането за вътрешен контрол и ефективно прилагане изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор;
- Повишаване качеството на одитните ангажименти, чрез прилагане на добри практики, участие в обучения, семинари и обмяна на опит с дирекции от други структури;
- Повишаване капацитета на звено „ВО“, чрез въвеждане на допълнителни процедури при осъществяване на одитен ангажимент.

- **Основни цели за 2017 г.**

- Да се даде независима и обективна оценка за състоянието на одитираните системи за финансово управление и контрол;
- Да се оценят процесите за идентифициране, оценяване и управление на риска, въведени от министъра и ръководителите на второстепенните разпоредители с бюджети.

В изпълнение на посочените цели, дейността на звеното за 2017 г. е насочена към извършването на вътрешни одити за даване на увереност и за консултиране в министерството, във второстепенни разпоредители с бюджет и в търговски дружества към министъра на здравеопазването на области, оценени с висок риск при планирането на дейността.

Дейността на звеното се отчита в програма „Администрация“. За 2017 г. по актуализирания утвърден от министъра на здравеопазването Годишен план за дейността на звено „Вътрешен одит“ е планирано извършването на 41 одитни ангажименти (24 одитни ангажименти за даване на увереност и 17 одитни ангажименти за консултиране). Изпълнени са 37 одитни ангажименти и 4 са в процес на изпълнение и са приключили през 2018 г.

От изпълнените през 2017 г. одитни ангажименти три са изпълнени в МЗ, 14-във второстепенни разпоредители с бюджет и 23- в търговски дружества.

Дадени са 261 бр. препоръки за подобряване работата на одитираните структури.

Проследено е изпълнението на 275 бр. препоръки, от които 72 бр. са със срок на изпълнение през 2017 г.

Изготвен е обобщен доклад за управлението на риска в Министерство на здравеопазването за 2016 г. на база информация от всички второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването.

Изготвени са и са представени в Министерство на финансите Доклад за дейността на дирекция „Вътрешен одит“ и становище по Доклад за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2016 год. в Министерство на здравеопазването.

- ❖ **Бюджет и финанси**

С Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването, в сила от 25.07.2017 г. наименованието на дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“ беше променено на „Бюджет и финанси“ и дейността на отдел „Стопански дейности и управление на собствеността“ е прехвърлена в дирекция „Административни дейности“ и дирекция „Търговски дружества и собственост“.

За отчетния период дирекция „Бюджет и финанси“ извърши всички необходими дейности, осигуряващи бюджетното, финансовото и счетоводното обслужване на администрацията на Министерството на здравеопазването и дейностите, свързани със съставянето и изпълнението на бюджета във второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването.

В установените срокове са изготвени и представени отчетните документи, изисквани от приложимото законодателство, указания и правила.

През отчетния период са извършени и следните дейности:

- Изготвени „Бюджетни указания по разходване на бюджета на Министерство на здравеопазването за 2017 г.“, утвърдени със Заповед № РД-01-16/18.01.2017 г. на министъра на здравеопазването;
- Изготвени изравнителни субсидии за 2016 г. и 2017 г. и изчисляване на месечни авансови субсидии за 2017 г. на лечебните заведения за болнична помощ;
- Дейности по планиране, изпълнение и контрол на сключени договори за централна доставка на лекарства, радиоактивни лекарствени продукти, радиофармацевтици, радионуклидни генератори, китове и радионуклидни прекурсори, доставени по реда на Наредба № 34 от 25.11.2005 г. за реда за заплащане от републиканския бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;
- Дейности по планиране, изпълнение и контрол на сключени договори за централна доставка на ваксини за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации и биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика;
- Дейности по контрола на сключени договори за следдипломно обучение на специалисти в системата на здравеопазването по реда на Наредба № 34/2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, по реда на Наредба № 15/2008 г. за придобиване на специалност „обща медицина“ от общопрактикуващите лекари и по реда на Наредба № 1/2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;
- Изготвени справки във връзка с извършвани проверки от Сметната палата, Инспектората, АДФИ и прокуратурата;
- Разработена и утвърдена със Заповед № РД 01-234/21.06.2017 г. на министъра на здравеопазването „Счетоводна политика на Министерство на здравеопазването“;
- Разработена и утвърдена със Заповед № РД 01-211/14.06.2017 г. на министъра на здравеопазването „Амортизационна политика на Министерство на здравеопазването“;
- Осигури се реализацията на етапа по внедряване на нов счетоводен софтуер – dWare - Business Processor, „Конто 66“, във всички второстепенни разпоредители с бюджет в системата на ПРБ Министерство на здравеопазването;
- Отразени констатации от одитните доклади на Сметната палата.

❖ **Търговски дружества и собственост**

През отчетния период с приетия с ПМС № 148 от 20.07.2017 г. Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването се въвеждат изменения в основните функции на дирекцията и се преименува от „Управление на държавното участие в търговските дружества“ на “Търговски дружества и собственост“.

Към дирекция “Търговски дружества и собственост“ преминават дейностите по управление на собствеността. С приетите изменения, в рамките на функционалната компетентност на дирекцията се включват:

- дейностите по съгласуване на актове, свързани с управлението и разпореждането с имоти и вещи – държавна собственост, предоставени на министерството;

- предприемането на действия за съставянето и актуализирането на актовете за държавна собственост за имотите;

- оказването на правна помощ на министъра при упражняване на функциите му по управление и разпореждане с дълготрайните материални активи на министерството;

- поддържането на регистър на недвижимите имоти – държавна собственост, предоставени за управление на министерството.

Дейностите, свързани с изготвянето на анализи на разходите/приходите в търговските дружества с държавно участие, проследяване и анализ размера на просрочените задължения на търговските дружества с държавно участие в капитала са прехвърлени към дирекция “Планиране, анализ и контрол“.

- За периода 01.01.2017 г. – 31.12.2017 г. са издадени 511 акта, с които министърът на здравеопазването упражнява правата на държавата при управлението на търговските дружества с над 50 % държавно участие в капитала.
- Изготвен е проект на "Вътрешните правила за дейностите, свързани с управлението на търговските дружества – лечебни заведения и други дружества с държавно участие от системата на Министерство на здравеопазването".
- Бяха проведени 68 редовни и извънредни общи събрания на акционерите на лечебните заведения – търговски дружества със смесено държавно и общинско участие в капитала.
- През периода са проведени конкурси за възлагане на управлението на лечебни заведения еднолични търговски дружества по реда на Наредба № 9/26.06.2000г., както и процедури за избор на контролор, като бяха извършени и всички последващи действия за сключване на договор.
- Във връзка с годишното приключване на финансовата 2016 г. са изготвени и представени 66 становища и доклада върху финансовото състояние.
- Обобщена е и изпратена в срок информация за нетната експозиция и правилата за концентрация и избор на изпълнител за предоставяне на финансови услуги от търговските дружества с над 50 на сто държавно участие за всяко тримесечие през 2017г. Информацията е публикувана на сайта на МЗ. Изготвени са писма до търговските дружества с цел контрол по спазване на правилата.
- През периода бе осъществено периодично тримесечно наблюдение върху финансовите показатели на търговските дружества с над 50 на сто държавно участие, съответствие с разпоредбите на ПМС № 114 от 10.06.2010 г. На база на предоставената информация са изготвени доклади относно текущото финансово състояние на търговските дружества на тримесечна база през 2017 г.
- През периода 01.01.2017 г. – 31.08.2017 г. е осъществено ежемесечно и тримесечно наблюдение върху размера на задълженията на търговските дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала, в т.ч. и просрочените, изготвени са доклади за текущото състояние и предложения за предприемане на действия.
- Сключени са 70 бр. договори за субсидиране на държавни лечебни заведения-търговски дружества с над 51% държавно участие в капитала с целево предназначение предоставяне на средства за капиталов разход за основен ремонт, ремонт, свързан с преустройството на лечебното заведение и/или закупуване на дълготрайни материални активи.
- Планирани са инвестиции, свързани с иновации, високотехнологични методи и скъпоструваща апаратура в лечебните заведения за болнична помощ с областно значение и университетските болници - "Университетска многопрофилна болница за активно лечение "Св. Екатерина" ЕАД, "Университетска многопрофилна болница за активно лечение-Александровска" ЕАД, "Многопрофилна болница за активно лечение по

неврология и психиатрия "Св. Наум" ЕАД и "Многопрофилна болница за активно лечение - Силистра" АД.

- За периода 01.01.2017г. – 31.12.2017г. са сключени договори за предоставяне на капиталови средства с 19 лечебни заведения за 31 обекта, предназначени за основен ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи.
- Завършени и пуснати в експлоатация 38 бр. обекта за основен ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи на 27 лечебни заведения – търговски дружества.
- За периода са обобщени подадените декларации по ЗПУКИ от членовете на съветите на директорите на търговските дружества с над 51% държавно участие в капитала, обработени и качени в електронния регистър и подадени за публикуване на интернет страницата на МЗ. Организиране и извършване на фактическото предаване на всички събрани декларации на Инспекторат, във връзка с преместване на дейността.
- За периода 25.08.2017 – 31.12.2017 г. се организирани и извършени приемо-предаване на документи за собственост на имоти придобити от МЗ във връзка с кандидатстване по оперативни програми до 25.08.2017г. Към 31.12.2017 г. дирекцията е обработила документи за над 230 новопридобити имота.
- Изготвени са 12 бр. заповеди за управление на имоти на ВРБ, за сформирани работни групи и комисии, и за предоставяне на движими вещи
- Изготвена е подробна количествено-стойностна сметка за ремонт на помещения в сграден комплекс „Център по хигиена“.
- Участие в работни групи за изготвяне на предложение за преместване и разместване на настанените в сграден комплекс „Център по хигиена“ и изготвяне на схеми за разполагане на структурите на МЗ и НЗК.

❖ **Правно подпомагане**

През отчетния период с приетия с ПМС № 148 от 20.07.2017 г. Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването дирекция „Нормативно регулиране и обществени поръчки в здравеопазването“ се разделя на дирекция “Правна“ и дирекция „Обществени поръчки“.

• **Проекти на нормативни актове:**

Информацията за обнародваните в „Държавен вестник“ за периода 01.01. – 31.12.2017 г. нормативни актове на министъра на здравеопазването, нормативни актове, издадени съвместно или съгласувано с други министри и нормативни актове, на които министърът на здравеопазването е вносител в Министерския съвет, се съдържа в **Приложение № 1**.

• **Процесуално представителство.**

През отчетния период е осъществено процесуално представителство, подготовка и участие в заседания и процесуални действия по общо около 173 дела и преписки пред съдебни инстанции и пред Комисията за защита от дискриминация, по които Министерството на здравеопазването и министърът на здравеопазването са страна.

• **Други оперативни дейности.**

Изготвяни са правни становища и отговори до регионалните здравни инспекции, лечебни заведения, други физически и юридически лица, във връзка с прилагането на законодателството в областта на здравеопазването и по направени предложения за промяна в нормативната уредба. Подпомагана е дейността на другите дирекции в министерството като са изготвяни правни становища по поставени въпроси, свързани с прилагането на

нормативните актове, лицензионните и разрешителни режими и изпълнението на договори, по които министърът на здравеопазването е страна.

Съгласувани са проекти на административни актове и на договори, като с най-голям обем през отчетния период са проектите на разрешения за осъществяване на лечебна дейност по Закона за лечебните заведения и лицензии по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

❖ **Обществени поръчки**

Дирекция „Обществени поръчки“, съгласно чл. 40 от Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването изпълнява дейности по планиране, организиране, координиране и провеждане на обществени поръчки в министерството.

Предвид характера на функциите ѝ, дирекция „Обществени поръчки“ подпомага постигането на целите от дирекциите, заявители на обществени поръчки.

Всички служители в дирекция „Обществени поръчки“ са обучени за работа с електронната платформа за централизирано възлагане, като участват в обучения и срещи във връзка с обществена поръчка с предмет: „Сключване на рамкови споразумения от Централния орган за покупки в сектор "Здравеопазване" (ЦОПСЗ), чрез Електронната система за закупуване на лекарствени продукти за нуждите на лечебните заведения в Република България“. Предстои стартиране на нови процедури в системата на ЦОПСЗ.

За периода 01.01.2017 – 31.12.2017 г. са подготвени и обявени 21 броя процедури за възлагане на обществени поръчки, в т.ч. 1 /една/ на стойност по чл. 20, ал. 3 от Закона за обществените поръчки. Стартирали, проведени и възложени са 5 броя поръчки въз основа на сключени рамкови споразумения от Централния орган за обществени поръчки към министъра на финансите. Проведени и приключили са и пет мини процедури по сключени от Министерството на здравеопазването рамкови споразумения. Изготвени са 66 броя жалби и становища пред управляващи органи, Административен съд - София град, Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд.

Въз основа на всички проведени обществени поръчки са сключени 103 броя договори и 9 броя допълнителни споразумения. В посочената цифра се включват и договори, сключени без провеждане на обществена поръчка, предвид ниската им стойност (под определения в Закона за обществените поръчки праг), както и граждански договори с експерти, привлечени като външни лица в работни групи и комисии.

През отчетния период юристите от дирекцията са осъществили процесуално представителство, подготовка и участие в заседания и процесуални действия по общо 46 дела и преписки по които Министерството на здравеопазването и министърът на здравеопазването са страна.

❖ **Медицински дейности**

В сферата на дейност по тази бюджетна програма дирекция „Медицински дейности“ осъществява дейности по изпълнение на задачите на министерството в областта на осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации, отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време, признаване на професионална квалификация

и на специалност в областта на здравеопазването, както и други дейности свързани с квалификацията в област „Здравеопазване“.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнение на дейности за тяхно предоставяне.

✓ „Осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации“.

– За 2017 г. 1 изготвен план за медицинско осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи, 2 изготвени указания, 1 проведена среща, 1 проведено обучение с 28 обучени лица, 365 денонощни дежурства за медицинско осигуряване на населението и 730 изготвени информационни бюлетини за медицинската обстановка;

– Обработените случаи на бедствия, аварии и катастрофи са 234 при целева стойност 140.

✓ „Отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време“.

Изпълнението на показателите в този продукт е съответстващо на целевите стойности.

– Изготвен план 1 бр. (1бр. планиран за годината);

– 1 бр. изготвено указание (1 бр. планирано за годината);

– 12 бр. проведени тренировки (2 бр. планирани за годината);

– 365 бр. денонощни дежурства за поддържане на готовността на администрацията (365 бр. планирани за годината);

– 4 бр. участия в работни групи (4 бр. планирани за годината).

✓ Направление „Образование и квалификация“:

По направлението дирекцията извършва дейности по три продукта/услуги:

✓ „Признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването“;

✓ „Удостоверения за професионална квалификация и специализация, придобити в Република България“;

✓ „Временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на страни - членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство“.

Дейностите по трите продукта/услуги през периода 01.01.2017 г. - 31.12.2017 г., са както следва:

– През 2017г. са извършени дейности по планиране, координиране и контрол на дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Организиран и координиран са дейностите по провеждане на майската и декемврийската сесия 2017г. за държавен изпит за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Извършени са дейности във връзка с актуализирането и утвърждаването на 11 учебни програми за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

– Поддържат се регистър на специализантите и регистър на придобилите специалност в системата на здравеопазването. За 2017г. общо 1070 специализанта са започнали обучение по реда на Наредба № 1 от 22.01.2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, съответно са вписани в регистъра на специализантите. В регистъра на придобилите специалност през 2017г. са вписани 752 души, които успешно са издържали държавния изпит за специалност на декемврийска сесия 2016г. и на майска сесия 2017г. или на които е издаден дубликат на свидетелство за специалност.

– Извършени са ежемесечни проверки на данните в справките, получавани от шестте висши училища относно финансирането на обучението на специализантите, приети на места, финансирани от държавата по реда на отменената Наредба № 34, както и проверки на тримесечните справки на специализантите, приети на места, за които държавата финансира таксата за обучението по реда на Наредба № 1. За посочения период общият брой специализанти, обучавани на места, финансирани от държавата и с финансиране на таксата за теоретично обучение от държавата е 758 (финансирани по реда на отменената Наредба № 34 от 2006г. и обучавани на места, за които държавата финансира таксата за обучението по реда на Наредба № 1).

– През 2017г. беше изготвена и приета Наредба за изменение на Наредба № 4 от 2016 г. за определяне заболяванията и отклоненията, които застрашават живота и здравето на децата и учениците (обн. ДВ бр. 89 от 7.11.2017 г.).

– Извършени са дейности във връзка с организацията и провеждането на процедурите по признаване на професионална квалификация и/или специалност по медицински професии. През 2017г. са издадени 115 удостоверения за признаване на професионална квалификация или специалност, по 21 заявления са прекратени процедурите за признаване на професионална квалификация или специалност и са направени 6 отказа за признаване на професионална квалификация или специалност.

– През 2017г. са издадени 850 удостоверения за придобита в Република България професионална квалификация по регулирана медицинска професия на лица, желаещи да упражняват медицинска професия в държавите-членки на ЕС, ЕИП, Швейцария и в трети държави. Извършени са дейности във връзка с временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на държави-членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство – в рамките на отчетния период са обработени 5 декларации и придружаващите ги документи.

– Извършени са дейности в Информационната система на вътрешния пазар на ЕК – отговорено е на 279 заявки в системата, обработени са 26 заявления за издаване на Европейска професионална карта.

– Изготвени са доклади, становища и отговори на писма на физически и юридически лица, свързани с образованието и квалификацията в системата на здравеопазването, както и взаимното признаване на професионални квалификации между държавите-членки.

❖ **Международни дейности**

Дирекция „Международни дейности“ е създадена в края на м. юли 2017 г. на основание на приетия с ПМС №148/20.07.2017 г. Устройствен правилник на Министерство на здравеопазването, след което не са настъпили промени в организационната структура.

Анализа на изпълнението на международните дейности показва, че промени са необходими и следва да се извършат, за което е депозирано предложение във връзка с изготвянето на нов Устройствен правилник на МЗ.

За периода от създаването си до края на годината дирекция „Международни дейности“ е извършила следните по-важни дейности:

- Участие в процеса на вземане на решения на Европейския съюз в областта на здравеопазването;
- Подготовка и участие на представители на МЗ в неформалните и редовните заседания на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, част ”Здравеопазване” (ЕПСКО) - 4 бр.;
- Подготовка на събитията по линия на Българското председателство - сформирание на Екип за подготовката; определяне на приоритетите; подготовка на материалите за конференциите и на ЕПСКО;

- Подготовка на министъра за срещи в Европейския парламент, с министри на държавите-членки;
- Координиране и участие в изпълнението на ангажиментите ни по линия на ЕС транспониране на законодателството на ЕС; ежеседмично участие на работа на СЕВ, администриране на РГ 22 „Здравеопазване”, мониторинг на изпълнението на Плана за действие, координация на изпълнението на мерките, заложи в Плана за действие за 2017 г., подготовка на позиции и на становища;
- Изпълнение на ангажиментите на Република България, произтичащи от членството в Световна здравна организация, конференции, семинари; насърчаване на двустранните международни отношения в областта на здравеопазването; финализиране на преговорите по двустранното споразумение с Регионалния офис на СЗО за Европа за 2018 - 2019 г. и вземането на мандат от МС за подписването му от министъра на здравеопазването;
- През 2017 г. дирекцията организира годишната конференция на страните-членки на Здравната мрежа на Югоизточна Европа (ЗМЮИЕ), на която страната ни бе домакин. Конференцията протече при много добра организация, за което екипът получи благодарствен адрес от секретариата на ЗМЮИЕ и подарък картина за цялостен принос.

❖ **Международни проекти и електронно здравеопазване**

Съгласно ПМС № 148/24.07.2017 г. за приемане на Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването беше създадена дирекция „Международни проекти и електронно здравеопазване“ с три обособени отдела в дирекцията – отдел „Проекти финансирани от европейски фондове“, отдел „Програми и проекти с външно финансиране“ и отдел „Електронно здравеопазване“.

• **Дейности по проекти, финансирани от европейски фондове**

- ✓ По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.

Проект № BG05M9OP001-3.007-0001 „Подобряване на условията за лечение на спешните състояния“, на стойност 7 млн. лева. Административният договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е подписан на 28.02.2017 г. Основна цел на проекта е подобряване качеството на предоставяната спешна медицинска помощ чрез инвестиции в човешкия капитал.

В процес на изпълнение е проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., на стойност 5 496 628,40 лева и период на изпълнение: 22.11.2016 г. – 31.12.2019 г.

Основна цел на проекта е да подпомогне повишаването на професионалния капацитет на обучаващите се лекари-специалисти и осигуряването на по-качествени здравни услуги.

Проведени са две процедури за подбор на лекари-специалисти по медицина и лекари-специалисти по дентална медицина, чието обучение може да бъде финансирано по проекта. В резултат са сключени договори със 134 лица. Ежемесечно се изплащат такси за теоретично и практическо обучение за оставащото време на обучението на лекарите-специалисти и се предоставят стипендии в размер на 2 минимални работни заплати на лицата, отговарящи на условията за това.

- ✓ По Оперативна програма „Околна среда“ 2014 – 2020 г.

Проект № BG16M1OP002-1.011-C0001 „Подобряване мониторинга на качеството на питейните води“, на стойност 10 млн. лева. Административният договор за директно

предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е подписан на 30.03.2017 г. Основната цел на проекта е привеждане на обхвата и честотата на мониторинга на качеството на питейните води, провеждан от органите на Държавния здравен контрол, в пълно съответствие с изискванията на европейското и национално законодателство.

- ✓ По Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г.

Процедура BG05SFOP001-1.002 „Приоритетни проекти в изпълнение на Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016-2020 г.“ Проект „Доизграждане на националната здравна информационна система (НЗИС) – етап 1 и етап 2“, на стойност 12 млн. лева.

Административният договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е подписан на 21.03.2017 г. Определен е екипът за управление на проекта. Подготвен е план-график за провеждане на обществените поръчки по проекта. Подадено и одобрено от Управляващият орган е Искане за изменение на проекта. Сключено е Допълнително споразумение № 1 / 07.11.2018 г. към Договора за безвъзмездна финансова помощ. Получено е авансово плащане.

- ✓ По Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020

През отчетния период са подадени две проектни предложения по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. по процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“, както следва:

На 27.07.2017 г. е подготвено и подадено първото проектно предложение за 50% от обектите (14 обекта) и 50 % от сумата по процедурата, на обща стойност 7 000 000 лв. Проектното предложение включва изграждане на общо 14 Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца, с прилежащи дворни пространства и площадки за игра.

На 03.11.2017 г. е подадено второто проектно предложение. Поради липса на имоти държавна собственост с предоставени права за управление на МЗ, липса на информация от община Търговище и отказ от областната управа за предоставяне на имот за изграждане на Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение и потребност от специални здравни грижи на територията на град Търговище, работната група назначена да изготви проектно предложение за изграждане на общо 13 бр. Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца, с прилежащи дворни пространства и площадки за игра, на обща стойност 6 500 000 лв.

Министерството на здравеопазването е определено за конкретен бенефициент за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура BG16RFOP001-4.001 „Регионална здравна инфраструктура“, по Приоритетна ос 4: „Регионална здравна инфраструктура“, в рамките на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. В тази връзка МЗ е в процес на подготовка на голям инвестиционен проект, свързан с обновяване и модернизация на сградния фонд и оборудването в системата на спешната помощ на територията на цялата страна.

Дейностите ще обхванат спешните отделения на 34 лечебни заведения, 27 центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и разкритите към тях филиали за спешна медицинска помощ (ФСМП).

През отчетния период Министерството на здравеопазването осигури собственост или ограничени вещни права във всичките 237 структури в системата на спешната медицинска помощ, определени за обекти на интервенция по проекта.

- **Дейности по програми с външно финансиране**

- ✓ Програма BG 07 „Инициативи за обществено здраве“

Министерство на здравеопазването е Програмен оператор по Програма BG 07 „Инициативи за обществено здраве“, финансирана по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2009 – 2014 г.

Програмата се изпълнява чрез 29 проекта и Малка грантова схема на обща стойност 28 547 482 лв. и цели подобряване на общественото здраве и намаляване на здравните неравенства с фокус върху:

- Репродуктивно здраве;
- Детско здравеопазване;
- Психично здраве;
- Подобряване на управлението в здравеопазването;
- Специфични здравни предизвикателства за ромите.

През отчетния период приключиха всички проекти по Програмата.

В изпълнение на проектите по Мярка 1 „Подобряване на системата за психично здраве на българските граждани“ са реновирани и оборудвани 16 отделения на болници и специализирани центрове. Обучени са 576 медицински специалисти. Обучени са 807 немедицински работници и членове на семейства на пациенти. Проведени са 2 национални информационни кампании. Доставени са медицински изделия и оборудване. Въведени са нови форми на обслужване на пациентите в общността, постигано е подобряване качеството на болничния престой в психиатричните лечебни заведения, повишаване квалификацията на болнични и извънболнични персонал, обслужващ хората с психични разстройства, както и намаляване на дискриминацията и неравнопоставеността чрез повишаване на публичното самоосъзнаване.

В резултат на приключилите проекти по Мярка 2 „Подобряване на достъпа до качествени услуги за сексуално и репродуктивно здраве на юноши на възраст от 10 до 19 години със специфичен фокус върху уязвимите групи, в частност ромско население и хора в отдалечени райони“ са извършени над 1500 медицински прегледа на лица от целевите групи. Извършени са над 5400 медицински консултации. Проведени са повече от 70 образователни събития. Извършени са над 5600 теста за сексуално преносими болести. Доставени са медицински изделия и оборудване.

В рамките на реализираните проекти по Мярка 5 „Подобряване на достъпа до и качеството на грижите за деца с психични, генетични и онкохематологични заболявания (с акцент върху деца, страдащи от церебрална парализа, сърдечно-съдови заболявания, аутизъм и младежи, страдащи от хранителни разстройства) и соматични увреждания, причинени от инфекциозни заболявания (като полиомиелит, бактериален менингит, морбили, туберкулоза, ХИВ/СПИН и т.н.) са реновирани или новосъздадени 8 центъра за работа с деца от целевите групи. Обучени са над 150 медицински специалисти за работа с деца с увреждания. Обучени са над 900 членове на семейства на деца от целевите групи. Разработени и апробирани са 6 нови метода за работа с деца с увреждания. Проведена е информационна кампания сред над 7000 ученици. Всичко това допринася за по-качествено предоставяне на здравна грижа и на включване в социалния живот, както и обучение на медицински и други специалисти и персонал, полагащи грижи за децата, както и на членовете на семействата за предоставяне на специализирани грижи.

В резултат от приключването на проектите по Мярка 6 „Предоставяне на здравни услуги по домовете на бременни жени и деца до 3 години с акцент върху групите в риск с фокус върху ромското население“ е проведено “Обучение за родители” за над 1600 лица. Проведени са над 2000 безплатни медицински прегледа и над 3500 медицински консултации. Извършени са над 3000 домашни посещения на деца до 3-годишна възраст. Анкетирани са 6500 души за медико-социални рискови фактори. Закупено е медицинско оборудване за 2 медицински заведения. Повишена е компетенцията на медицински и други специалисти и персонал, полагащи грижи за децата, както и на членовете на семействата за предоставяне на специализирани грижи.

Изпълнени бяха и четирите предварително дефинирани проекта (ПДП) на програмата:

ПДП 1 „Подобряване на контрола и информационните системи за превенция на риска в здравеопазването” - Разработени са национални здравни регистри за пациентите с диабет и редки болести. Разработена е електронна система на източниците на електромагнитните полета (ЕМП). Осигурена е измервателна апаратура и софтуер за оценка на ЕМП. Обучени са 80 лица за работа с електронните регистри. Повишена е компетентността на 73 специалисти в областта на контрол на ЕМП.

ПДП 2 „Подобряване надзора на ваксинопредотвратимите заболявания: Разработване на модел на веб-базиран имунизационен регистър” - Направен анализ на веб-базирани имунизационни регистри в страни от и извън Европа. Разработен и тестван е модел на веб-базиран Имунизационен регистър (ИР). Включени са две пилотни практики на общопрактикуващи лекари (ОПЛ) за въвеждане на данни за имунизации в модела на ИР. Обучени са общо 12 експерта (ОПЛ, епидемиолози, експерти от РЗИ, МЗ и НЦЗПБ) за работа с модела на ИР.

ПДП 3 „Подобрени услуги за психично здраве“ - Изградена е информационна система за мониториране на суицидните опити в Република България. Създадени са методично ръководство и веб-портал за онлайн обучение. Проведено е обучение на 1704 ОПЛ, психолози и социални работници за ранно откриване на тревожност и депресия. Проведени обучения на 53 експерти от РЗИ за работа в училищата. Проведено е епидемиологично изследване на честите психични разстройства в България. Проведена е публична кампания за повишаване на осведомеността по проблемите на психичното здраве и суицидно поведение. Разработени и отпечатани са ръководства по проблемите на първичната и вторична превенция на суицидното поведение.

ПДП 4 „Подобрено качество на пренаталната диагностика и неонаталните грижи“ - В изпълнение на проекта са доставени общо 436 високотехнологични медицински апарата в 33 лечебни заведения за болнична помощ. С цел повишаване качеството на диагностичните процедури и намаляване на регионалните различия при предоставяните неонатални грижи, е проведено обучение в областта на пренаталната диагностика и феталната морфология. 131 лекари-специалисти по акушерство и гинекология от цялата страна успешно са завършили обучението.

С оглед ефективното усвояване на освободен финансов ресурс Програмният оператор проведе процедура за набиране на проектни предложения за допълнителни дейности към действащи договори. В резултат бяха договорени допълнителни дейности с шест бенефициента на обща стойност 1 263 937 лв., от които безвъзмездната финансова помощ е в размер на 1 104 010 лв.

Успешно приключи изпълнението на Малката грантова схема по Програма БГ 07, по която се предоставя финансова подкрепа на студенти, докторанти и специализанти от ромски произход, обучаващи се в медицински специалности в акредитирани университети или колежи в България. Договорът е разплатен и приключен през отчетния период.

В резултат на изпълнението на Малка грантова схема е предоставена финансова подкрепа на 135 студенти за академичните 2014/2015 и 2015/2016 години и са проведени обучения по застъпничество, реализирани в рамките на два лагера за студенти и наставници.

По Фонда за двустранни отношения на Програма БГ07 „Инициативи за обществено здраве“ е осигурена безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 430 971 лв. в подкрепа на дейности, насочени към насърчаване на сътрудничеството между български организации и организации в държавите донори – Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Финансирани са 9 проекта, свързани с изграждането на партньорски мрежи, споделяне и трансфер на знания и технологии, обмен на добри практики в областта на здравеопазването. Всички дейности по подкрепените проекти за реализирани успешно, като е постигната 93 % усвояемост на финансовия ресурс.

- ✓ Трета многогодишна програма на Европейския съюз в областта на здравето 2014 - 2020 г.

През посочения период Министерството на здравеопазването участва в дейности по линия на Третата многогодишна програма за здраве на Европейския съюз 2014 – 2020г., в т.ч. в заседанията на националните фокусни точки и на Програмния комитет по обществено здраве. Министерство на здравеопазването извърши номинации на компетентни структури за участие в Съвместните действия в рамките на Работния план по програмата за 2017 г. Също така е подадено проектно предложение за финансиране и организиране от страна на МЗ на две конференции в рамките на българското председателство на Съвета на ЕС на теми „Здравословно бъдеще за Европа: здравословно хранене при децата“ и „Осигуряване на достъп до ефективни лекарствени продукти“.

✓ Българо-швейцарска програма за сътрудничество

В изпълнение на Българо-швейцарската програма за сътрудничество, в рамките на която Министерство на здравеопазването е страна по Споразумение за тематичен фонд за реформи, свързани с включването на ромите и другите уязвими групи, представители на МЗ са участвали в работни срещи и заседания на Комитета за наблюдение по програмата и на Управителния съвет на програма ЗОВ – Здраве и Образование за Всички.

В отчетния период са постъпили 4 искания за плащане, подготвени са необходимите документи и са извършени преводи на финансови средства по споразумението на обща стойност 233 138,79 лв.

Със заповед № РД-02-92/27.06.2017 г. в Министерство на здравеопазването е създадена работна група със задача да подпомага изпълнението на общинските проекти, финансирани в рамките на програмата, както и да разработва предложения, свързани с политики, както на оперативното, така и на законодателно ниво, насочени към подобряване на достъпа до здравни грижи на уязвимите групи по програмата.

❖ **Планиране, анализ и контрол**

През отчетния период с приетия с ПМС № 148 от 20.07.2017 г. Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването се въвеждат изменения в основните функции на дирекцията и се преименува от „Здравна политика и анализи“ на „Планиране, анализ и контрол“.

• **Дейности**

Дирекцията извършва дейности, свързани с постигане на главните цели, заложи в плана на дирекцията, а именно:

- ✓ събира и обобщава информация от всички информационни масиви и бази данни, администрирани в системата на министерството, с цел разработване на анализи, стратегии и планове в областта на здравеопазването;
- ✓ идентифицира и разработва стратегически цели, изискващи дългосрочно планиране в здравеопазването, предвижда тенденциите за развитие, както и интегрирането им в конкретен стратегически документ;
- ✓ подпомага дефинирането на ежегодните цели и приоритети на министерството в съответствие с програмата на правителството и с други стратегически документи;
- ✓ изготвя ежегоден отчет за изпълнение на целите на министерството;
- ✓ участва в разработването на планове и програми, свързани с финансирането и отчитането на разходите в търговските дружества с държавно участие в капитала;
- ✓ събира, обобщава и анализира информация от държавните и общинските лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества, необходима за изготвянето на бюджетните прогнози и отчети;
- ✓ анализира разходите/приходите в търговските дружества с държавно участие в капитала към министъра и проследява и анализира информацията, свързана с просрочените

задължения на търговските дружества с държавно участие в капитала и на тези с общинско участие в капитала;

- ✓ изготвя експертни становища и доклади за подпомагане дейността на ръководството на министерството при взимането на оперативни решения.

• Изпълнение

- ✓ Изготвени ежемесечни доклади и справки с обобщени данни за размера на общите и просрочени задължения на лечебните заведения с над 50% държавно участие;
- ✓ Изготвени тримесечни справки с обобщени данни за МФ за размера на просрочените задължения на лечебните заведения с над 50% държавно участие и общинските болници;
- ✓ Изготвени доклад и справки за наличните превозни средства, които са в движение и необходимите превозни средства за ефективното извършване на дейността в лечебните заведения с над 50% държавно участие и районните здравни инспекции в страната до 31.08.2017г.;
- ✓ Изготвена справка относно наличната действаща апаратура закупена със целеви средства от Държавния бюджет през 2014, 2015 и 2016 година в лечебните заведения с над 50% държавно участие и постигнати реални цени в лечебни заведения;
- ✓ Събрана и обобщена информация относно медико-статистическите и икономическите показатели на лечебните заведения с над 50% държавно участие и общинските болници;
- ✓ Изготвен отговор на писмо от проф. д-р Валентин Гоев, заместник ректор на Университета за национално и световно стопанство, във връзка с изпълнение на университетски проект „Пазарни и непазарни алтернативи на публично финансираните услуги в България“. Предоставена е информация относно просрочените задължения на държавните и общински болници за периода 2006-2016 г.;
- ✓ Изготвено становище относно проверка на медико-диагностична лаборатория “М-ТЕХ МДЛ“ ЕООД на територията на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД гр. София;
- ✓ Изготвен доклад относно обобщени данни за гражданско дружество „Университетски болници 9“ ДЗЗД;
- ✓ Изготвено становище относно проект на годишен доклад за „Състоянието на гражданите и изпълнение на националната здравна стратегия -2016 г.“;
- ✓ Изготвен доклад във връзка с финансовото състояние и размера на общите и просрочени задължения на УМБАЛ „Проф. д-р Ст. Киркович“ АД, гр. Стара Загора;
- ✓ Изготвен доклад относно сключени договори от МБАЛ „Света Анна-София“ АД гр.София.
- ✓ Изготвен доклад за извършен анализ на финансовите показатели на УМБАЛ „Георги Странски“ ЕАД, гр. Плевен;
- ✓ Изготвен доклад за извършен анализ и контрол на цените и условията, при които са сключени договори за съвместна дейност между МБАЛ в качеството им на второстепенни разпоредители с бюджета и различни изпълнители;
- ✓ Изготвено становище относно създаване на център за комплексно лечение на рака на простатната жлеза към УМБАЛ „Царица Йоана – ИСУЛ“ ЕАД, гр. София;
- ✓ Становище за закупуване на дефибрилатор от ЦСМП Пловдив;
- ✓ Изготвен доклад за финансовото състояние на МБАЛ „Христо Ботев“, гр. Враца.

❖ Връзки с обществеността

До влизането в сила на сега действащия устройствен правилник на МЗ протоколната дейност се осъществяваше от отдел „Международни дейности“, дирекция „Международни дейности, проекти и програми“. По настоящем в структурата на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ са обособени два отдела – „Връзки с обществеността“ и „Протокол“.

- **Дейности**

Дейностите, извършени от дирекцията за периода 1.01.2017 г. – 31.12.2017 г. са пряко свързани с комуникиране на провежданата от МЗ политика и целят повишаване информираността на обществото (медии, граждани, НПО, съсловни, синдикални и браншови организации и др.) за състоянието на здравната система, предстоящите промени и нововъведения в системата и значението им за гражданите. Изпълнението на бюджетна програма „Администрация“ от страна на дирекция ВОП отговаря на критериите за публичност и прозрачност и създава предпоставки за подобряване осведомеността на населението за случващото се в сектор здравеопазване, като успоредно с това допринася за повишаване здравната култура на обществото.

- **Събития**

За отчетния период са реализирани следни събития:

- 30 бр. пресконференции, при заложи за годината 30 бр.;
- 16 бр. брифинга, при заложи за годината 15 бр.;
- 7 бр. информационни кампании, при заложи за годината 2 бр., като информация за събитията е публично достъпна на интернет-страницата на министерството, както следва:
 - Дни на отворени врати за туберкулоза;
 - Национална антиспин-кампания;
 - Кампания Световен ден на редките болести;
 - Кампания за кръводаряване;
 - Кампания по повод световния ден без тютюн;
 - Световен ден на осведомеността за отговорно прилагане на антибиотици.

В резултат на изпълнението на медийната политика е постигната по-висока информираност на населението относно хода и изпълнението на провежданата здравна политика. Чрез комуникационните канали последователно са разяснени промените в нормативната уредба и очакваните ефекти от въвеждането им. Организираните публични прояви (пресконференции, брифинги, кръгли маси, интервюта) са осигурили на обществото достъп до първоизточника на информация, като е създадена възможност за широко гражданско участие и диалог по политиките и инициативите на Министерството на здравеопазването.

Отдел „Протокол“ съдейства за организирането и изпълнението на протоколните мероприятия.

Приложение №5 - Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми

1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация“	Мерна единица	Целева стойност 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
Показатели за изпълнение			
Осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации			
1. Изготвени планове за медицинско осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи	бр.	1	1
2. Изготвени указания	бр.	2	2
3. Проведени срещи	бр.	1	1
4. Проведени обучения и семинари	бр.	1	1
5. Обучени лица	бр.	56	28
6. Денонощни дежурства за медицинско осигуряване на населението	бр.	365	365

7. Изготвени информационни бюлетини за медицинската обстановка	бр.	730	730
8. Обработени случаи на бедствия, аварии и катастрофи с повече от 3 пострадали	бр.	140	234
Отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време			
1. Изготвени планове	бр.	1	1
2. Изготвени указания	бр.	1	1
3. Проведени срещи	бр.	1	1
4. Проведени обучения	бр.	1	1
5. Проведени тренировки	бр.	2	12
6. Денонощни дежурства за поддържане на готовността на администрацията	бр.	365	365
7. Участия в учения	бр.	2	2
8. Участия в работни групи	бр.	4	4
<u>Признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването</u>			
1. Издадени удостоверения за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	70	115
2. Прекратени процедури за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	20	21
3. откази за признаване на професионална квалификация или специалност.	бр.	10	6
<u>Удостоверения за професионална квалификация и специализация, придобити в Република България</u>			
1. Издадени удостоверения в нормативно определени срок	бр.	1100	850
<u>Временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на страни - членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство</u>			
1.Издадени уведомления до заявителите	бр.	15	3
2.Уведомления до съсловните организации	бр.	15	3
3. Изготвяне на точен и пълен списък на лицата, подали декларация за временно упражняване на медицински дейности в Република България	бр.	1	1
<u>Дейности за специализанти</u>			
1. Планиран брой отпуснати места за специализанти за съответната година	бр.	500	566
2. Планиран брой места за специализанти за съответната година с финансиране на таксата за теоретично обучение от държавата	бр.	500	566
3.Общ брой специализанти, обучавани на места, финансирани от държавата през съответната година и с финансиране на таксата за теоретично обучение от държавата	бр.	650	758
<u>Други дейности</u>			
1.Проверки от Инспекторат	бр.	20	58
2.Одитни ангажименти – Вътрешен одит	бр.	15	37
3.Деловодно обслужване, обработени преписки	бр.	125 000	84 652
4.Поддържане на архива на МЗ, обработена кореспонденция	бр.	50 000	38 740
5.Дейности по осигуряване на прозрачност и публичност на дейността на министерството на здравеопазването - обработени заявления за достъп, съгласно ЗДОИ	бр.	170	125

6.Проведени пресконференции	бр.	30	30
7.Проведени брифинги	бр.	15	16
8.Проведени информационни кампании	бр.	2	7
Финансово-стопанско и счетоводно обслужване			
1. Изготвяне на планове, отчети и доклади свързани със финансово-счетоводните дейности	бр.	15	21
2.Изготвяне на отчети за касово изпълнение на бюджета по елементи на ЕБК	бр.	16	16
3.Изготвени справки и отчети за разхода на гориво и консумативи	бр.	30	30
4.Изготвени финансови отчети за изпълнение на международни и национални програми и др.	бр.	12	12
5.Изготвени, приети и осчетоводени финансови документи (ПКО, РКО, АО, банкови плащания) и фактури	бр.	31 300	32 070
6.Счетоводни операции обвързани с дейността на МЗ	бр.	33 000	131 667
7.Извършени процедури по преценка и обезценка на финансови активи, вземания и задължения и обезценка на нефинансови дълготрайни активи, бракуване на дълготрайни активи и материални запаси и годишна инвентаризация	бр.	5	4

Приложение № 6 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация“ (в лева)	Закон 2017 г.	Уточнен план 2017 г.	Отчет към 31.12.2017 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	11 135 000	12 748 688	11 941 179
	Персонал	7 485 200	8 758 085	8 713 735
	Издръжка	3 649 800	3 525 622	2 764 771
	Капиталови разходи	0	464 981	462 673
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	11 135 000	12 748 688	11 941 179
	Персонал	7 485 200	8 758 085	8 713 735
	Издръжка	3 649 800	3 525 622	2 764 771
	Капиталови разходи		464 981	462 673
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 024 100	1 118 256	952 513
	Издръжка	4 998 600	131 674	1 932
	в т.ч.			
	- разходи за придобиване на специалност	4 998 600	129 742	0
	- други разходи		1 932	1 932
	Лихви		62 911	62 911
	Субсидии за нефинансови предприятия - други	36 000	36 000	0

	Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	989 500	841 093	841 092
	Капиталови разходи		46 578	46 578
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	6 024 100	1 118 256	952 513
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	17 159 100	13 866 944	12 893 692
	Общо разходи (I.+II.+III.):	17 159 100	13 866 944	12 893 692
	Численост на щатния персонал	397	397	366

КИРИЛ АНАНИЕВ

Министър на здравеопазването

**ОБНАРОДВАНИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ В ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК
ЗА ПЕРИОДА 1 ЯНУАРИ 2017 Г. – 31 ДЕКЕМВРИ 2017 Г.**

I. Постановления

1. Постановление № 380 от 28 декември 2016 г. за изменение на Наредбата за условията, правилата и реда за регулиране и регистриране на цените на лекарствените продукти, приета с Постановление № 97 на Министерския съвет от 2013 г.;
2. Постановление № 5 от 12 януари 2017 г. за закриване на Дома за медико-социални грижи за деца „Света София“ – София;
3. Постановление № 12 от 19 януари 2017 г. за изменение и допълнение на Наредбата за условията, правилата и реда за регулиране и регистриране на цените на лекарствените продукти, приета с Постановление № 97 на Министерския съвет от 2013 г.;
4. Постановление № 120 от 23 юни 2017 г. за приемане на Наредба за медицинската експертиза;
5. Постановление № 323 от 20 декември 2017 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията, правилата и реда за регулиране и регистриране на цените на лекарствените продукти, приета с Постановление № 97 на Министерския съвет от 2013 г.;
6. Постановление № 148 от 24 юли 2017 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването.

II. Наредби

1. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 28 от 2008 г. за устройството, реда и организацията на работата на аптеките и номенклатурата на лекарствените продукти;
2. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания;
3. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2007 г. за условията и реда за регистриране и отчитане на дейностите по експертиза, вземане, присаждане, обработка, преработка, съхраняване и етикетиране на органи, тъкани и клетки и за изготвяне на ежегодни отчети от лечебните заведения;
4. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 13 от 2004 г. за условията, на които трябва да отговаря качеството на тъканите и клетките, предмет на международен обмен за нуждите на Република България;

5. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2014 г. за условията и реда за внос, износ и обмен на органи, тъкани и клетки;
6. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2006 г. за диагностиката, профилактиката и контрола на местните паразитози;
7. Наредба за допълнение на Наредба № 2 от 2016 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса;
8. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 2005 г. за имунизациите в Република България;
9. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 12 от 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;
10. Наредба № 1 от 19 юли 2017 г. за реда за установяване употребата на алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози ;
11. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2006 г. за условията и реда за даване на разрешения за работа на лица, ненавършили 18 години;
12. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 28 от 2008 г. за устройството, реда и организацията на работата на аптеките и номенклатурата на лекарствените продукти;
13. Наредба № 2 от 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Ортопедия и травматология“;
14. Наредба № 3 от 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“;
15. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 2006 г. за здравните изисквания към лицата, работещи в детските заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони;
16. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2009 г. за условията и реда за заплащане на лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 и т. 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, на медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, както и на лекарствени продукти за здравни дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето;
17. Наредба за изменение на Наредба № 4 от 2016 г. за определяне заболяванията и отклоненията, които застрашават живота и здравето на децата и учениците.

III. Правилници

1. Правилник за организацията и дейността на Експертния съвет по биоциди;

2. Правилник за изменение и допълнение на Правилника за функциите и организацията на дейността на Експертния съвет по лечение на зависимости;

3. Правилник за изменение и допълнение на Правилника за дейността и организацията на работа на Център „Фонд за лечение на деца“;

IV. Други

1. Национален рамков договор за денталните дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския зъболекарски съюз за 2017 г.;

2. Национален рамков договор за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския лекарски съюз за 2017 г.;

3. Решение № 202 от 24 март 2016 г. на Министерския съвет за утвърждаване на Национална здравна карта на Република България.